

KULTURNA DEDIŠČINA STAVB V LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE, V UPRAVLJANJU MINISTRSTVA ZA PRAVOSODJE IN V UPORABI PRAVOSODNIH ORGANOV

CILJNO RAZISKOVALNI PROJEKT 2022: V5-2255

KONČNO POROČILO

Ciljno raziskovalni projekt Kulturna dediščina stavb v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov (št. V5-2255) sta sofinancirala Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije in Ministrstvo za pravosodje.

Ljubljana, september 2024

Kulturna dediščina stavb v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov

Končno poročilo

CRP program:	Ciljni raziskovalni program »CRP 2022« v letu 2022
Težišče:	Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba
Tematski sklop:	Kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete
Št. projekta:	V5-2255
Naročnika:	Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije
Vodja projekta:	dr. Vlasta Vodeb
Izvajalec:	Urbanistični inštitut Republike Slovenije
Sodelujoča inštitucija:	Geodetski inštitut Slovenije
Avtorji:	dr. Vlasta Vodeb, Franc Zakrajšek, Vid Nemec, Urbanistični inštitut Republike Slovenije Miran Janežič, Helena Žnidaršič, Tina Kmetec in Katja Oven, 14. poglavje, Geodetski inštitut Slovenije
Avtorji fotografij:	Vid Nemec, Apolonija Zakrajšek, Vlasta Vodeb
Datum:	september 2024

Povzetek

Poročilo predstavlja rezultate ciljnega raziskovalnega projekta Kulturna dediščina stavb v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov (V5-2255), ki sta ga sofinancirala Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije in Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije. Namen projekta je bil identifikacija omejitev zaradi varstvenih režimov za stavbe kulturne dediščine, ki jih moramo upoštevati pri posegih v stavbo in pri zagotavljanju dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe. Ministrstvo za pravosodje upravlja z osemindesetimi stavbami (za poslovno rabo s površino večjo od 250 m²), od tega jih je 41 pod varstvom kulturne dediščine. Vseh 41 stavb smo povezali z evidenco stavb po D-SEPS 2050, registrom nepremične kulturne dediščine in pravnimi režimi varstva kulturne dediščine. Obe podatkovni bazi se redno vzdržujeta ter posodabljata na Ministrstvu za kulturo, s tem se zagotovi, da Ministrstvo za pravosodje razpolaga redno ažuriranimi podatki. Na podlagi pravnega režima varstva smo izdelali ožji seznam objektov MP KD, ki smo jih podrobneje analizirali glede varstvenih režimov in so bili pregledani tudi na terenu. V dogovoru z Ministrstvom za pravosodje smo izbrali stavbe, ki so razglašene za spomenik. Metodologija za pregled objektov MP KD je sledila zahtevam osnovnega preliminarne pregleda stavb s ciljem izdelave dokumentacije za vsak izbran objekt MP KD, kjer so povzeti varstveni in pravni režimi, ki zajemajo akte o razglasitvi in prostorske akte, osnovne podatki o dediščini ter fotodokumentacijo potencialnih varovanih elementov stavbe. V zaključni fazi smo zbrane podatke predali za vnos v NEPIS. Na osnovi fotodokumentacije smo izdelali pregled potencialnih omejitev zaradi varstvenih režimov po objektih MP KD, saj se kulturnovarstveni pogoji določijo glede na vrsto vsakokratnega nameravanega posega in stanja stavbe. V projektu smo povzeli splošne usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine z načeli in priporočili ter podali usmeritve za ohranjanje in varovanje za najpogostejše elemente stavb. Poročilo zaključujemo s pregledom omejitev za zagotavljanje dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe zaradi varstvenih režimov, ki so strukturirane v sedmih sklopih. V raziskovalnem projektu prikažemo, kako se lahko uskladijo načela univerzalnega oblikovanja z zahtevami varstva dediščine.

Ključne besede: sodišča, varstveni režimi kulturne dediščine, pravni režimi varstva kulturne dediščine, dostopnost

Abstract

The report presents the results of the Target research program Cultural Heritage of Buildings Owned by the Republic of Slovenia, Managed by the Ministry of Justice and Used by the Judicial Authorities (V5-2255), co-funded by the Slovenian Research And Innovation Agency and the Ministry of Justice of the Republic of Slovenia. The project identified the constraints imposed by the protection regimes for cultural heritage buildings that must be considered when intervening in the building and ensuring accessibility for people with functional limitations. The Ministry of Justice manages ninety-eight buildings (for commercial use with a surface area of more than 250m²), of which 41 are listed buildings. All 41 buildings are linked to the D-SEPS 2050 Building Inventory, the Immovable Cultural Heritage Register, and the Legal Regime for the Protection of Cultural Heritage. Both databases are regularly maintained and updated by the Ministry of Culture, ensuring that the Ministry of Justice has regularly updated data. Based on the legal protection regime, a shortlist of MP KD objects was drawn up, analyzed more detail about the protection regimes, and inspected on-site. In agreement with the Ministry of Justice, we selected buildings designated as monuments. The methodology of the survey of the buildings of the MP KD followed the requirements of a basic preliminary survey of the buildings to prepare for each selected building of the MP KD documentation summarising the protection and legal regimes, including the acts of declaration and zoning, basic information on the cultural heritage and photo documentation of the potentially protected elements of the building. In the final stage, the collected data was submitted for entry into NEPIS. Based on the photo documentation, an overview of the potential constraints due to protection regimes was made for each MP KD building, as heritage conditions are determined according to the nature of each planned intervention and the condition of the building. The project summarised the general guidelines for conserving and protecting a heritage building with principles and recommendations. It provided conservation and protection guidelines for the most common building elements. The report concludes with an overview of the constraints to ensuring accessibility for people with disabilities due to protection regimes structured into seven areas. In this research project, we show how universal design principles can be reconciled with the requirements for heritage protection.

Keywords: courts, heritage protection regimes, legal heritage protection regimes, accessibility:

Kazalo

1	Uvod.....	14
1.1	Namen in cilji projekta.....	14
1.3	Program in organizacija dela.....	15
2	Uvodna analiza stavbnega fonda v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje ter v uporabi pravosodnih organov.....	17
2.1	Pravne podlage varstva kulturne dediščine.....	17
2.1.1	Zakonodajni okvir varstva kulturne dediščine.....	17
2.1.2	Pravni režimi varstva dediščine.....	19
2.2	Kulturnovarstveni pogoji in kulturnovarstveno soglasje.....	21
2.3	Podatkovna vira za varstvo kulturne dediščine.....	22
2.3.1	Register nepremične kulturne dediščine.....	22
2.3.2	Zbirka pravnih režimov varstva dediščine.....	23
3	Identifikacija objektov glede na kulturno-varstveni vidik.....	24
3.1	Objekti v lasti in uporabi MP RS po D-SEPS 2050 Priloga B.....	24
3.2	Objekti MP glede na kulturno-varstveni vidik.....	25
4	Kulturno varstvo in pravni režimi za objekte MP KD.....	29
4.1	Kriteriji izbora objektov MP KD.....	48
4.2	Seznam objektov MP KD.....	49
5	Pregled in popis zaščitene stavbne dediščine objektov MP KD na terenu.....	50
5.1	Metodologija za pregled objektov MP KD.....	50
5.1.1	Izhodišča metodologije za pregled objektov MP KD.....	50
5.1.2	Namen pregleda objektov MP KD.....	50
5.1.3	Postopek pregleda objektov MP KD.....	51
6	Popis objektov MP KD.....	53
7	Pregled omejitev zaradi varstvenih režimov po izbranih objektih MP KD.....	54
8	Omejitve za posege v prostor v stavbe kulturne dediščine zaradi varstvenih režimov.....	129
8.1	Splošne usmeritve ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine.....	131
8.2	Usmeritve za ohranjanje in varovanje elementov stavbe kulturne dediščine.....	132
8.3	Omejitve za zagotavljanje dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe zaradi varstvenih režimov.....	140
9	Posodobitev NEPIS s podatki o varstvenih režimih.....	147
9.1	Metodologija vnosa podatkov v NEPIS.....	148
9.2	Vnos podatkov o objektih MP KD v NEPIS.....	149
10	Viri in literatura.....	153

Seznam tabel

Tabela 1: Statistika eVRD

Tabela 2: Evidenca stavb v lasti in uporabi Ministrstva za pravosodje RS

Tabela 3: Seznam Stavb MP z EŠD in varstvenim režimom

Tabela 4: Seznam objektov MP KD

Tabela 5: Podatkovni opis tabele objektov MP KD za vnos v NEPIS

Tabela 6: Podatkovni opis tabele elementov objektov (fotografij) MP KD za vnos v NEPIS

Tabela 7: Seznam stavb z identifikatorji katastra nepremičnin , naslovi ter identifikatorji za povezavo s pridobljenimi podatki kulturne dediščine.

Tabela 8: Seznam osnovnih atributov o objektih, identifikatorji katastra nepremičnin in kulturne dediščine.

Tabela 9: Podrobni podatki o elementih kulturne dediščine objekta

Seznam slik

Slika 1: NEPIS

Slika 2: Pregled osnovnih podatkov kulturne dediščine v sklopu ciljno raziskovalnega projekta Kulturna dediščina stavb v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov iz NEPIS

1 Uvod

1.1 Namen in cilji projekta

Predmet ciljnega raziskovalnega projekta Kulturna dediščina stavb v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov (V5-2255) je analiza stavbnega fonda v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje ter v uporabi pravosodnih organov, ki je zaščiten po predpisih o varstvu kulturne dediščine.

Za stavbe kulturne dediščine v Sloveniji na splošno velja, da primanjkuje podatkov o pregledu stavb in njihovih varstvenih režimih. Pri analizi možnih gradbenih posegov za stavbo pa prevladuje individualni pristop. Poleg tega, prenova teh stavb odstopa od klasičnih parametrov in terja dodatna finančna sredstva in čas, kar javne in zasebne lastnike dostikrat odvrne od prenove.

Raziskovalni projekt temelji na premisi, da je prenova kulturne dediščine proces, ki zahteva čas, natančnost in vključevanje celotne ustanove. Različni projekti in dobre prakse dokazujejo, da je razkorak med varstvom dediščine in prenovo mogoče preseči z multidisciplinarnim pristopom. Problematika prenove stavb pod zaščito kulturne dediščine je tema, ki jo rešujemo s celostnim ohranjanjem kulturne dediščine, saj ima v primerjavi z "varstvom" širši pomen, ker vključuje celoten spekter ukrepov, tudi tistih v zvezi z upravljanjem. Koncept zajema tako fizično ohranjanje (vzdrževanje, obnova, prenova) kot tudi uporabo in zagotovitev nadaljnega obstoja in obogatitev kulturne dediščine. Govorimo o skrbnem načrtovanju s kar največjo mero strokovnosti in izvirnosti. Projekt izhaja iz preteklih izkušenj avtorjev, da predhodne analize stavb kulturne dediščine omogočijo preglednejše in obvladljivejše konkretne investicije v prenove.

Prenove stavbnega fonda so potrebne zaradi nujnih posodobitev, energetske prenove, zaradi sprememb pri delovanju ustanov, pa tudi zaradi potreb uporabnikov. V raziskovalnem projektu opozorimo na pomen zagotavljanja dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe, ki zajema znaten del populacije. Število ljudi, ki potrebujejo prilagoditve grajenega okolja in storitev ni zanemarljiva in po podatkih EUROSTAT narašča. Dostopnost za funkcionalno ovirane osebe do storitev pravosodnih organov pa je nenazadnje s sprejetjem zakona o izenačevanju možnosti invalidov, postala obveza še za državne ustanove. Dostopnost je v projektu obravnavana kot koncept, ki zahteva celovit pristop: od prepoznavanja potreb uporabnikov do iskanja ustreznih rešitev. Stare stavbe kulturne dediščine niso prostorsko prilagojene funkcionalno oviranim osebam in v realnosti le-to predstavlja tem osebam, konkreten problem. Vendar v praksi že obstajajo številne dobre rešitve problematike zaradi omejitev varstvenih režimov v korist zagotavljanja dostopnosti javnih storitev za vse, tudi v slovenskem prostoru (Vodeb V., Sova R., 2011, Vodeb, 2011, Etnografski muzej, 2015). Različni projekti in predstavitve

primerov dobrih praks dokazujejo, da je razkorak med varstvom dediščine in prenovo, ki zagotavlja dostopnost za vse mogoče preseči z multidisciplinarnim pristopom, izvirnimi idejnimi rešitvami ter preišljenim načrtovanjem storitev.

Analiza stavbnega fonda, ki je zaščiten kot kulturna dediščina, z vidika omejitev zaradi varstvenih režimov in z vidika zagotavljanja dostopne kulturne dediščine za funkcionalno ovirane osebe je zajela analizo pravnih aktov, načrtovanje metodologije, evidentiranje na terenu in izdelavo pregleda omejitev. Geodetski inštitut je podatke vnesel v NEPIS. Cilji raziskovalnega projekta:

- Pregled stavbnega fonda v lasti Republike Slovenije, ki ga upravlja Ministrstva za pravosodje ter uporabljajo pravosodni organi z identificiranjem in sortiranjem objektov glede na stopnjo varstva kulturne dediščine. Poudarek pri pregledu je bil na identificiranju in evidentiranju omejitvenih pogojev pri posegih - rekonstrukcijah stavbnega fonda.
- Glede na stopnjo varstva kulturne dediščine so bili pripravljene popisi elementov kulturne dediščine in na podlagi le-teh se je preverila skladnost z registrom kulturne dediščine v okviru razpoložljivih podatkov in popisala morebitna neskladja.
- Evidentirala so se morebitna neskladja v zvezi z podatki o kulturno-varstvenih vidikih v prilogi B Dolgoročne strategije energetske prenove stavb do leta 2050 (D-SEPS).
- Za potrebe evidence NEPIS (nepremičninski prostorski informacijski sistem Ministrstva za pravosodje) so se pripravili opisi in glede na stopnjo varstva dediščine, tudi slikovno gradivo za vnos v sistem.
- Določile so se omejitve, ki onemogočajo vzpostavitev primerne dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe in druge omejitve, ki jih je mogoče določiti za potrebe prenov objektov, zaradi kulturno-varstvene zaščite posameznih objektov.

1.3 Program in organizacija dela

Projekt sta izvajala Urbanistični inštitut Republike Slovenije (UIRS) in Geodetski inštitut Slovenije (GI). UIRS je z GI sodeloval pri nalogah, ki so povezane z NEPIS. GI je vodil in izdelal metodologijo za vnos v NEPIS in vnesel podatke o MP KD v NEPIS. Poročilo o dopolnitvi NEPIS je v zadnjem poglavju.

Projekt se je izvajal v štirih delovnih sklopih:

DS 1: Uvodna analiza stavbnega fonda v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje ter v uporabi pravosodnih organov

Ministrstvo za pravosodje upravlja z osemindesetimi stavbami (za poslovno rabo s površino večjo od 250 m²), od tega jih je 41 pod varstvom kulturne dediščine. Vseh 41

stavb smo povezali z evidenco stavb po D-SEPS 2050, registrom nepremične kulturne dediščine in pravnimi režimi varstva kulturne dediščine. Obe podatkovni bazi se redno vzdržujeta ter posodabljata na Ministrstvu za kulturo, s čimer ima Ministrstvo za pravosodje stalno ažurne podatke. Na podlagi pravnega režima varstva smo izdelali ožji seznam objektov MP KD, ki smo jih podrobneje analizirali glede varstvenih režimov in so bili pregledani na terenu.

DS 2: Pregled in popis zaščitene stavbne dediščine objektov MP KD na terenu

V dogovoru z Ministrstvom za pravosodje smo izbrali stavbe, ki so razglašene za spomenik. Metodologija za pregled objektov MP KD je sledila zahtevam osnovnega preliminarne pregleda stavb s ciljem izdelave dokumentacije za vsak izbran objekt MP KD, kjer so povzeti varstveni in pravni režimi, ki zajemajo akte o razglasitvi in prostorske akte, osnovni podatki o dediščini ter fotodokumentacijo potencialnih varovanih elementov stavbe.

DS 3: Verifikacija popisa objektov MP KD, izdelava statistik in vpis v NEPIS

V zaključni fazi smo podatke predali za vnos v NEPIS.

DS 4: Pregled omejitev varstvenih režimov po posameznih objektih MP KD

Na osnovi fotodokumentacije smo izdelali pregled potencialnih omejitev zaradi varstvenih režimov po objektih MP KD, saj se kulturnovarstveni pogoji določijo za glede na vrsto vsakokratnega nameravanega posega in stanja stavbe. V projektu smo povzeli splošne usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine z načeli in priporočili ter podali usmeritve za ohranjanje in varovanje za najpogostejše elemente stavb. Poročilo zaključujemo s pregledom omejitev za zagotavljanje dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe zaradi varstvenih režimov, ki so strukturirane v sedmih sklopih. Pokažemo, da je možno uskladiti načela univerzalnega oblikovanja z zahtevami varstva dediščine.

DS 5: Koordinacija in diseminacija projekta

Izvedli smo vse aktivnosti po programu. Članek je pripravljen za objavo.

Projekt sta izvajala Urbanistični inštitut Republike Slovenije (UIRS) in Geodetski inštitut Slovenije (GI). UIRS je z GI sodeloval pri nalogah, ki so povezane z NEPIS. GI je vodil in izdelal metodologijo za vnos v NEPIS in vnesel podatke o MP KD v NEPIS. Poročilo o dopolnitvi NEPIS je v zadnjem poglavju.

2 Uvodna analiza stavbnega fonda v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje ter v uporabi pravosodnih organov

2.1 Pravne podlage varstva kulturne dediščine

2.1.1 Zakonodajni okvir varstva kulturne dediščine

Zakonodajni okvir varstva kulturne dediščine opredeljuje ustreznost ravnanja s kulturno dediščino, da se z rednim vzdrževanjem in prenovami zagotavlja obstoj njenih vrednot in njeno uporabo vsaj v najmanjšem obsegu. **Usmeritve in omejitve zaradi varstva kulturne dediščine** temeljijo na osnovi strokovnih podatkov, evidenc, varstvenega režima in dodatnih opredelitev. Njihov namen je, da nepremični kulturni dediščini zagotovimo ustrezno mesto in obravnavo pri načrtovanju in izvajanju posegov.

Slovenija je ena redkih evropskih držav, kjer je **varstvo dediščine** tudi **ustavna kategorija** in je zato v javnem interesu. Vsak tako posameznik, lokalna skupnost in država so dolžni skrbeti za ohranjanje kulturne dediščine v skladu z zakonom. Zakoni in predpisi pa morajo biti v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami, ki se uporabljajo neposredno (Ustava Republike Slovenije).

Krovni zakon s področja varstva kulturne dediščine je **Zakon o varstvu kulturne dediščine** (ZVKD-1). Zakon kot predmet javne koristi za varstvo posamezne stvari ali vrednote definira: registrirano dediščino, nacionalno bogastvo, spomenike, varstvena območja dediščine in arheološke ostaline. Po ZVKD-1 se kulturni spomeniki varujejo na podlagi akta o razglasitvi. Kadar akt sprejme lokalna skupnost govorimo o kulturnem spomeniku lokalnega pomena, kadar ga sprejme Vlada RS gre za kulturni spomenik državnega pomena. Registrirana dediščina¹ se varuje na podlagi določil v prostorskih aktih ob upoštevanju strokovnih zasnov varstva, varstvena območja dediščine pa se varujejo na podlagi akta o določitvi varstvenih območij, ki ga sprejme minister. ZVKD-1 nam narekuje, da se ukrepe varstva vključuje v prostorske akte. Upoštevanje varstva kulturne dediščine je namreč treba zagotoviti v vseh fazah priprave prostorskega akta.

V postopkih priprave in sprejemanja **prostorskih aktov** se varstvo dediščine zagotavlja² z upoštevanjem aktov o razglasitvi spomenikov, registriranih arheoloških najdišč in dediščine iz strokovnih zasnov varstva kulturne dediščine, s presojo vplivov na dediščino in arheološke ostaline ter z upoštevanjem smernic in mnenj pristojnega ministrstva in ZVKDS.

---

¹ do uveljavitve varstvenih območij dediščine iz 25. člena ZuREP-3

² vir: <https://www.gov.si teme/varstvo-dediscine-v-prostorskih-in-razvojnih-dokumentih/>

Varovanje kulturne dediščine je po **Zakonu o urejanju prostora** (ZUreP-3) eden od ciljev urejanja prostora. Varovanje javnega interesa na področju varstva kulturne dediščine se zagotavlja s pravnimi režimi, ki so javnopravna omejitev v prostoru. V postopku priprave akta se mora ovrednotiti vpliv na kulturno dediščino in arheološke ostaline. Pri posegih v prostor pa je potrebno upoštevati zahteve glede pridobitve mnenja ali soglasja s področja varstva kulturne dediščine. Nadalje, varstvo kulturne dediščine in ustvarjanje kulturne identitete prostora se upošteva pri umeščanju dejavnosti in prostorskih ureditev v prostor ter pri načrtovanju notranjega razvoja naselja. Za pripravo OPPN, ki vsebujejo objekte ali območja kulturne dediščine, je za njegovo pripravo obvezna predhodna izdelava strokovnih podlag za prenovo območij s kulturno dediščino. Če je objekt zavarovan v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, je pri vzdrževanju potrebno dela izvajati na podlagi kulturnovarstvenega soglasja organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

Varstvo dediščine se zagotavlja pri pripravi **prostorskih strateških aktov** (strategija prostorskega razvoja Slovenije, regionalni prostorski plan, občinski prostorski plan), **prostorskih izvedbenih aktov na državni ravni** (državni prostorski načrt, uredba o najustreznejši varianti, uredba o varovanem območju ureditve državnega pomena), in **prostorskih izvedbenih aktov na lokalni ravni** (občinski prostorski načrt, občinski podrobni prostorski načrt, odlok o urejanju podobe naselij in krajine).

Namen **Gradbenega zakona** je zaščita javnega interesa pri graditvi objektov, kamor se šteje tudi varstvo kulturne dediščine. V objektih, varovanih na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, lahko projektirane ali izvedene rešitve odstopajo ali ne dosegajo predpisanih bistvenih in drugih zahtev, če to izhaja iz mnenja ali pogojev pristojnega mnenjedajalca za področje kulturne dediščine. Tudi za odstranitev objekta kulturne dediščine se zahtevajo soglasja in predhodni ogledi pristojnega organa v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, razen v primeru ko je objekt nevaren.

Za področje prenove kulturne dediščine so pomembni tudi **predpisi oz. podzakonski akti**: Pravilnik o registru kulturne dediščine, Pravilnik o konservatorskem načrtu za prenovo, Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije, Pravilnik o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah, Pravilnik o arheoloških raziskavah.

Naj omenimo, da je Slovenija podpisala vse najpomembnejše **mednarodne listine s področja varstva kulturne dediščine**: Evropska kulturna konvencija, Konvencija o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada, Protokol k Haaški konvenciji, Konvencija o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza, kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih, Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine, Konvencija o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Granadska konvencija), Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine

(Malteška konvencija), Evropska konvencija o krajini, Konvencija o varovanju podvodne kulturne dediščine.

Ostale **pravno-formalne podlage za varstvo dediščine** so akti o razglasitvi kulturne dediščine za kulturni spomenik ali spomeniško območje in odloki o občinskih prostorskih načrtih ter občinskih podrobnih prostorskih načrtih, ki opredeljujejo varstvene režime za registrirano kulturno dediščino, ki ni kulturni spomenik.

2.1.2 Pravni režimi varstva dediščine

Varstvene režime dediščine³ je potrebno upoštevati pri pripravi posegih v prostor in prostorskih aktih.. Varstveni režimi so podrobneje prikazani in obrazloženi v **Priročniku pravnih režimov varstva**, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine⁴. Priročnik je pripravljen z namenom, da uporabniki na enem mestu dobijo zgoščen pregled prečiščenih besedil vseh pravnih režimov varstva v Republiki Sloveniji, ki veljajo za območja kulturne dediščine, kot to izhaja iz različnih pravnih podlag. Za vsako vrsto območja kulturne dediščine je opredeljen enoten pravni režim varstva. Za posamezno vrsto območja kulturne dediščine velja osnovni pravni režim varstva in še konkretnejši dodatni pravni režim varstva. Pravni režim varstva se nanaša le na posege v varovane vrednote območja ter prepoznavne značilnosti in materialno substanco, ki so nosilci teh vrednot, in ne na vse posege v prostor znotraj teh območij. Katere vrednote so v določenih območjih kulturne dediščine varovane in kaj so prepoznavne značilnosti in materialna substanca, ki so nosilci teh vrednot, pa je razvidno iz pravne podlage varstva. Pravni režimi varstva za registrirana arheološka najdišča pa so lahko opredeljeni znotraj katerega koli drugega območja kulturne dediščine, saj se arheološke ostaline lahko registrirajo neodvisno od identifikacije drugih vrst območij kulturne dediščine.

Območja kulturne dediščine so razvrščena na vrste (in podvrste), na katere se pravni režimi nanašajo: območje kulturnega spomenika (spomeniki lokalnega ali državnega pomena), območja dediščine iz strokovnih zasnov varstva (podvrste: območje stavbne dediščine, območje naselbinske dediščine, območje kulturne krajine, območje vrtnoarhitekturne dediščine, območje memorialne dediščine, območje zgodovinske krajine in območje druge dediščine), registrirana arheološka najdišča, vplivna območja kulturnega spomenika, vplivna območja dediščine ter območje dediščine, ki ni v strokovnih zasnovah varstva.

³ Povzeto po: Splošne smernice za načrtovanje občinskega prostorskega načrta za področje varstva nepremične kulturne dediščine št. 350-3/2017/1 z dne 16. 2. 2017, Spremembe splošnih smernic za načrtovanje občinskega prostorskega načrta za področje nepremične kulturne dediščine št. 350-3/2017/3 z dne 14. 6. 2019

⁴ Priročnik pravnih režimov varstva. Dostopno na: https://situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm

Nadalje priročnik podaja **osnovni in dodatni režim varstva** po posameznih omenjenih vrstah kulturne dediščine glede na pravno podlago: režim varstva za kulturni spomenik, režim varstva za vplivno območje kulturnega spomenika, režim varstva za registrirano arheološko najdišče, režim varstva za registrirano dediščino, režim varstva za vplivno območje registrirane dediščine in režim varstva za arheološke ostaline.

Primer: režim varstva za kulturni spomenik⁵

Osnovni režim varstva

V območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve:

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenikov, to je uporabe spomenikov na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja spomenikov, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev spomenikov za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenikov,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena spomenikov ter njihove materialne substance,
- dovoljeni so posegi v spomenike, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenikov ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena.

V območjih spomenikov zakon predpisuje:

- takšno ravnanje s spomeniki, ki dosledno upošteva in ohranja njihove kulturne vrednote in družbeni pomen,
- upoštevanje aktov o razglasitvi v postopkih priprave in sprejemanja planov,
- presojo vplivov na spomenike na podlagi predpisov o varstvu okolja,
- prepoved odstranitve (rušenja) spomenika.

Izjemoma je dovoljeno na podlagi soglasja ministra, pristojnega za kulturno dediščino, spomenik odstraniti ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- če se ugotovi dotrajanost ali poškodovanost spomenika, ki je ni mogoče odpraviti z običajnimi sredstvi, ali če spomenik ogroža varnost ljudi in premoženje,
- če je bil spomenik pred tem ponujen v prodajo po ceni, ki upošteva njegovo stanje,
- če je bila pred tem opravljena raziskava spomenika in
- če raziskavo in odstranitev nadzoruje pristojna organizacija.

Dodatni režim varstva

Dodatni režim varstva je opredeljen v konkretnem aktu o razglasitvi posameznega objekta ali območja za spomenik.

Kadar se dodatnega varstvenega režima ne da razbrati iz konkretnega akta o razglasitvi (takšni so primeri nekaterih starejših aktov), ZVKD-1 določa za posamezne vrste nepremičnih spomenikov naslednje dodatne režime varstva:

- Posamezni spomenik (v aktu o razglasitvi lahko: umetnostnozgodovinski, umetnostni in arhitekturni, etnološki, tehniški, zgodovinski spomenik, spomenik oblikovane narave in podobno):

⁵ Priročnik pravnih režimov varstva. Dostopno na: https://situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm

Za posamezne spomenike velja dodatni režim varstva, ki predpisuje varovanje vseh zunanjih značilnosti, kot so gabariti, zasnova pročelij, tlorisni razporedi, značilni naravni in umetni materiali ter konstrukcijske značilnosti, ustreznost namembnosti, značilna pojavnost v prostoru, arheološke plasti in razmerja spomenika in posebej njegovo vplivno območje. Če je kot spomenik zavarovan zgodovinski park ali vrt, se varujejo parkovna ali vrtna zasnova, način zasaditve, oblikovani naravni elementi, objekti in pritikline, namenjeni uporabi in olepšanju.

- Naselbinski spomenik (v aktu o razglasitvi lahko: urbanistični spomenik in podobno):
Za naselbinske spomenike velja dodatni režim varstva, ki predpisuje varovanje morfološke zasnove in parcelacije naselja, javnih prostorov in njihove opreme, uličnih fasad in streh v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti, gabarite, meje in silhete naselja.
- Zavarovano arheološko najdišče (v aktu o razglasitvi lahko: arheološki spomenik, arheološko območje in podobno):
Za zavarovana arheološka najdišča velja dodatni režim varstva, ki predpisuje varovanje pred posegi v prostor ali rabo, ki dejansko ali potencialno lahko poškodujejo arheološke plasti, spreminjajo arheološki kontekst ali spreminjajo okoljske dejavnike, pomembne za njihovo ohranitev.
- Zavarovana kulturna krajina :
Za zavarovano kulturno krajino velja dodatni režim varstva, ki predpisuje varovanje značilne rabe zemljišč, parcelacije, značilne vegetacije, prostorskih dominant, odnosov med poselitvijo in odprtim prostorom, krajev spomina in značilnih topografskih imen.

2.2 Kulturnovarstveni pogoji in kulturnovarstveno soglasje

V primeru⁶ poseganja v zunanjščino ali notranjščino kulturne dediščine je potrebno pridobiti pogoje in **kulturnovarstveno soglasje**. ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja za poseg, za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline, za raziskavo in odstranitev spomenika ali registrirane nepremične kulturne dediščine. Kulturnovarstveno soglasje izda pristojna območna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije na osnovi predložene priloge, ki je usklajena s predhodno pridobljenimi pisnim kulturnovarstvenimi pogoji.

Za **poseg v objekt ali območje kulturne dediščine** se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Kulturnovarstveno soglasje je potrebno pridobiti za poseg v spomenik ali vplivno območje (v skladu z aktom o razglasitvi), v varstveno območje dediščine (v skladu z aktom o določitvi varstvenega območja dediščine) in v registrirano nepremično dediščino ali enoto urejanja prostora (v skladu z določbami prostorskega akta).

Postopek **pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij** ter oblika teh aktov sta odvisna od tega, ali je za poseg predpisano gradbeno dovoljenje ali ne. Za posege, za katere je z Gradbenim zakonom in z Uredbo o razvrščanju objektov predpisana

⁶ Vir: <http://www.zvkds.si>

pridobitev gradbenega dovoljenja, se kulturnovarstveno soglasje izda v obliki mnenja v skladu z Gradbenim zakonom. Za posege, za katere gradbeno dovoljenje ni predpisano, investitorji vložijo zahtevo za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in soglasja na predpisanih obrazcih ZVKDS. Pri posegih v arheološko dediščino se pred soglasjem izvedejo predhodne arheološke raziskave po prejemu kulturnovarstvenih pogojev. V kulturnovarstvenih pogojih se kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja lahko določi obveznost priprave konservatorskega načrta.

2.3 Podatkovna vira za varstvo kulturne dediščine

2.3.1 Register nepremične kulturne dediščine

Register nepremične kulturne dediščine⁷ (RKD) je uradna zbirka podatkov o nepremični kulturni dediščini na območju Republike Slovenije, ki se razvija od leta 1991. RKD se vodi na Ministrstvu za kulturo in je primarno namenjen informacijski podpori izvajanju varstva dediščine.

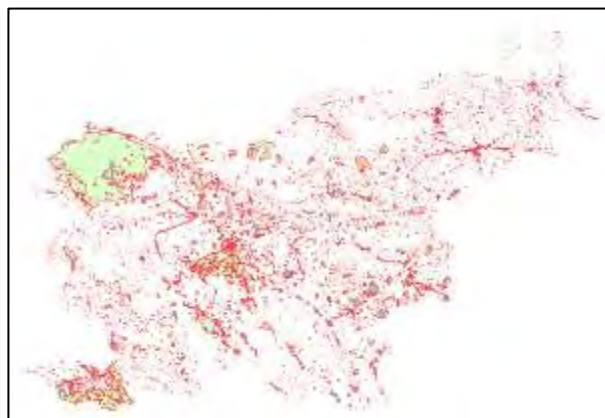
Pobudo za vpis v register lahko vložijo vsaka pravna ali fizična oseba pri Ministrstvu za kulturo, predlog za vpis pa vedno pripravi Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije oziroma njegova območna enota. Obseg registra, njegovo vodenje in uporabo podrobno ureja **pravilnik o registru kulturne dediščine**. V RKD se vpisuje vsa nepremično kulturno dediščino ne glede na vrsto, tip, obseg, lastništvo ali varstveni status enote. Opis enote dediščine v registru vsebuje osnovne podatke o njej in točno opredelitev prostorskih podatkov (lokacijo kot x,y koordinate). Z vpisom enota dediščine dobi enotno identifikacijo dediščine, EID (prej evidenčno številko dediščine, EŠD), ki enoto enolično identificira in se jo uporablja v vseh postopkih varstva (evidentiranje, dokumentiranje, razglašanje kulturnih spomenikov, varstvo dediščine v prostorskih aktih, izdajanje kulturnovarstvenih aktov, financiranje in drugih). Enota dediščine, ki je izgubila dediščinske lastnosti, ostane evidentirana v registru, čeprav je v prostoru ne varujemo več in se uvrsti med dokumentarno (arhivsko) varstvo.

Tabela 1: Statistika eVRD, stanje 27.7.2023

režim	število
dediščina	17100
spomenik	8460
arheološko najdišče	2568
vplivno območje	2076
dediščina priporočilno	1494
vplivno območje spomenika	799
tip	
arheološka dediščina	3691

⁷ Vir: <https://www.gov.si/teme/register-kulturne-dediscine/>

memorialna dediščina	234
memorialna dediščina	4249
naselbinska dediščina	1333
ostalo	146
profana stavbna dediščina	14341
sakralna stavbna dediščina	8035
sakralno profana stavbna ded.	188
vrtnoarhitekturna dediščina	248
zgodovinska krajina	32

Vpis v register ne pomeni določitve varstvenega režima enoti dediščine; ta se za nepremično dediščino določa z razglasitvijo za kulturni spomenik, določitvijo varstvenega območja dediščine ali varovanjem dediščine v prostorskih aktih.

2.3.2 Zbirka pravnih režimov varstva dediščine

Zbirko oz. podatkovni sloj **pravnih režimov varstva dediščine**⁸ (eVRD) je Ministrstvo za kulturo pripravilo za potrebe priprave planov in posege v območja kulturne dediščine na osnovi podatkov Registra nepremične kulturne dediščine. Podatkovni sloj je dostopen na naslovu: <https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/>, možno pa si ga je prenesti v različnih formatih⁹. Na spletni strani lahko na enem mestu pregledujemo območja pravnih režimov varstva kulturne dediščine, na katerih je z različnimi pravnimi podlagami vzpostavljen pravni režim.

V sloju eVRD imamo za **vsako območje pravnih režimov varstva informacije o varstvenih režimih dediščine, ki so dopolnjene s podatki RKD**, ki dodatno opisujejo in pojasnjujejo lastnosti, zaradi katerih je to območje opredeljeno kot nepremična kulturna dediščina, ki jo je pri pripravi prostorskih aktov potrebno upoštevati (ime, evidenčna številka dediščine (EŠD) iz Registra nepremične kulturne dediščine, vrsta in podvrsta pravnega režima, akt o razglasitvi za kulturni spomenik (če je dediščina razglašena), tip dediščine, lokacija, pristojna območna enota ZVKDS). Podatki so povezani s Priročnikom pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine in veljavnimi akti o razglasitvi za kulturni spomenik.

⁸ vir: <https://www.gov.si teme/register-kulturne-dediscine/>

⁹ 1. Odprti podatki Slovenije (OPSI): <https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd>
2. Slovenski INSPIRE metapodatkovni sistem: <https://eprostor.gov.si/imps/srv/slv/catalog.search#/metadata/3873f3c0-03d9-4410-b730-4f72bd7c9bff>

3. Podatki eVRD so na voljo tudi preko spletnih servisov.

3 Identifikacija objektov glede na kulturno-varstveni vidik

V projektu smo glede na projektno prijav izhajali iz evidence stavb D-SEPS 2050 Priloga B.

3.1 Objekti v lasti in uporabi Ministrstva za pravosodje RS po D-SEPS 2050 Priloga B

Republika Slovenija je podpisnica **Direktive o energetske učinkovitosti**, ki določa, da vsaka »država članica zagotovi, da se od 1. januarja 2014 dalje letno prenovijo 3 % skupne tlorisne površine stavb v lasti in uporabi oseb ožjega javnega sektorja ali pa sprejmejo alternativni stroškovno učinkoviti ukrepi, s katerimi se doseže enako izboljšanje energetske učinkovitosti državnih stavb«. V skladu s tem je država pripravila in objavila popis stavb in vsako leto izda posodobljeno evidenco. Evidenca stavb je prvotno nastala iz podatkov nacionalnega registra nepremičnin - katastra stavb, ki ga vodi Geodetska uprava RS, tekom let pa je evidenca posodobljena v sodelovanju z ostalimi ministrstvi in drugimi relevantnimi državnimi organi. (Direktiva 2012/27/EU, L 315, 14. 11. 2012, 5. člen)

V evidenci stavb so zajete stavbe, katerih lastnik je Republika Slovenija oz. pravna oseba, za katero se predpostavlja, da predstavlja lastništvo Republike Slovenije (ministrstva, skladi, zavodi, ...) in pri katerih je vpisan upravljavec državnega premoženja v skladu z Uredbo o načinu vpisa upravljavcev nepremičnin v zemljiški kataster in kataster stavb (Ur. l. RS, št. 121/2006 in 104/2013). Od teh stavb so v skladu z določili direktive v evidenco vključene le stavbe za poslovno rabo s površino večjo od 250 m².¹⁰

Tabela 2: Evidenca stavb v lasti in uporabi Ministrstva za pravosodje RS, stanje 30. 4. 2023, posodobljeno 26.9.2024

Stavbe v lasti in uporabi oseb ožjega javnega sektorja	539
Stavbe v upravljanju Ministrstva za pravosodje ter v uporabi pravosodnih organov (Stavbe MP)	98
Stavbe MP - EPS zaključena	3
Stavbe MP - Stavbe pod varstvom kulturne dediščine	40

¹⁰ Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb. [pridobljeno 3. 5. 2023]. <https://www.energetika-portal.si/>

3.2 Objekti MP glede na kulturno-varstveni vidik

Iz evidence stavb v lasti in uporabi Ministrstva za pravosodje RS smo v nadaljnjo obravnavi imeli 40 stavb v lasti in uporabi Ministrstva za pravosodje RS, ki so pod **varstvom kulturne dediščine**. Vsem stavbam smo poiskali EŠD in jih povezali z registrom nepremične dediščine ter jih povezali tudi s kulturno-varstvenim režimom, ki se nahaja v bazi Varstvenih režimov kulturne dediščine (eVRD).

Tabela 3: Seznam Stavb MP z EŠD in varstvenim režimom

Zap št	Uporabnik nepremičnine	Naslov	Stavba/del	Leto izgradnje	Stavba pod varstvom kulturne dediščine	EŠD	Režim	Podrežim	Povezane enote dediščine	EPS zaključena
431	Okrajno sodišče v Ajdovščini	Gregorčičeva 28, Ajdovščina	del stavbe	1910	DA	9462	dediščina priporočilno	naselbinska dediščina		
432	Okrajno sodišče v Brežicah	Cesta prvih borcev 48, Brežice	stavba	1909	DA	7152	spomenik	profana stavbna dediščina	7132, 10777	
433	Okrožno sodišče v Celju	Prešernova 27, Celje	del stavbe	2004	DA					
434	Delovno sodišče v Celju, Upravno sodišče RS - zunanji oddelek v CE, Okrožno sodišče v Celju	Ljubljanska cesta 1a, Celje	stavba	1990	DA		spomenik		55, 56	
435	Okrožno sodišče v Celju	Prešernova 22, Celje	stavba	1962	DA		spomenik		55, 56	
436	Okrožno sodišče v Celju	Prešernova 27, Celje	del stavbe	1960	DA	27629	dediščina	stavbna dediščina	55, 56	
440	Okrajno sodišče v Črnomlju	Trg svobode 1, Črnomelj	stavba	1958	DA	9849	spomenik		87	
442	Okrajno sodišče v Gornji Radgoni	Radgona	stavba	1978	DA	6698	spomenik		6681	
444	Okrajno sodišče v Idriji	Mestni trg 1, Idrija	del stavbe	1900	DA		dediščina	naselbinska dediščina, stavbna dediščina	182, 184, 186, 4822, 4826, 3134, 187, 183, 7460, 4819, 185	
445	Okrajno sodišče v Idriji	Mestni trg 3-5, Idrija	del stavbe	1955	DA	185	dediščina	stavbna dediščina		DA

449	Okrajno sodišče v Ilirski Bistrici	Bazoviška 22, Ilirska Bistrica	stavba	1850	DA	31038	dediščina priporočilno	stavbna dediščina	8459	
450	Okrajno sodišče na Jesenicah	Cesta Maršala Tita 37, Jesenice	stavba	1930	DA	14966	dediščina	stavbna dediščina	14970	
451	Okrajno sodišče v Kamniku	Glavni trg 22, Kamnik	stavba	1890	DA		arheološko najdišče		30829, 213	
452	Okrajno sodišče v Kočevju	Ljubljanska cesta 26, Kočevje	del stavbe	1910	DA		dediščina	naselbinska dediščina	9609	
458	Okrožno in Okrajno sodišče v Kranju	Slovenski trg 2, Kranj	del stavbe	1963	DA	16919	dediščina	stavbna dediščina		
460	Okrožno državno tožilstvo v Krškem	Cesta Krških Žrtev 15a, Krško	stavba	2007	DA		spomenik		1951, 15931, 16574	
461	Okrožno sodišče v Krškem	Cesta Krških Žrtev 12, Krško	stavba	1890	DA		spomenik		1951, 15931, 16574	
463	Okrajno sodišče v Lendavi	Glavna ulica 9, Lendava	stavba	1904	DA	8353	spomenik		1135	
465	Okrajno sodišče v Ljubljani	Miklošičeva 8, 8a, Ljubljana	del stavbe	1922	DA	350	dediščina	stavbna dediščina	329, 328, 30842	
466	Delovno in socialno sodišče v Ljubljani	Resljeva 14, Ljubljana	del stavbe	1974	DA		dediščina	naselbinska dediščina	328	
469	Delovno in socialno sodišče Ljubljana -socialni oddelek	Komenskega 7, Ljubljana	del stavbe	1963	DA		dediščina	naselbinska dediščina	328	
470	Okrožno sodišče v Ljubljani	Tavčarjeva 9, Ljubljana	stavba	1902	DA	18657	spomenik		329, 328	
473	Okrožno sodišče v Ljubljani	Miklošičeva 28, Ljubljana	del stavbe	1928	DA	8788	spomenik		329, 328	
476	Okrajno sodišče v Ljutomeru	Prešernova ulica 18, Ljutomer	del stavbe 1,2	1960	DA		spomenik		407	
480	Okrožno sodišče v Mariboru	Sodna ulica 14, Maribor	stavba	1897	DA		spomenik		424	
481	Okrajno sodišče v Mariboru	Trg Leona Štuklja 10, Maribor	del stavbe	1973	DA	7534	dediščina	stavbna dediščina	424	
484	MP, Okrožno sodišče v Murski Soboti	Slomškova 19, 21, 23, Murska Sobota		1911	DA (Slomškova 19 in 23), NE	6798	spomenik			DA

					(Slomškova 21)					
486	Okrajno sodišče v Novi Gorici	Prvomajska ulica 50, Nova Gorica	stavba	2008	DA		dediščina	naselbinska dediščina	487	
487	Okrožno sodišče v Novi Gorici	Kidričeva 14, Nova Gorica	stavba	1963	DA		dediščina	naselbinska dediščina	487	
489	Okrožno sodišče v Novem mestu	Jerebova ulica 1,2, Novo Mesto	stavba	1899	DA	14405	spomenik	profana stavbna dediščina	493, 492	
492	Okrajno sodišče v Piranu	Tartinijev trg 1, Piran	del stavbe	1910	DA	7182	spomenik		513, 513, 24978	
493	Okrajno sodišče v Postojni	Jenkova ulica 3, Postojna	del stavbe	1905	DA	23104	dediščina	stavbna dediščina	23086	
495	Okrožno sodišče na Ptuju	Krempljeva 7, Ptuj	stavba	1250	DA	6560	spomenik		583, 580	
496	Okrajno sodišče v Radovljici	Gorenjska cesta 15, Radovljica	stavba	1905	DA	5474	spomenik		598	
498	Okrajno sodišče v Sevnici	Glavni trg 30, Sevnica	stavba	1948	DA	18520	dediščina	stavbna dediščina	9280	
500	Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu	Kidričeva 1, Slovenj Gradec	stavba	1974	DA					DA
502	Okrajno sodišča v Slovenski Bistrici	Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica	del stavbe	1904	DA	6922	spomenik		660	
523	Okrajno sodišče v Tolminu	Mestni trg 1, Tolmin	del stavbe	1700	DA		dediščina	naselbinska dediščina	14506	
527	Okrajno sodišče na Vrhniki	Cankarjev trg 8, Vrhnika	del stavbe	1554	DA	847	dediščina	stavbna dediščina	843, 844	
528	Okrajno sodišče v Žalcu	Levstikova 14, Žalec	stavba	1961	DA					

4 Kulturno varstvo in pravni režimi za objekte MP KD

V tabeli povzemamo analizo za 40 stavb v lasti in uporabi Ministrstva za pravosodje RS, ki so pod varstvom kulturne dediščine. Poleg podatka, so v tabeli tudi povezave na register nepremične dediščine (RKD) in varstvene režime kulturne dediščine (eVRD). Namen izdelave povezav je, da ima Ministrstvo za pravosodje aktualne informacije o objektih, ki so predmet varstva. RKD in eVRD se redno vzdržujeta ter posodabljata na Ministrstvu za kulturo in na njihovih spletnih aplikacijah in s povezavami povežemo javne podatke obeh resorjev v dobrobit ohranjanju kulturne dediščine.

Vsebina tabele za vsako stavbo:

- Naziv in naslov sodišča (vir: Priloga B D-SEPS, stanje: 30.4.2023)
- Identifikacija stavbe po Seznamu stavb oseb javnega sektorja za energetsko prenovo in graditev, stanje junij 2023 (zaporedna številka iz Seznama stavb ožjega sektorja po D-SEPS, šifra katastrske občine, številka stavbe, leto izgradnje, ali gre za stavbo ali del stavbe, ali je stavba pod varstvom kulturne dediščine, vir: Priloga B D-SEPS, stanje: 30.4.2023)
- Povezave na RKD in eVRD (vira: Register nepremične kulturne dediščine, Pravni režimi kulturne dediščine eVRD):

Identifikacija in povezave za enoto kulturne dediščine

- EŠD: EŠD in povezava na RKD, Ime enote po RKD (povezava na enoto na interaktivni karti registra)
- Režim: režim varstva in povezava na opis režima - na Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine
- Odlok: povezava na Odlok o razglasitvi spomenika

Identifikacija in povezave za širša območja KD, na kateri stoji nepremičnina

- EŠD: EŠD in povezava na RKD, Ime enote po RKD (povezava na enoto na interaktivni karti registra)
- Zvrst: po RKD
- Tip: po RKD
- Režim: režim varstva in povezava na opis režima - na Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine
- Odlok: povezava na Akt o razglasitvi spomenika

Okrajno sodišče v Ajdovščini, Gregorčičeva 28, Ajdovščina			Zap. št. OJS: 431
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2392	Številka stavbe: 244	Leto izgradnje: 1910	del stavbe
EŠD: /	Režim: /		
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 9462, Ajdovščina - Vilska četrt Putrhe	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina priporočilno - naselbinska dediščina	
Okrajno sodišče v Brežicah, Cesta prvih borcev 48, Brežice			Zap. št. OJS: 433
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1077	Številka stavbe: 3118	Leto izgradnje: 2004	stavba
EŠD: 7152, Brežice - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 7132, Brežice - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 10777, Brežice - Arheološko najdišče Mestno jedro-Sejmišče	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrožno sodišče v Celju, Prešernova 27, Celje			Zap. št. OJS: 436
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1077	Številka stavbe: 1331	Leto izgradnje: 1960	del stavbe
EŠD: 27629, Celje - Banka Prešernova 27 (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 55, Celje - Staro mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 56, Celje - Arheološko najdišče Celje	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	Odlok
Delovno sodišče v Celju, Upravno sodišče RS - zunanji oddelek v CE, Okrožno sodišče v Celju, Ljubljanska cesta 1a, Celje			Zap. št. OJS: 434
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1077	Številka stavbe: 3286	Leto izgradnje: 1990	stavba
EŠD: /	Režim: /		

EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 55, Celje - Staro mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 56, Celje - Arheološko najdišče Celje	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	Odlok
Okrožno sodišče v Celju, Prešernova 22, Celje			Zap. št. OJS: 435
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1077	Številka stavbe: 1672	Leto izgradnje: 1962	stavba
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 55, Celje - Staro mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 56, Celje - Arheološko najdišče Celje	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	Odlok
Okrajno sodišče v Cerknici, Cesta 4. maja 23, Cerknica			Zap. št. OJS: 439
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1676	Številka stavbe: 685	Leto izgradnje: 2000	stavba
Okrajno sodišče v Črnomlju, Trg svobode 1, Črnomelj			Zap. št. OJS: 440
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1535	Številka stavbe: 231	Leto izgradnje: 1958	stavba
EŠD: 9849, Črnomelj - Komenda (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 87, Črnomelj - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Domžalah, Ljubljanska cesta 76, Domžale			Zap. št. OJS: 441
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1959	Številka stavbe: 5575	Leto izgradnje: 1982	del stavbe 81,83,91
EŠD: /		Režim: /	

Okrajno sodišče v Gornji Radgoni, Kerenčičeva ulica 3, Gornja Radgona			Zap. št. OJS: 442
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 184	Številka stavbe: 516	Leto izgradnje: 1958	stavba
EŠD: 6698, Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 3 (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 6681, Gornja Radgona - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Grosupljem, Adamičeva 6, Grosuplje			Zap. št. OJS: 443
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1783	Številka stavbe: 1344	Leto izgradnje: 1980	stavba
EŠD: /		Režim: /	
Okrajno sodišče v Idriji, Mestni trg 1, Idrija			Zap. št. OJS: 444
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2357	Številka stavbe: 1725	Leto izgradnje: 1900	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 182, Idrija - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 185, Idrija - Rudnik živega srebra	Zvrst: drugi objekti in naprave Tip: profana stavbna dediščina	Režim: dediščina - stavbna dediščina	
Okrajno sodišče v Idriji, Mestni trg 3-5, Idrija			Zap. št. OJS: 445
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2357	Številka stavbe: 588	Leto izgradnje: 1955	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 182, Idrija - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 185, Idrija - Rudnik živega srebra	Zvrst: drugi objekti in naprave Tip: profana stavbna dediščina	Režim: dediščina - stavbna dediščina	

Okrajno sodišče v Ilirski Bistrici, Bazoviška 22, Ilirska Bistrica			Zap. št. OJS: 449
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2525	Številka stavbe: 227	Leto izgradnje: 1850	del stavbe
EŠD: 31038		Režim: dediščina priporočilno	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 8459, Ilirska Bistrica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče na Jesenicah, Cesta Maršala Tita 37, Jesenice			Zap. št. OJS: 450
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2175	Številka stavbe: 487	Leto izgradnje: 1930	del stavbe
EŠD: 14966, Jesenice - Sodišče (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 14970, Jesenice - Vaško jedro Murova	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrožno sodišče v Celju, Prešernova 27, Celje			Zap. št. OJS: 436
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1077	Številka stavbe: 1331	Leto izgradnje: 1960	del stavbe
EŠD: 27629, Celje - Banka Prešernova 27 (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 55, Celje - Staro mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 56, Celje - Arheološko najdišče Celje	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	Odlok
Okrajno sodišče v Kamniku, Glavni trg 22, Kamnik			Zap. št. OJS: 451
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1911	Številka stavbe: 527	Leto izgradnje: 1890	stavba
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			

EŠD: 213, Kamnik - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 30829, Kamnik - Arheološko najdišče Mestno jedro	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrajno sodišče v Kočevju, Ljubljanska cesta 26, Kočevje			Zap. št. OJS: 452
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1577	Številka stavbe: 120	Leto izgradnje: 1910	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 9609, Kočevje - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
prazni prostori, Ferrarska 8, Koper			Zap. št. OJS: 453
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2605	Številka stavbe: 1199	Leto izgradnje: 1980	stavba
EŠD: /		Režim: /	
Okrožno sodišče v Kopru, Ferrarska 8, Koper			Zap. št. OJS: 454
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2605	Številka stavbe: 1981	Leto izgradnje: 1987	stavba
EŠD: /		Režim: /	
Okrožno sodišče v Kopru, Ferrarska 8, Koper			Zap. št. OJS: 455
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2605	Številka stavbe: 1411	Leto izgradnje: 1995	stavba
EŠD: /		Režim: /	
Okrožno in okrajno sodišče v Kranju, Zoisova ulica 2, Kranj			Zap. št. OJS: 457
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2100	Številka stavbe: 862	Leto izgradnje: 1966	stavba
EŠD: /		Režim: /	
Okrožno in Okrajno sodišče v Kranju, Slovenski trg 2, Kranj			Zap. št. OJS: 458

Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2100	Številka stavbe: 823	Leto izgradnje: 1963	del stavbe
EŠD: 16919, Kranj - Agencija za plačilni promet (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
Okrožno državno tožilstvo v Krškem, Cesta krških žrtev 15a, Krško			Zap. št. OJS: 460
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1322	Številka stavbe: 780	Leto izgradnje: 2007	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 1951, Krško - Cerkev sv. Rozalije	Zvrst: stavbe Tip: sakralna stavbna dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 15931, Krško - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 16574, Krško - Arheološko najdišče Mesto	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrožno državno tožilstvo, Nazorjeva 1, Kranj			Zap. št. OJS: 459
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2100	Številka stavbe: 515	Leto izgradnje: 1890	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
Okrožno državno tožilstvo v Krškem, Cesta krških žrtev 12, Krško			Zap. št. OJS: 461
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1322	Številka stavbe: 840	Leto izgradnje: 1890	stavba
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 1951, Krško - Cerkev sv. Rozalije	Zvrst: stavbe Tip: sakralna stavbna dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 15931, Krško - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 16574, Krško - Arheološko najdišče Mesto	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	

Okrajno sodišče v Lenartu, Jurovska cesta 15, Lenart			Zap. št. OJS: 462
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 532	Številka stavbe: 907	Leto izgradnje: 1950	del stavbe
Okrajno sodišče v Lendavi, Glavna ulica 9, Lendava			Zap. št. OJS: 463
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 166	Številka stavbe: 1090	Leto izgradnje: 1904	stavba
EŠD: 8353, Lendava - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 1135, Lendava - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Litiji, Jerebova 6, Litija			Zap. št. OJS: 464
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1838	Številka stavbe: 54	Leto izgradnje: 1981	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 22875, Litija - Arheološko območje Mesto	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrajno sodišče v Ljubljani, Miklošičeva 8, 8a, Ljubljana			Zap. št. OJS: 465
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 703	Leto izgradnje: 1922	del stavbe
EŠD: 350, Ljubljana - Hiša Miklošičeva 8 (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 30842, Ljubljana - Širše območje Plečnikovih ureditev in spomenikov	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: vplivno območje spomenika	Odlok
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok

Delovno in socialno sodišče v Ljubljani, Resljeva 14, Ljubljana			Zap. št. OJS: 466
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 466	Leto izgradnje: 1974	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrajno sodišče v Ljubljani, Mali trg 6, Ljubljana			Zap. št. OJS: 467
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 782	Leto izgradnje: 1991	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 30842, Ljubljana - Širše območje Plečnikovih ureditev in spomenikov	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: vplivno območje spomenika	Odlok
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Upravno sodišče RS, Fajfarjeva 33, Ljubljana, Ljubljana			Zap. št. OJS: 468
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1723	Številka stavbe: 5537	Leto izgradnje: 2006	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 18810, Ljubljana - Arheološko najdišče ob Tržaški cesti	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Delovno in socialno sodišče Ljubljana -socialni oddelek, Komenskega 7, Ljubljana			Zap. št. OJS: 469
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 516	Leto izgradnje: 1963	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			

EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrožno sodišče v Ljubljani, Tavčarjeva 9, Ljubljana			Zap. št. OJS: 470
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 354	Leto izgradnje: 1902	del stavbe
EŠD: 18657, Ljubljana - Sodna palača (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Vrhovno državno tožilstvo, Trg OF 13, Ljubljana			Zap. št. OJS: 471
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 1919	Leto izgradnje: 1998	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrožno sodišče v Ljubljani, Miklošičeva 28, Ljubljana			Zap. št. OJS: 473
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 303	Leto izgradnje: 1928	del stavbe
EŠD: 8788, Ljubljana - Palača Delavske zbornice (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča	Režim: spomenik	Odlok

	Tip: arheološka dediščina		
Okrožno sodišče v Ljubljani, Trdinova 10, Ljubljana			Zap. št. OJS: 474
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 364	Leto izgradnje: 1970	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Državno odvetništvo RS, Šubičeva 2, Ljubljana			Zap. št. OJS: 475
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1725	Številka stavbe: 472	Leto izgradnje: 1963	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 30842, Ljubljana - Širše območje Plečnikovih ureditev in spomenikov	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: vplivno območje spomenika	Odlok
Okrajno sodišče v Ljutomeru, Prešernova ulica 18, Ljutomer			Zap. št. OJS: 476
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 259	Številka stavbe: 610	Leto izgradnje: 1960	del stavbe 1,2
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 407, Ljutomer - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok

Okrožno državno tožilstvo v Mariboru, Ulica Talcev 24, Maribor			Zap. št. OJS: 478
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 657	Številka stavbe: 2168	Leto izgradnje: 1995	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 424, Maribor - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Mariboru, Cafova 1, Maribor			Zap. št. OJS: 479
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 657	Številka stavbe: 2700	Leto izgradnje: 2008	stavba
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 424, Maribor - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrožno sodišče v Mariboru, Sodna ulica 14, Maribor			Zap. št. OJS: 480
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 657	Številka stavbe: 1715	Leto izgradnje: 2008	stavba
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 424, Maribor - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Mariboru, Trg Leona Štuklja 10, Maribor			Zap. št. OJS: 481
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 657	Številka stavbe: 1746	Leto izgradnje: 1973	stavba
EŠD: 7534, Maribor - Poslovna stavba SDK (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 424, Maribor - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
MP, Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 19, 21, 23, Murska Sobota			Zap. št. OJS: 484

Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA (Slomškova 19 in 23), NE (Slomškova 21)			
Šifra katastrske občine: 105	Številka stavbe: 5935 (nova 10460)	Leto izgradnje: 1911	stavba
EŠD: 76797, Murska Sobota - Sodna palača (Slomškova 19) [karta] 6798, Murska Sobota - Hiša Slomškova 23		Režim: spomenik dediščina - stavbna dediščina	Odlok Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 6774, Murska Sobota - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 30895, Murska Sobota - Arheološko najdišče Mestno jedro	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrožno državno tožilstvo v Murski Soboti, Slomškova ulica 1, Murska Sobota			Zap. št. OJS: 485
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 105	Številka stavbe: 3953	Leto izgradnje: 1995	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 6774, Murska Sobota - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 30895, Murska Sobota - Arheološko najdišče Mestno jedro	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrajno sodišče v Novi Gorici, Prvomajska ulica 50, Nova Gorica			Zap. št. OJS: 486
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2304	Številka stavbe: 447	Leto izgradnje: 2008	stavba
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 487, Nova Gorica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrožno sodišče v Novi Gorici, Kidričeva 14, Nova Gorica			Zap. št. OJS: 487
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2304	Številka stavbe: 761	Leto izgradnje: 1963	stavba

EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 487, Nova Gorica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrajno sodišče v Novi Gorici, Rejčeva 7, Nova Gorica			Zap. št. OJS: 488
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2304	Številka stavbe: 448	Leto izgradnje: 1970	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 487, Nova Gorica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrožno sodišče v Novem mestu, Jerebova ulica 1,2, Novo Mesto			Zap. št. OJS: 489
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1456	Številka stavbe: 683	Leto izgradnje: 1899	stavba
EŠD: 14405, Novo mesto - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 492, Novo mesto - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 493, Novo mesto - Arheološko najdišče Mestno jedro-Kandija	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrajno sodišče v Novem mestu, Ljubljanska cesta 26, Novo Mesto			Zap. št. OJS: 490
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1456	Številka stavbe: 8	Leto izgradnje: 1999	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
Okrajno sodišče v Ormožu, Ptujška cesta 8c, Ormož			Zap. št. OJS: 491
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 332	Številka stavbe: 1115	Leto izgradnje: 2003	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 499, Ormož - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli	Režim: spomenik	Odlok

	Tip: naselbinska dediščina		
EŠD: 500, Ormož - Arheološko najdišče Mestno jedro	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Piranu, Tartinijev trg 1, Piran			Zap. št. OJS: 492
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2630	Številka stavbe: 683162	Leto izgradnje: 1910	del stavbe
EŠD: 7182, Piran - Palača Tartinijev trg 1 (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 513, Piran - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 24978, Piran - Arheološko najdišče Piran mesto	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrajno sodišče v Postojni, Jenkova ulica 3, Postojna			Zap. št. OJS: 493
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2490	Številka stavbe: 136	Leto izgradnje: 1905	del stavbe
EŠD: 23104, Postojna - Vila Jenkova 3 (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 23086, Postojna - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrajno sodišče na Ptuj, Vodnikova 2, Ptuj			Zap. št. OJS: 494
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 400	Številka stavbe: 4371	Leto izgradnje: 1995	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 580, Ptuj - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrožno sodišče na Ptuj, Krempljeva 7, Ptuj			Zap. št. OJS: 495
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			

Šifra katastrske občine: 400	Številka stavbe: 1154	Leto izgradnje: 1250	stavba
EŠD: 6560, Ptuj - Hiša Krempljeva 7 (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 580, Ptuj - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 583, Ptuj - Grad	Zvrst: stavbe Tip: profana stavbna dediščina	Režim: vplivno območje spomenika	Odlok
Okrajno sodišče v Radovljici, Gorenjska cesta 15, Radovljica			Zap. št. OJS: 496
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2156	Številka stavbe: 653	Leto izgradnje: 1905	stavba
EŠD: 5474, Radovljica - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 598, Radovljica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Sevnici, Glavni trg 30, Sevnica			Zap. št. OJS: 498
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1379	Številka stavbe: 298	Leto izgradnje: 1948	stavba
EŠD: 18520, Sevnica - Hiša Glavni trg 30 (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 9280, Sevnica - Staro mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
Okrajno sodišče v Sežani, Kosovelova 1, Sežana			Zap. št. OJS: 499
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2455	Številka stavbe: 308	Leto izgradnje: 1960	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu, Kidričeva 1, Slovenj Gradec			Zap. št. OJS: 500
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 850	Številka stavbe: 458	Leto izgradnje: 1974	stavba

Okrožno državno tožilstvo v Slovenj Gradcu, Poštna 1, 3, Slovenj Gradec			Zap. št. OJS: 501
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 850	Številka stavbe: 643	Leto izgradnje: 1997	stavba
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 657, Slovenj Gradec - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odllok
Okrajno sodišča v Slovenski Bistrici, Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica			Zap. št. OJS: 502
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 753	Številka stavbe: 1960	Leto izgradnje: 1904	del stavbe
EŠD: 6922, Slovenska Bistrica - Sodna palača (karta)		Režim: spomenik	Odllok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 660, Slovenska Bistrica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odllok
Okrajno sodišče v Slovenskih Konjicah, Mestni trg 6, Slovenske Konjice			Zap. št. OJS: 503
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1115	Številka stavbe: 1244	Leto izgradnje: 1961	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 664, Slovenske Konjice - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odllok
Okrajno sodišče v Šentjurju, Ulica Dušana Kvedra 45, Šentjur			Zap. št. OJS: 504
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1115	Številka stavbe: 816	Leto izgradnje: 1890	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
Okrajno sodišče v Škofji Loki, Partizanska 1a, Škofja Loka			Zap. št. OJS: 521
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 2035	Številka stavbe: 1316	Leto izgradnje: 1928	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	

Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah, Aškerčev trg 11, Šmarje Pri Jelšah			Zap. št. OJS: 522
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1200	Številka stavbe: 444	Leto izgradnje: 1980	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
Okrajno sodišče v Tolminu, Mestni trg 1, Tolmin			Zap. št. OJS: 523
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2248	Številka stavbe: 609	Leto izgradnje: 1700	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 14506, Tolmin - Trško jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrajno sodišče v Trbovljah, Trg Revolucije 11, Trbovlje			Zap. št. OJS: 524
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1871	Številka stavbe: 2098	Leto izgradnje: 1960	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
Okrajno sodišče v Trebnjem, Gubčeva Cesta 9, Trebnje			Zap. št. OJS: 525
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 1422	Številka stavbe: 760	Leto izgradnje: 1989	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
Okrajno sodišče v Velenju, Prešernova 1, Velenje			Zap. št. OJS: 526
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: NE			
Šifra katastrske občine: 964	Številka stavbe: 3590	Leto izgradnje: 1975	del stavbe
EŠD: /		Režim: /	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 440, Velenje - Mestno jedro,	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
Okrajno sodišče na Vrhniki, Cankarjev trg 8, Vrhnika			Zap. št. OJS: 527
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2002	Številka stavbe: 650	Leto izgradnje: 1554	del stavbe

EŠD: 847, Vrhnika - Hiša Cankarjev trg 8 (karta)		Režim: dediščina - stavbna dediščina	
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 843, Vrhnika - Trško jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 844, Vrhnika - Arheološko najdišče Nauportus,	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
Okrajno sodišče v Žalcu, Levstikova 14, Žalec		Zap. št. OJS: 528	
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 996	Številka stavbe: 1365	Leto izgradnje: 1961	stavba
EŠD: /		Režim: /	

4.1 Kriteriji izbora objektov MP KD

Na podlagi režima varstva smo izdelali ožji seznam objektov (v nadaljevanju **objekti MP KD**), ki smo jih podrobneje analizirali glede varstvenih režimov in so bili tudi pregledani na terenu.

Cilj analize na terenu je bila preveritev stanja objekta glede na implementacijo omejitev, ki izhajajo iz varstvenih režimov dediščine. Govorimo o **identifikaciji in evidentiranju omejitvenih pogojev pri posegih** - rekonstrukcijah stavbnega fonda ter **dostopnosti za funkcionalno ovirane ljudi**. Delo je bilo podlaga za delo v DS 4, kjer smo po izbranih posameznih objektih MP KD izdelali pregled omejitev zaradi varstvenih režimov in na osnovi stanja z analize na terenu tudi strukturen pregled omejitev za zagotavljanje dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe.

Izbor objektov MP KD temelji na rezultatih DS 1, kjer smo iz evidence D-SEPS 2050 Priloga B stavbam v lasti in uporabi Ministrstva za pravosodje RS določili EŠD ter jih povezali s kulturno-varstvenim vidikom po Registru nepremične kulturne dediščine oz. bazo Varstvenih režimov kulturne dediščine (eVRD). V dogovoru z MP smo izbrali stavbe, ki so razglašene kot **spomenik lokalnega ali državnega pomena**.

4.2 Seznam objektov MP KD

Tabela 4: Seznam objektov MP KD

Zap št OJS	Uporabnik nepremičnine	Naslov	Stavba/del	Leto izgradnje	Stavba pod varstvom kulturne dediščine	EŠD	Režim
473	Okrožno sodišče v Ljubljani	Miklošičeva 28, Ljubljana	del stavbe	1928	DA	8788	spomenik
495	Okrožno sodišče na Ptuj	Krempljeva 7, Ptuj	stavba	1250	DA	6560	spomenik
442	Okrajno sodišče v Gornji Radgoni	Kerenčičeva ulica 3, Gornja Radgona	stavba	1978	DA	6698	spomenik
463	Okrajno sodišče v Lendavi	Glavna ulica 9, Lendava	stavba	1904	DA	8353	spomenik
432	Okrajno sodišče v Brežicah	Cesta prvih borcev 48, Brežice	stavba	1909	DA	7152	spomenik
502	Okrajno sodišča v Slovenski Bistrici	Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica	del stavbe	1904	DA	6922	spomenik
492	Okrajno sodišče v Piranu	Tartinijev trg 1, Piran	del stavbe	1910	DA	7182	spomenik
440	Okrajno sodišče v Črnomlju	Trg svobode 1, Črnomelj	stavba	1958	DA	9849	spomenik
489	Okrožno sodišče v Novem mestu	Jerebova ulica 1,2, Novo Mesto	stavba	1899	DA	14405	spomenik
496	Okrajno sodišče v Radovljici	Gorenjska cesta 15, Radovljica	stavba	1905	DA	5474	spomenik
484	MP, Okrožno sodišče v Murski Soboti	Slomškova 19, 21, 23, Murska Sobota	stavba	1911	DA (Slomškova 19 in 23), NE (Slomškova 21)	6798	spomenik
470	Okrožno sodišče v Ljubljani	Tavčarjeva 9, Ljubljana	stavba	1902	DA	18657	spomenik

5 Pregled in popis zaščitene stavbne dediščine objektov MP KD na terenu

5.1 Metodologija za pregled objektov MP KD

5.1.1 Izhodišča metodologije za pregled objektov MP KD

Evidenca stavb v upravljanju oseb ožjega javnega sektorja na dan 30. 4. 2023: **98 stavb, od je tega 40 stavb pod varstvom kulturne dediščine**. Ob zaključku projekta smo dodali še enoto, ki je dobila status varstva med projektom.

V Sloveniji je varstvo dediščine ustavna kategorija. Varstvo dediščine je po zakonu o varstvu kulturne dediščine v javnem interesu, kar pomeni zavezo omogočanja **dostopa do dediščine ali informacij o njej vsakomur**, še posebej mladim, starejšim in invalidom.

Uporaba, preнове in vzdrževanje stavb kulturne dediščine je zaradi **posebnih zahtev varstvenih režimov** zahtevno, pomeni odgovornost in je pogosto breme za javne ali zasebne lastnike, saj se **posegi in preнове izvajajo po posebnih pogojih**. Problematiko preнове stavb pod zaščito kulturne dediščine rešujemo s celostnim ohranjanjem kulturne dediščine, saj ima v primerjavi z "varstvom" širši pomen, ker vključuje celoten spekter ukrepov, tudi tistih v zvezi z upravljanjem. Koncept zajema tako fizično ohranjanje (vzdrževanje, obnova, prenova) kot tudi uporabo in zagotovitev nadaljnjega obstoja in obogatitev kulturne dediščine (Pirkovič, 2012).

Obseg **celovite energetske preнове** je zato odvisen od arhitekturnega in zgodovinskega pomena posamezne stavbe. S tem se zagotavljajo nadaljnji obstoj in obogatitev kulturne dediščine ter njeno vzdrževanje, obnova, prenova, uporaba in oživljanje tako, da posegi vanjo ne spreminjajo videza, strukture, notranjih razmerij in uporabe dediščine. Načeloma imajo vedno prednost tisti ukrepi, ki predstavljajo najmanjši možni poseg v substanco in pojavnost objekta kulturne dediščine (SIST EN 16883:2017).

Metodologija za pregled objektov MP KD sledi zahtevam **osnovnega preliminarne pregleda stavb s ciljem izdelave dokumentacije za vsak izbran objekt MP KD**, kjer bodo povzeti varstveni režimi, opisi in ocene omejitev. Gre za pregled in fotodokumentiranje prvega stika s stavbo na podlagi vizualnega pregleda, predhodne študije kulturno varstvenih pomenov stavbe, evidentiranje vidnih poškodb ali varstvenih detajlov stavbe.

5.1.2 Namen pregleda objektov MP KD

Pregled izbranih objektov iz stavbnega fonda v lasti Republike Slovenije, ki ga upravlja Ministrstva za pravosodje ter uporabljajo pravosodni organi glede na stopnjo varstva kulturne dediščine je osnova za izdelavo pregleda **omejitev varstvenih režimov po posameznih objektih MP KD**.

5.1.3 Postopek pregleda objektov MP KD

1. faza: Predhodne analize

- Izbor objektov MP KD za pregled na terenu. Izbor se pripravi skupaj z naročnikom Ministrstvom za pravosodje RS.
- Identifikacija varstvenega režima in omejitev za objekte MP KD glede na Pravne režime varstva kulturne dediščine eVRD.
- Izdelava povezav za objekte MP KD s podatki GURS iz Katastra nepremičnin (EID stavbe) s podatkovnima slojema eVRD in RKD.
- Pregled podatkov/ informacij/ gradiv za objekte MP KD iz sekundarnih virov (t.j. Register nepremične kulturne dediščine, spletni portal eHeritage.si, prostorski akti ipd.). Pri pregledu žal nismo mogli uporabiti že zbrane podatke gradbeno tehnične dokumentacije iz projekta št. V2-2257: »Raziskava potresne varnosti in analiza potresne odpornosti objektov v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov«, ki ga vodi Zavod za gradbeništvo Slovenije (sinergija med projektoma).

2. faza: Pregled objektov MP KD na terenu

Minimalne zahteve:

- Ogled se izvede za izbrane objekte MP KD (12 objektov MP KD).
- Evidentirajo se samo izbrani elementi objekta MP KD, za katere se na terenu oceni, da so lahko predmet varstva. Za vsak izbran element se izdela vsaj 1 fotografija.

3. faza: Obdelava in analiza podatkov s terena

- Vnos podatkov iz pregleda na terenu v podatkovno bazo.
- Vsakemu objektu in elementu MP KD se dodeli enolični identifikator MP KD, ki se jih poveže z enoličnimi identifikatorji stavb po GURS, da so podatki povezljivi z NEPIS.

4. faza: Predaja podatkov za vnos v NEPIS

- Izvoz podatkov za vnos v NEPIS v tabelarični obliki (format MS Excel).
- Predaja podatkovnih tabel in fotografij za vnos v NEPIS Geodetskemu inštitutu na digitalnem mediju (npr. USB ključ).

Tabela 5: Podatkovni opis tabele objektov MP KD za vnos v NEPIS

Atribut	Opis atributa
EID_stavba	Enolični identifikator stavbe po GURS
KO_ID	Šifra katastrske občine po GURS
KO_Ime	Ime katastrske občine po GURS
Parcela	Številka parcel(e)
MPKD_ID	Enolični identifikator objekta MP KD
Naziv	Naziv objekta MP KD

Naslov	Naslov objekta MP KD (hišna številka/dodatek k hišni številki, ulica, občina)
Stavba_del	DA/ NE
Stavba_del_opis	DA, opis lokacije prostorov, ki so v upravljanju MP
Izgradnja	Leto izgradnje stavbe po D-SEPS
EŠD	Enolična evidenčna številka dediščine po Registru nepremične kulturne dediščine
EŠD_Ime	Ime dediščine po Registru nepremične kulturne dediščine
Evrđ_Rezim	Varstveni režim po Pravni režimi varstva kulturne dediščine eVRD
EŠD_Dod	Dodatna(e) EŠD po Registru nepremične kulturne dediščine, ki so vezane na objekt
Evrđ_Rezim_Dod	Dodatni Varstveni režim(i) po Pravni režimi varstva kulturne dediščine eVRD, ki so vezani na dodatne EŠD
Datum	Datum pregleda objekta (zajema podatkov)
Opomba	Opomba

Tabela 6: Podatkovni opis tabele elementov objektov (fotografij) MP KD za vnos v NEPIS

Atribut	Opis atributa
MPKD_ID	Enolični identifikator objekta MP KD
Element_ID	Enolični identifikator elementa v objektu MP KD
Element_Opis	Kratek opis elementa (npr. vhodna vrata)
Element_Foto_Opis	Ime fotografije (Element_ID.jpg.)
Datum	Datum pregleda elementa
Opomba	Opomba

6 Popis objektov MP KD

Pregled in popis dvanajstih izbranih objektov MP KD smo izvedli med avgustom 2023 in januarjem 2024. Rezultat popisa je fotodokumentacija izbranih elementov objektov MP KD, za katere smo na terenu ocenili, da lahko predstavljajo omejitve za posege v prostor zaradi režima varstva. Za vsak izbran element smo izdelali vsaj 1 fotografijo. Za vsak objekt je lahko popisana zunanjščina in notranjščina, ki lahko zajema stopnišče(a) in hodnik(e), prostore (razpravne ali konferenčne dvorane, pisarne, toaleta, vhodna veža), klet in podstrešje. Obseg popisa in fotodokumentacije je odvisen potencialnih elementov varstva.

Po ogledu na terenu, vnosu fotografij v bazo smo izvedli tudi verifikacijo popisa objektov MP KD.

7 Pregled omejitev zaradi varstvenih režimov po izbranih objektih MP KD

Pregled omejitev za stavbe obsega identifikacijo objekta po Prilogi B D-SEPS, Registru nepremične kulturne dediščine in bazi varstvenih režimov kulturne dediščine. Našteti so akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine. Sledi seznam omejitev za posege zaradi varstvenih režimov ter fotografije potencialno varovanih elementov objekta. Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

Viri podatkov:

- Karte z varstvenimi režimi: GiskD pregledovalnik, dostopno na: <https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/>.
- Identifikacija enote: vira: Register nepremične kulturne dediščine, dostopno na: <https://geohub.gov.si/ghapp/iskd/?page=RNPD>
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine eVRD, dostopno na: <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=a2f669f2cd514a7d98b878eb4c51c5b6>

Objekti MP KD:

1. Okrajno sodišče v Brežicah, Cesta prvih borcev 48, Brežice
2. Okrajno sodišče v Črnomlju, Trg svobode 1, Črnomelj
3. Okrajno sodišče v Gornji Radgoni, Kerenčičeva ulica 3, Gornja Radgona
4. Okrajno sodišče v Lendavi, Glavna ulica 9, Lendava
5. Okrožno sodišče v Ljubljani, Miklošičeva 28, Ljubljana
6. Okrožno sodišče v Ljubljani, Tavčarjeva 9, Ljubljana
7. Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 19, 21, 23, Murska Sobota
8. Okrožno sodišče v Novem mestu, Jerebova ulica 1,2, Novo Mesto
9. Okrajno sodišče v Piranu, Tartinijev trg 1, Piran
10. Okrožno sodišče na Ptuju, Krempljeva 7, Ptuj
11. Okrajno sodišče v Radovljici, Gorenjska cesta 15, Radovljica
12. Okrajno sodišča v Slovenski Bistrici, Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica

1. Okrajno sodišče v Brežicah, Cesta prvih borcev 48, Brežice

Okrajno sodišče v Brežicah, Cesta prvih borcev 48, Brežice			Zap. št. OJS: 433
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1077	Številka stavbe: 3118	Leto izgradnje: 2004	stavba
EŠD: 7152, Brežice - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 7132, Brežice - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 10777, Brežice - Arheološko najdišče Mestno jedro-Sejmišče	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	

1. Identifikacija enote

EŠD:	7152
Ime:	Brežice - Sodišče
Povezane enote:	EŠD: 7132, Brežice - Mestno jedro EŠD: 10777, Brežice - Arheološko najdišče Mestno jedro- Sejmišče
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	hotel, narodni dom, sodišče
Opis:	Dvonadstropna stavba je bila zgrajena 1904 na robu mestnega jarka kot gostišče oz. hotel v historičnem nemško-renesančnem stilu, ki ga določa razgibana kompozicija stavbnih mas in živahen gabarit z izstopajočim vogalnim stolpom. V njej je sodišče.
Datacija:	prva četrtina 20. stol., 1904
Naselje:	Brežice
Občina:	Brežice
Opis lokacije:	Cesta prvih borcev 48. Stavba stoji na severnem delu historičnega mestnega jedra Brežic in zaključuje vzhodni stavbni niz glavne tržne ulice.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt) :	Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju mesta Brežice
Vplivno območje:	DA
Predpis:	Ur. l. RS, št. 67/2016-2876, 107/2020-2018
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS OE Novo mesto
Datum podatka:	27.07.2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju mesta Brežice, Uradni list RS št. 67/2016-2876

Odlok o občinskem prostorskem načrtu za območje Občine Brežice (uradno prečiščeno besedilo – UPB), Uradni list RS št. 41/2019 – 1893

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov¹¹

Brežice – Sodišče (EŠD 7152) je razglašen za **kulturni spomenik lokalnega pomena** (Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju mesta Brežice, Uradni list RS št. 67/2016-2876).

Varovane sestavine spomenika Brežice – Sodišče

- Izrazita pojavnost spomenika v prostoru (višina, volumen, gabariti), (foto npr.:karakteristična fotografija).
- Avtentičnost materialne substance in gradbene zasnove objekta, (foto npr.: podstrešje, strop; klet, višina, cevi).
- Arhitekturni detajli: oblika in podoba strehe, lesena predalčasta gradnja zaključkov stolpov, kovani, leseni detajli in ostali oblikovani zidani elementi na fasadi, (foto npr.: stranska fasada;, vhod, kovinska vrata).
- Notranjost objekta, zlasti še prvotni tlaki, stopnišče, ograje, stare poslikave, obstoječe peči, originalno stavbno po hištvo s pripadajočim prvotnim okovjem (foto npr.: notranja vrata; okno).

Varstveni režimi za objekt Brežice – Sodišče:

- Dovolj se izvajati obnove in po potrebi rekonstrukcije sestavnih delov spomenika. Vsa dela se načeloma izvedejo s tradicionalnimi tehnikami in naravnimi materiali.
- Vsebina objekta mora ustrezati njegovi zasnovi in ohranjati javno funkcijo

Varstveni režim za stavbe:

Za stavbe velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli, vključno z reklamnimi panoji, izveski in svetili, ki morajo biti v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objektov),
- funkcionalna zasnova notranjsčine in pripadajočega zunanjega prostora,
- sestavine in pritikline,
- stavbno pohištvo in notranja oprema,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico,
- pojavnost in vedute,

---

¹¹ Za ponazoritev omejitve do dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. V kolikšni meri je potrebno upoštevati omejitve, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

- celovitost dediščine v prostoru,
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oziroma bolj avtentično stanje,
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela,
- spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- posegati v okolico objekta zaradi njegove boljše predstavitve,
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitet ter ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti

Splošni varstveni režim za kulturne spomenike:

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenika, to je upora be spomenika na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njegovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja spomenika, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev spomenika za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenika,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena spomenika ter njegove materialne substance,
- dovoljeni so posegi v spomenik, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njegove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena,
- za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali vplivno območje je potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Brežice – Sodišče (EŠD 7152) se nahaja na območju **Brežice – Mestno jedro** (EŠD 7132), ki je razglašeno za spomenik lokalnega pomena, za katerega velja splošni varstveni režim za kulturne spomenike in varstveni režim za naselja (Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju mesta Brežice, Uradni list RS št. 67/2016-2876).

Varovane sestavine spomenika Brežice – Mestno jedro:

- Prostorska pojavnost starega mestnega jedra ter njegova poselitvena zasnova in struktura.
- Prepoznana meja stare poselitve skupaj s podobo in materialno substanco obzidja in podzemnih prostorov ter ureditvami ob nekdanji strugi Save.

- Podoba in značaj odprtih prostorov, pomembnih za strukturo in podobo mesta skupaj z ulicami, dvorišči (atriji) in vrtovi.
- Stavbni nizi in fasade stavb, ki oblikujejo ulice in zunanjo podobo naselja.– Zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami.

Varstveni režim za naselja in njihove dele:

Za naselja in njihove dele velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- nasebinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- odnosi med posameznimi stavbami in odnos med stavbami ter odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja ali njegovega dela,
- podoba naselja ali njegovega dela v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini,
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, namembnost in kapaciteta objektov, ulične fasade),
- oprema in uporaba javnih odprtih prostorov in– zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Na območju dodatno ni dopustno:

- nameščanje sončnih kolektorjev in fotovoltaičnih celic znotraj mestnega jedra, če niso barvno in oblikovno usklajeni s kritino,
- nameščanje zunanjih enot klima naprav na vedutno izpostavljene dele stavb,
- nameščanje reklamnih panojev, svetlobnih zaslonov in svetlobnih napisov, anten in zbirnih omaric infrastrukturnih vodov (elektro, plin ipd.) na prednje fasade objektov in vidno izpostavljene dele objektov in ulic,
- nameščanje bankomatov neposredno na prednje oziroma vidno izpostavljene fasade objektov,
- historične nepozidane površine (vrtove, atrijske, sadovnjake) načeloma ni dopustno pozidati
- ohranja se odnos med pozidanimi in nepozidanimi površinami,

Varstveni režim za arheološka najdišča

Brežice – Sodišče (EŠD 7152) se nahaja znotraj **širšega arheološkega najdišča** (Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju mesta Brežice, Uradni list RS št. 67/2016-2876).

- Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Na najdiščih ni dopustno predvsem:
  - odkopavati in zasipavati teren,
  - nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe,
  - postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- Posegi v arheološka najdišča so izjemoma dovoljeni:
  - na stavbnih zemljiščih znotraj naselij in v robnih delih najdišč, če ni možno najti drugih rešitev in če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo,
  - v procesu znanstvenega preučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave, katerega sestavni del mora biti arhiv arheološkega najdišča. V primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Za vse posege v spomenik in vplivno območje spomenika je treba predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta¹²

zunanjščina

Okrajno sodišče v Brežicah

sprednja fasada

sprednja fasada s strani

stranska fasada

stranska fasada

vhod, kovinska vrata

notranjščina

prostori

pisarna 1, dvo in trokrilna okna

pisarna 2, lončena peč

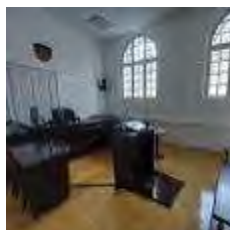
razpravna dvorana 1

razpravna dvorana 1, lončena peč

pisarna 3, lončena peč

razpravna dvorana 1, del za priče

podstrešje, strop

podstrešje, okno, omare

peč na podstrešju

podstrešje, vhod v stolpič

¹² Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

podstrešje, omet

podstrešje, tla

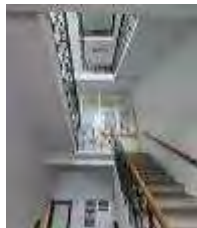
podstrešje, okno

klet, višina, cevi

stopnišča in hodniki

stopnišče

stopnišče in vhod na sodišče

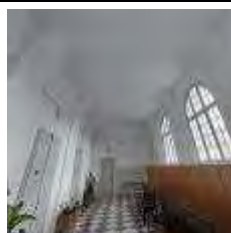
stopnice, kovinska ograja

stopnice, kovinska ograja

hodnik in vrata z polkrožnim oknom

obokan strop na hodniku

hodnik in vrata na podstrešju

hodnik in vrata na podstrešje

stopnice v klet

detajl stropa na hodniku v klet

stavbno pohištvo

vrata v pisarno

vrata v pisarno

vrata z detajlom

vrata v pisarno

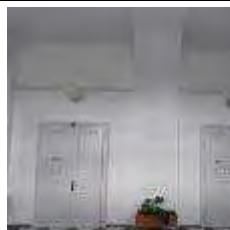
dvokrilna vrata v razpravno dvorano

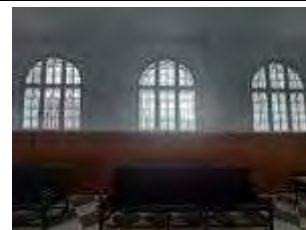
dvojna vrata

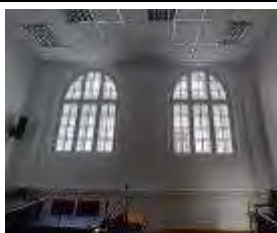
vrata v arhiv

Vrata, detajl stene, stropa

okna s polkrožnim zaključkom na hodniku

okni s polkrožnim zaključkom v razpravni dvorani

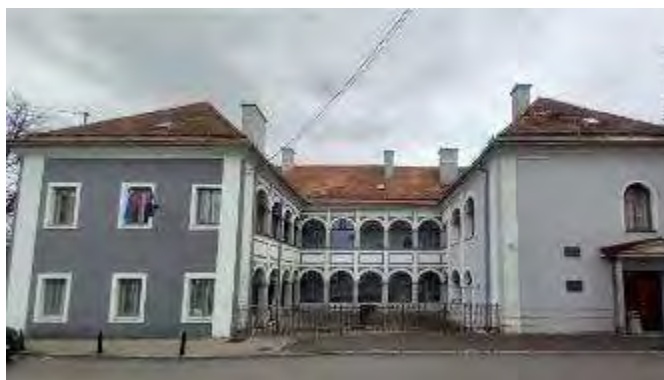

trokrilno okno s polkrožnim zaključkom, neobnovljeno

okno s polkrožnim zaključkom, neobnovljeno

2. Okrajno sodišče v Črnomlju, Trg svobode 1, Črnomelj

Okrajno sodišče v Črnomlju, Trg svobode 1, Črnomelj			Zap. št. OJS: 440
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1535	Številka stavbe: 231	Leto izgradnje: 1958	stavba
EŠD: 9849, Črnomelj - Komenda (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 87, Črnomelj - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok

1. Identifikacija enote

EŠD:	9849
Ime:	Črnomelj - Komenda
Povezane enote:	EŠD: 87, Črnomelj - Mestno jedro
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	komenda
Opis:	Nadstropna stavba s tlorisom v obliki črke U ima na notranjem dvorišču zastekljene arkadne hodnike. Zgrajena je bila po požaru 1655 na mestu, kjer je že v 14. stol. stala Nemška hiša. Povečana po 1824 in proti jugu dograjena ob koncu 19. stol.
Datacija:	tretja četrtina 17. stol., druga četrtina 19. stol., zadnja četrtina 19. stol.
Naselje:	Črnomelj

Občina:	Črnomelj
Opis lokacije:	Trg svobode 1. Stavba stoji v severovzhodnem delu starega dela mestnega jedra in sooblikuje vzhodno stranico glavnega mestnega trga.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt) :	Sklep o razglasitvi objekta Komenda za kulturni spomenik lokalnega pomena
Predpis:	Uradni list RS št. 81/2003-3906
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS OE Novo mesto
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Sklep o razglasitvi objekta Komenda za kulturni spomenik lokalnega pomena, Uradni list RS št. 81/2003-3906
- Odlok o razglasitvi mestnega jedra Črnomlja za kulturni spomenik lokalnega pomena, Uradni list RS št. 74/2001-3941
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Črnomelj, Uradni list RS št. 82/2011-3504, 69/2018-3417

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov¹³

Črnomelj – Komenda (EŠD 9849) je razglašen za **kulturni spomenik lokalnega pomena** (Sklep o razglasitvi objekta Komenda za kulturni spomenik lokalnega pomena (Uradni list RS št. 81/2003-3906)).

Varstveni režimi za objekt Črnomelj – Komenda:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in ambientalnih vrednosti v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik (foto npr.: glavna fasada z vhodom; glavna fasada, ograja, dvorišče, arkade; zadnja fasada),
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov (foto npr.: detajl stopnišča, okni; hodnik, detajl stropa; hodnik, vratca, jašek),
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod (foto npr.: pritličje, hodnik, oboki; vrata, detajl izvornega zidu; stopnišče v prvo nadstropje, obok),
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam, razen v primerih s soglasjem zavoda,

¹³ Za ponazoritev omejitve do dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. V kolikšni meri je potrebno upoštevati omejitev, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

- pri kakršnikoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in ambientalnih vrednosti,
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika,
- prezentaciji kulturnih vrednot,
- učno-demonstracijskemu delu,
- znanstveno-raziskovalnemu delu.

Črnomelj – Komenda leži na območju kulturnega spomenika **Črnomelj - mestno jedro (EŠD 87 in EŠD 9257)** (Odlok o razglasitvi mestnega jedra Črnomlja za kulturni spomenik lokalnega pomena (Uradni list RS št. 74/2001-3941)).

Varstveni režimi za mestno jedro:

- varovanje kulturnih, arheoloških, arhitekturnih, etnoloških, zgodovinskih in ambientalnih vrednosti v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti,
- ohranja in varuje se urbanistična zasnova historične ga mestnega jedra,
- novogradnje morajo biti podrejene spomeniškovarstvenim kvalitetam območja,
- mestna oprema mora biti podrejena izbranemu tipu opreme oziroma se določi s soglasjem zavoda,
- pri kakršnikoli posegih v tla objektov ali v tla mestnega jedra so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Za vsako morebitno spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela, za vsak poseg v spomenik, njegov sestavni del ali odprti prostor, je potrebno pridobiti soglasje zavoda.

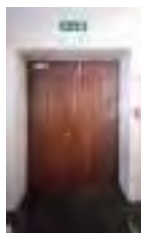
4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta¹⁴

zunanjščina				
				
Okrajno sodišče v Črnomlju	glavna fasada, arkade	glavna fasada desno	glavna fasada desno, dvorišče	vhod, nadstrešek
				
glavna fasada, ograja, dvorišče, arkade	glavna fasada, arkade	leva stranska fasada	leva stranska fasada, stopnice na stranski	zadnja fasada
				
detajl fasade, obok, okno	detajl fasade	detajl fasade	detajl fasade, obok, okno	detajl fasade, obok, okno
				
detajl fasade, obok, okno	detajl, okno	detajl arkade		

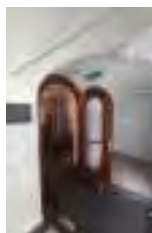
¹⁴ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

notranjščina

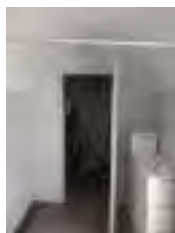
vhodna veža

vhod z notranje strani

notranji vhod

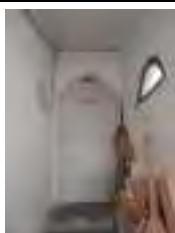
vhod v sobo za čistila

prostori

klet

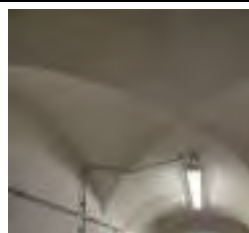
vhod v klet, detajl vrat, stropa

izhod iz kleti

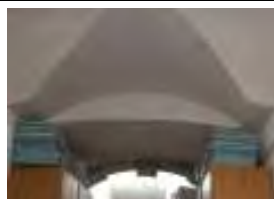
stopnice v klet

detajl stropa

detajl portala vrat

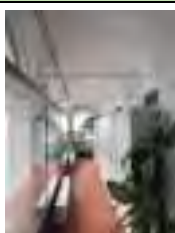

detajl stropa

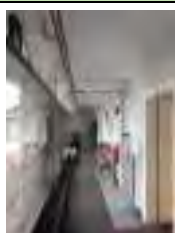
pritličje

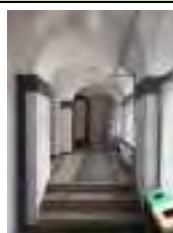
pritličje, hodnik, oboki

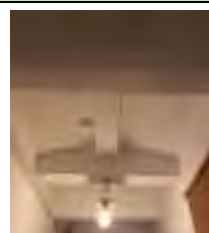
pritličje, hodnik, oboki

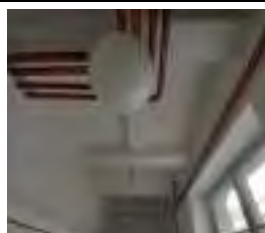
hodnik, oboki

hodnik, detajl stropa

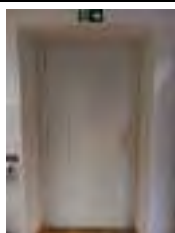
hodnik, detajl strop

vrata, stena

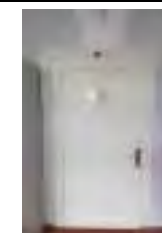
vrata v toaleta

vrata, prag, prehod

vrata, detajl izvornega zidu

vrata, prag

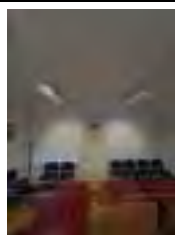
vrata, detajl stropa

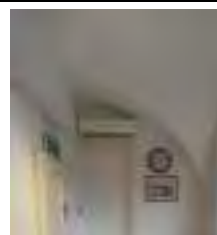
vrata, prag

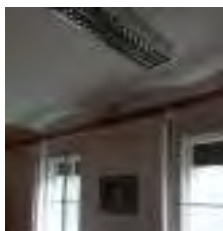
razpravna dvorana

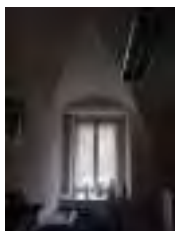
razpravna dvorana

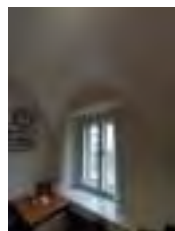
pisarna, detajl stropa

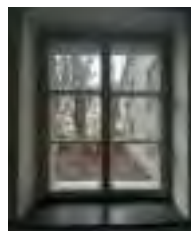
pisarna, detajl stropa

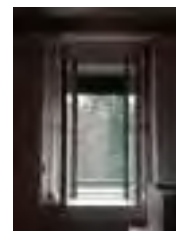
pisarna, detajl okna, stropa

pisarna, detajl okna, stropa

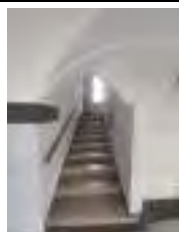

okno

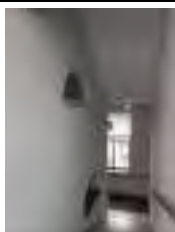

okno

stopnišča in hodniki

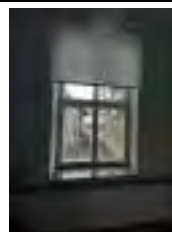
stopnišče v prvo nadstropje, obok

detajl stopnišča, okni

stopnišče

okno na stopnišču

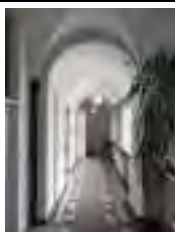

detajl stopnišča, okno

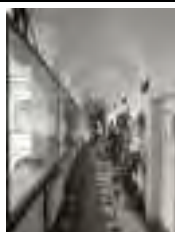
1. nadstropje

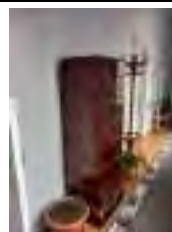
hodnik, detajl stropa

hodnik, detajl stropa

hodnik, detajl stropa

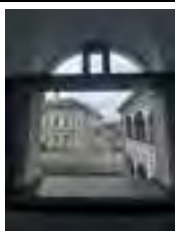
hodnik, peč

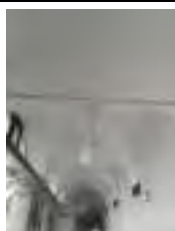
hodnik, peč

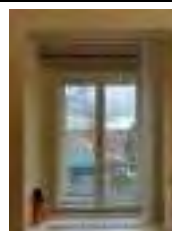
arkadno okno

hodnik, detajl stropa

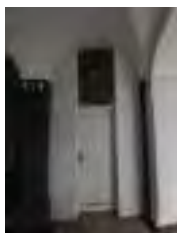
pisarna, okno

hodnik, okno

okno

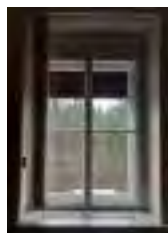
vrata , detajl stropa

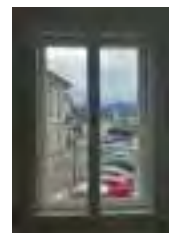
pisarna, detajl stropa

pisarna, detajl stropa

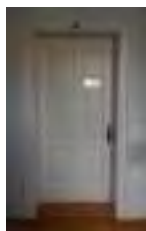
pisarna, okno, dvokrilno

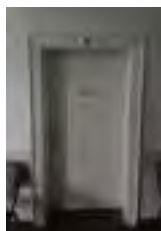
dvokrilno okno

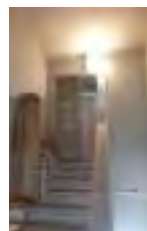
hodnik, detajl stropa

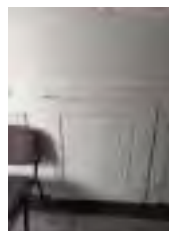
vrata

vrata

stopnišče na mansardo

hodnik, vratca, jašek

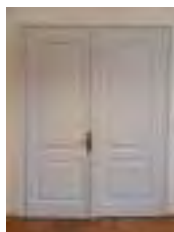
razpravna dvorana 1

razpravna dvorana 2

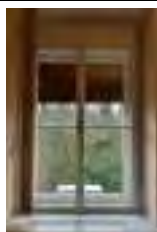
vhod v razpravno dvorano, prag

dvokrilna vrata

vrata

okno

3. Okrajno sodišče v Gornji Radgoni, Kerenčičeva ulica 3, G. Radgona

Okrajno sodišče v Gornji Radgoni, Kerenčičeva ulica 3, Gornja Radgona			Zap. št. OJS: 442
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 184	Številka stavbe: 516	Leto izgradnje: 1958	stavba
EŠD: 6698, Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 3 (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 6681, Gornja Radgona - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok

1. Identifikacija enote

EŠD:	6698
Ime:	Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 3
Povezane enote:	EŠD: 6681, Gornja Radgona - Mestno jedro
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	meščanska hiša
Opis:	Nadstropna podolžna stavba z dvokapno streho je značilen primer arhitekturnega oblikovanja z začetka druge polovice 19. stol. Ulična fasada ima poudarjeno profilacijo v nadstropju in rustikalno pritličje.
Datacija:	tretja četrtina 19. stol.

Naselje:	Gornja Radgona
Občina:	Gornja Radgona
Opis lokacije:	Kerenčičeva ulica 3. Hiša začenja zahodni strnjeni niz na južni strani Kerenčičeve ulice.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt) :	Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona
Predpis:	UG Občine Gornja Radgona, št. 90/2015
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS OE Maribor
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona, UG Občine Gornja Radgona, št. 90/2015
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Gornja Radgona, Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 3/2015 z dne 01.12.2015

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov¹⁵

Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 3 (EŠD 6698) je razglašen za **spomenik lokalnega pomena** (Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona, UG Občine Gornja Radgona, št. 90/2015).

Varstveni režimi za objekt Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 3:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti (foto npr.: glavna fasada);
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti (foto npr.: vhod s preprostim kamnitim portalom, vhodna vrata);
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov (foto npr.: detajl na stropu);
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

¹⁵ Za ponazoritev omejitve do dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. V kolikšni meri je potrebno upoštevati omejitev, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

- pri kakršnikoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 3 (EŠD 6698) leži na območju spomenika **Gornja Radgona Mestno jedro (EŠD 6681)**.

Varstveni režimi za mestno jedro:

- neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- ohranjati odnos med posameznimi stavbami in odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- na brežinah ni mogoče graditi betonskih podpornih zidov ter postavljati samostojne objekte, betonske stebre ter druge objekte in naprave;
- varovanje historičnega nivoja ulic in vhodov v stavbe;
- ohranjanje linije hišnih slemen, slemen in naklona streh;
- ohranjanje obhišnih vrtov; prepoved poškodovanja ali rušenja historičnih stavb, razen, če je objekt v tako slabem gradbenem stanju, da ga več ni mogoče obnoviti;
- prepoved nameščati vpadljive napise, izveske, antene, razne omarice (električne plinske) in druge naprave (klima, sončne kolektorje) na fasade stavb;
- dopolniti konstrukcijske zasnove, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objektov;
- pri kakršnikoli posegih v tla so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta¹⁶

zunanjščina

Okrajno sodišče v Gornji Radgoni

glavna fasada

vhod s preprostim kamnitim portalom

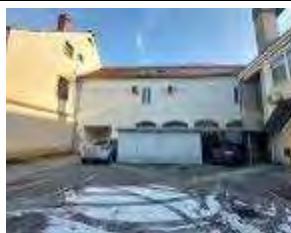
glavna fasada

pogled na dovoz iz dvorišča na ulico

pogled na dovoz iz ulice na dvorišče

dvoriščna fasada

stranska fasada

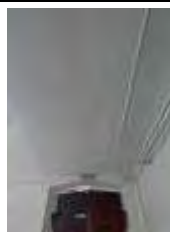
notranjščina

vhodna vrata

dvokrilna vrata

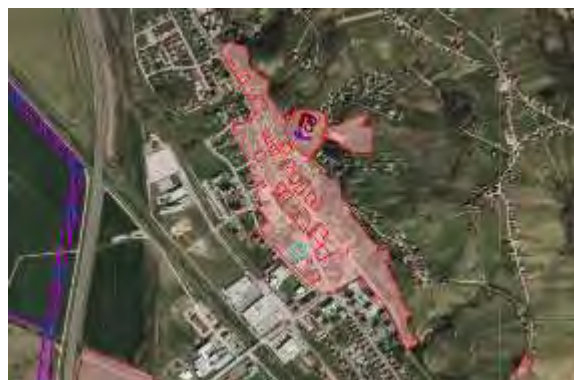
detajl na stropu

obokan strop, vidne arkade/okna

¹⁶ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

4. Okrajno sodišče v Lendavi, Glavna ulica 9, Lendava

Okrajno sodišče v Lendavi, Glavna ulica 9, Lendava			Zap. št. OJS: 463
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 166	Številka stavbe: 1090	Leto izgradnje: 1904	stavba
EŠD: 8353, Lendava - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 1135, Lendava - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok

1. Identifikacija enote

EŠD:	8353
Ime:	Lendava - Hiša Glavna ulica 9 in Mlinska 1
Povezane enote:	EŠD: 1135, Lendava - Mestno jedro
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	skupina objektov
Gesla:	sodišče, kaznilnica
Opis:	Vogalna zgradba je primer reprezentančne neoklasicistične palače s preloma 19. in 20. stol. Srednjo os glavne fasade poudarja triosni rizalit s timpanonom, poudarjen je tudi ulični vogal. Na dvorišču stoji objekt nekdanje kaznilnice.
Datacija:	prelom 19. stol. in 20. stol.
Naselje:	Lendava
Občina:	Lendava

Opis lokacije:	Glavna ulica 9 (prej Partizanska cesta 7), Mlinska ulica 1. Stavbi stojita v mestnem jedru, na jugozahodni strani Glavne ulice.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt) :	Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Lendava
Predpis:	Ur. l. RS, št. 48/2018-2474
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS OE Maribor
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Lendava, Uradni list RS št. 48/2018-8042

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov¹⁷

Lendava – Hiša Glavna ulica 9 in Mlinska 1 (EŠD 8353) je razglašen za **spomenik lokalnega pomena** (Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Lendava, Uradni list RS št. 48/2018-8042).

Varstveni režimi za objekt Lendava – Hiša Glavna ulica 9 in Mlinska 1:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti (foto npr.: stene, oboki, vrata; detajl stena, štukatura);
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, pojavnosti, materialov, poslikav in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče in vplivno območje, so potrebni predhodni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

¹⁷ Dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. Odločitev, ali gre za varovane elemente, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

Lendava - Hiša Glavna ulica 9 in Mlinska 1 (EŠD 8353) leži na območju spomenika **Lendava - Mestno jedro (EŠD 1135)**.

Varstveni režimi za mestno jedro/stavbno tkivo:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin urbanizma po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov;

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče in vplivno območje, so potrebni predhodni kulturnovarstveni po goji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta¹⁸

zunanjščina

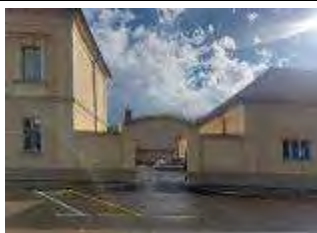
Okrajno sodišče v Lendavi

glavna fasada z vhodom

stranska fasada

vhod na notranje dvorišče

Arhiv, stranska fasada

arhiv, vhod z notranjega dvorišča

arhiv, dvoriščna fasada, vhod z notranjega dvorišča

zadnji vhod

notranje dvorišče

notranje dvorišče

notranje dvorišče

notranjščina

vhodna veža

¹⁸ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

vhodna vrata

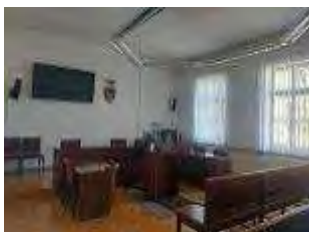
stene, oboki, vrata

dvigalo za invalide na zadnjem vhodu

dvokrilna vrata na zadnjem vhodu

prostori

3

razpravna dvorana

stopnišča in hodniki

ploščice, lestenci, okna, vrata

detajl stropa nad stopniščem

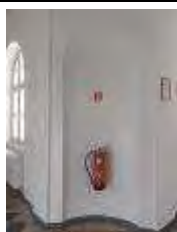
detajl stena, oboki, prehod, strop

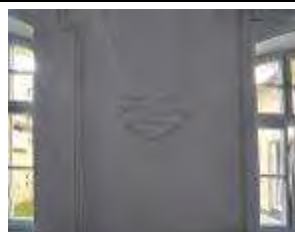
detajl stena, oboki

detajl stena, oboki

detajl stena

detajl stena, štukatura

stopnišče

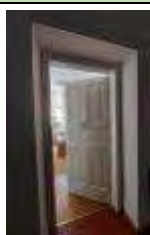

detajla stena, obok

stavbno pohištvo

dvokrilna lesena vrata

vrata v pisarno

vrata v toaletne prostore

vrata v pisarno s porfitelem

okno z ovalnim polkrožnim zaključkom

trokrilno okno

5. Okrožno sodišče v Ljubljani, Miklošičeva 28, Ljubljana

Okrožno sodišče v Ljubljani, Miklošičeva 28, Ljubljana			Zap. št. OJS: 473
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 303	Leto izgradnje: 1928	del stavbe
EŠD: 8788, Ljubljana - Palača Delavske zbornice (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - naselbinska dediščina	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: spomenik	Odlok

1. Identifikacija enote

EŠD:	8788
Ime:	Ljubljana - Palača Delavske zbornice
Povezane enote:	EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	palača, dvorana
Opis:	Večnamenska vogalna palača zasnovana v obliki črke U je bila zgrajena po načrtih V. Šubica 1927. Klasično tripartitno členjeno fasado krasijo atlanti na portalih ter sedem personifikacij panog dela in industrije na strehi, delo L. Dolinarja.
Datacija:	druga četrtina 20. stol., 1927
Naselje:	Ljubljana
Občina:	Ljubljana
Opis lokacije:	Miklošičeva cesta 26, 28, Čufarjeva ulica 1, 3. Palača stoji v vzhodnem nizu Miklošičeve ceste, na vogalu s Čufarjevo; vzhodno od Miklošičevega trga.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt) :	Stavba Miklošičeva 28 v Ljubljani je kulturni spomenik
Vplivno območje:	DA
Predpis:	Odločba: Stavba Miklošičeva 28 v Ljubljani je kulturni spomenik, odločba, št. 179/75-VJ-MT
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS, OE Ljubljana
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odločba: Stavba Miklošičeva 28 v Ljubljani je kulturni spomenik, odločba, št. 179/75-VJ-MT, 10. 07. 1975
- Odlok o razglasitvi arheološkega kompleksa v ljubljanskih občinah za kulturni in zgodovinski spomenik, Uradni list RS (16.03.1990-20.06.1991), št. 46/90-2229
- Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo RS, dostopno: situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 - DPN, 22/11 - popr., 43/11 - ZKZ-C, 53/12 - obv. razl., 9/13, 23/13 - popr., 72/13 - DPN, 71/14 - popr., 92/14 - DPN, 17/15 - DPN, 50/15 - DPN, 88/15 -

DPN, 95/15, 38/16 - avtentična razlaga, 63/16, 12/17 - popr., 12/18 - DPN, 42/18, 78/19 - DPN in 59/22)

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov¹⁹

Stavba Ljubljana - Palača Delavske zbornice (EŠD 8788) je **spomenik lokalnega pomena** (Odločba: Stavba Miklošičeva 28 v Ljubljani je kulturni spomenik, odločba, št. 179/75-VJ-MT, 10. 07. 1975).

Varstveni režimi za objekt Ljubljana - Palača Delavske zbornice:

Za kakršenkoli poseg, ki utegne povzročiti spremembe na kulturnem spomeniku, je potrebno vnaprejšnje posebno dovoljenje zavoda za spomeniško varstvo; v dovoljenju se predpišejo tudi pogoji za izvedbo posega. Za take posege se štejejo zlasti: konserviranje, restavriranje, dozidanje, prebarvanje ali porušitev kulturnega spomenika, premestitev spomenika, zaradi katere se spremenijo varstveni pogoji, prestavitev ali obratovanje industrijskih, obrtnih in drugih naprav in delovišč v zgradbi ali na zemljišču, ki je kulturni spomenik ter druga podobna dejanja.

Dodatnega varstvenega režima se ne da razbrati iz konkretnega akta o razglasitvi. Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08 in nadaljnje spremembe) določa za Posamezni spomenik naslednje dodatne pravne režime varstva (Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine).

Za **posamezne spomenike** velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje varovanje vseh zunanjih značilnosti, kot so gabariti, zasnova pročelij, tlorisni razporedi, značilni naravni in umetni materiali ter konstrukcijske značilnosti, ustrezna namembnost, značilna pojavnost v prostoru, arheološke plasti, razmerja spomenika, vplivno območje spomenika.

Varstveni režimi za arheološka najdišča:

Če se na območje ali objektu posega najde arheološka ostalina, mora investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in na položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (1. odstavek 26. člena ZVKD-1). (Odlok o razglasitvi arheološkega kompleksa v ljubljanskih občinah za kulturni in zgodovinski spomenik, Ur. l. RS (16.03.1990-20.06.1991), št. 46/90-2229).

Ljubljana - Palača Delavske zbornice (EŠD 8788) leži na območju **Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana (EŠD 329)** (Odlok o razglasitvi arheološkega kompleksa v ljubljanskih občinah za kulturni in zgodovinski spomenik, Ur. l. RS, 16.03.1990-20.06.1991, št. 46/90-2229).

- Pred posegom v zemeljske plasti se zahteva arheološke raziskave.

---

¹⁹ Dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. Odločitev, ali gre za varovane elemente, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

- Strokovna organizacija, ki bo izvajala raziskovalna dela, je dolžna na prijavo investitorja z raziskavami začeti takoj ter pripraviti na podlagi prvih rezultatov program nadaljnjih raziskav s terminskim planom.
- Na osnovi spomeniškovarstvene valorizacije se predvidi prezentacija ali pa se teren sprost.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

ZVKDS izda kulturnovarstvene pogoje glede na določen kulturnovarstveni režim, da so je izvajanje vseh posegov podrejeno ohranjanju prvotne konstrukcije in originalne substance ter ohranjanju vseh varovanih prvin.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta²⁰

zunanjščina				
				
Okrajno sodišče v Ljubljani		stranska fasada	vhod s fasado	vhod
notranjščina				
vhodna veža				
				
vhodna veža z lučmi in detajli na stenah in stropu	ograja v vhodni veži	vhod v dvorano Kinoteke	detajl v vhodni veži	vhod v preddverje

²⁰ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

prostori

pisarna

razpravna dvorana
1

razpravna dvorana 2

stopnišča in hodniki

stopnice za vhodom na
stopnišče

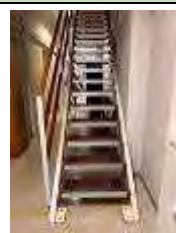
ograja v predverju

stopnišče iz pritličja v
prvo in drugo
nadstropje

stopnišče iz pritličja v
prvo in drugo
nadstropje

stopnišče drugo
nadstropje

stavbno pohištvo

trokrilno okno

dvojno dvokrilno
okno

vrata v pisarno

trokrilno okno z
žaluzijo

6. Okrožno sodišče v Ljubljani, Tavčarjeva 9, Ljubljana

Okrožno sodišče v Ljubljani, Tavčarjeva 9, Ljubljana			Zap. št. OJS: 470
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1737	Številka stavbe: 354	Leto izgradnje: 1902	del stavbe
EŠD: 18657, Ljubljana - Sodna palača (karta)		Režim: <u>spomenik</u>	<u>Odlok</u>
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: dediščina - <u>naselbinska dediščina</u>	
EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: <u>spomenik</u>	<u>Odlok</u>

1. Identifikacija enote

EŠD:	18657
Ime:	Ljubljana - Sodna palača
Povezane enote:	EŠD: 328, Ljubljana - Mestno jedro EŠD: 329, Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	palača
Opis:	Monumentalna palača koridorskega tipa, zgrajena med 1898-1902 (načrti iz 1897) v neorenesančnem slogu in nadzidana za nadstropje po načrtih arh. Josipa Costaperaire (projekt 1947-49, dograditev 1953). Dominira Miklošičevem parku.
Datacija:	prelom 19. stol. in 20. stol., 1898-1902, sredina 20. stol., 1947-1953
Naselje:	Ljubljana
Občina:	Ljubljana
Opis lokacije:	Tavčarjeva ulica 9, Cigaletova ulica 2. Palača zapira severno stran Miklošičevega parka.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt) :	Odlok o razglasitvi Sodne palače na Tavčarjevi 9 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena
Vplivno območje:	DA
Predpis:	Ur. l. RS, št. 5/2008-202
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS, OE Ljubljana
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi Sodne palače na Tavčarjevi 9 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena, Uradni list RS št. 5/2008-202
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana, Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 - DPN, 22/11 - popr., 43/11 - ZKZ-C, 53/12 - obv. razl., 9/13, 23/13 - popr., 72/13 - DPN, 71/14 - popr., 92/14 - DPN, 17/15 - DPN, 50/15 - DPN, 88/15 - DPN, 95/15, 38/16 - avtentična razlaga, 63/16, 12/17 - popr., 12/18 - DPN, 42/18, 78/19 - DPN in 59/22
- Odlok o razglasitvi arheološkega kompleksa v ljubljanskih občinah za kulturni in zgodovinski spomenik, Uradni list RS, 16.03.1990-20.06.1991), št. 46/90-2229

3 .Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov²¹

Ljubljana - Sodna palača (EŠD 18657) je **kulturni spomenik lokalnega pomena** (Odlok o razglasitvi Sodne palače na Tavčarjevi 9 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena, Uradni list RS št. 5/2008-202).

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, umetnostne in arhitekturne vrednote spomenika ter poleg teh še urbanistične in vrtnoarhitekturne vrednote vplivnega območja;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- spodbudi učno predstavitevno in znanstveno raziskovalno delo.

Varstveni režimi za objekt Ljubljana - Sodna palača:

- ohranjanje kulturnih, umetnostnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njegove nepremične in premične notranje opreme, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti; v primeru ukinitve spomenika je potrebno zagotoviti povrnitev v prvotno stanje (npr. fotografije notranjščine);
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v palačo ohranjanju in strokovnemu vzdrževanju vseh prvin arhitekturne zasnove koridorskega tipa palače z dvoranami in reprezentančnimi stopnišči (gabarit, fasade, materiali, stavbno pohištvo, tlaki, štukature, arhitekturno dekorativni elementi, notranja oprema) (npr. fotografije notranjščine);
- omogočanje predstavitve celote spomenika in njegovih posameznih varovanih elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in posameznih varovanih lastnosti.

Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje pretežno zgodovinske in arhitektonsko utemeljene namembnosti stavbnega fonda in odprtega prostora Miklošičevega trga;
- prepoved zazidave, zapiranja ali kakršnakoli druga privatizacija javnega uličnega prostora;
- varovanje značilne enotno načrtovane in utemeljene prereze trga ter značilnega zazidalnega sistema z arhitektonsko celostno zasnovanim stavbnim fondom;
- varovanje obstoječega obsega parka in koncepta ureditve in zasaditve ali vzpostavitev originalne zasnove;- kompleksno reševanje problematike urbane opreme v skladu z zgodovinsko-urbanističnim značajem Miklošičevega trga;
- za vzdrževanje obstoječega stanja cestišča in njene infrastrukture na parcelah št. 3767 (del), 3781 (del), 3794, 3795 (del), k.o. Tabor, ter parceli št. 3278 (del), k.o. Ajdovščina, ni potrebno predhodno pridobiti kulturnovarstvenega soglasja.
- Prepoved postavljanja objektov trajnega ali začasnega značaja v območju spomenika in njegovega vplivnega območja, vključno z nadzemno in podzemno

²¹ Za ponazoritev omejitve do dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. V kolikšni meri je potrebno upoštevati omejitve, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s predhodnim pisnim kulturno varstvenim soglasjem odobri zavod.

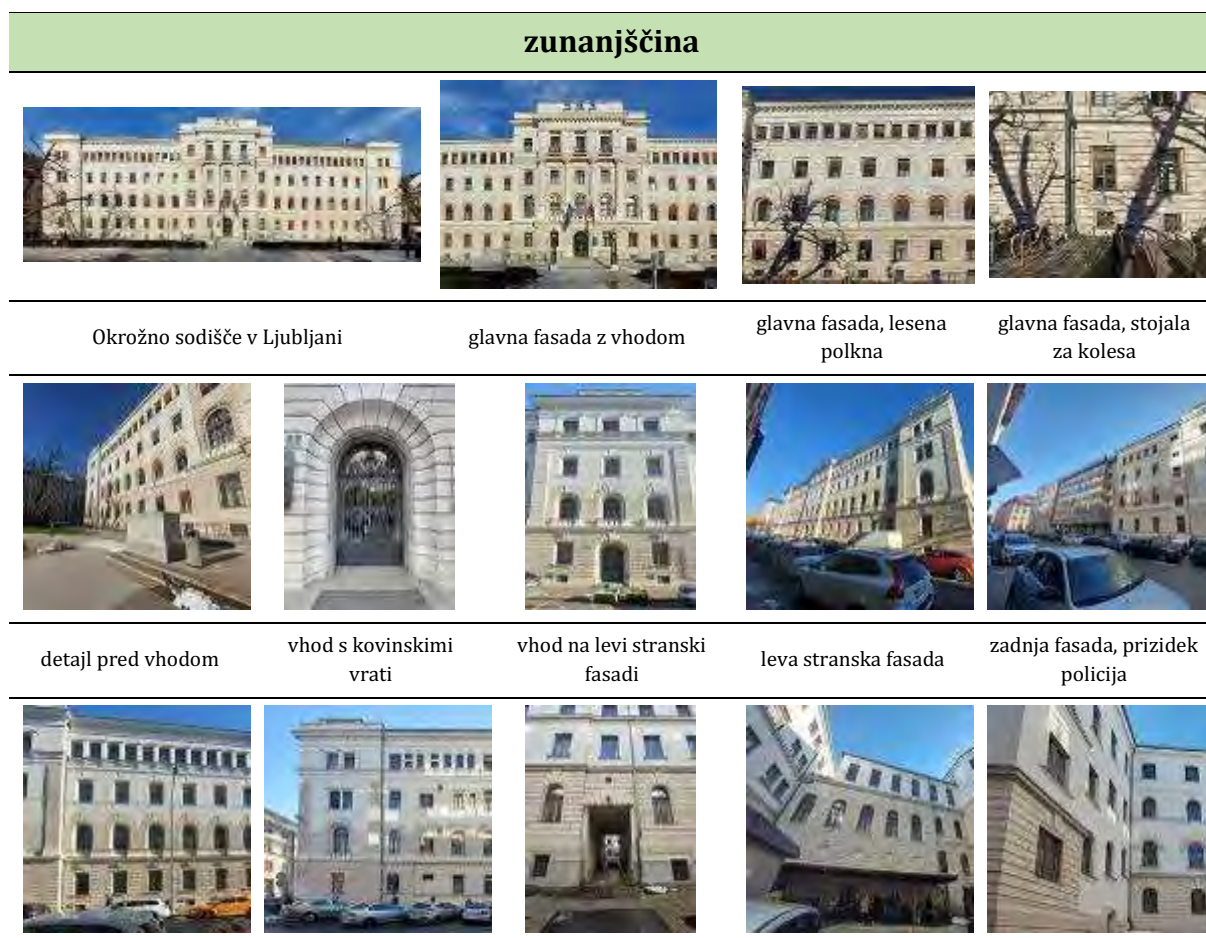
Ljubljana - Sodna palača (EŠD 18657) leži na območju **Ljubljana - Arheološko najdišče Ljubljana (EŠD 329)**.

Za območje, kjer stoji Sodniška palača velja varstveni režim, ki zahteva pred posegom v zemeljske plasti arheološke raziskave. Strokovna organizacija, ki bo izvajala raziskovalna dela, je dolžna na prijavo investitorja z raziskavami začeti takoj ter pripraviti na podlagi prvih rezultatov program nadaljnjih raziskav s terminskim planom. Na osnovi spomeniškovarstvene valorizacije se predvidi prezentacija ali pa se teren sprost.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela ter za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje zavoda.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta²²

²² Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

leva stranska fasada, del	zadnja fasada desno	vhod na dvorišče	dvoriščna fasada	dvoriščna fasada
				
dvoriščna fasada	dvoriščna fasada	dvoriščna fasada	vhod na dvorišče	vhod na dvorišče
notranjščina				
vhodna veža				
				
vhodna vrata	kovinska ograja vhodnih vrat	vhod z varnostniki	oglasna deska in kamin ob vhodu	vhod v glavno razpravno dvorano 30
				
prehod iz avle v pritličje s premično klančino	prehod iz avle v pritličje s klančino	lestenec z zlatim vencem		
klet				
				
hodnik, oboki	izhod na notranje dvorišče	kletno okno	soba	vhod v arhiv

stopnišče

glavno stopnišče, kip pravica v pritličju

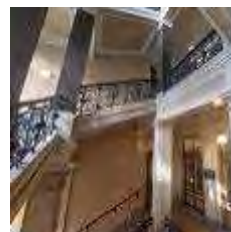
glavno stopnišče, kip pravica v pritličju, ograja

glavno stopnišče, pogled navzgor

glavno stopnišče, pogled s tretjega nadstropja

glavno stopnišče, pogled s prvega v drugo nadstropje

glavno stopnišče, stopnišče v drugo nadstropje

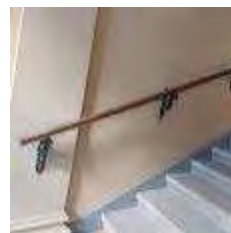
glavno stopnišče, pogled v tretje nadstropje

glavno stopnišče, pogled na tretje nadstropje

glavno stopnišče, kovinska ograja

glavno stopnišče, lesena ograja, kovinski detalj

glavno stopnišče, kovinska detalja lesene ograje

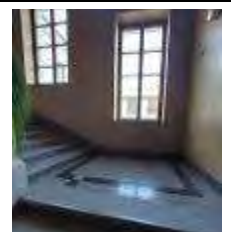
glavno stopnišče, detalj stopa

glavno stopnišče, ploščice na podestih

glavno stopnišče, podest v prvo nadstropje

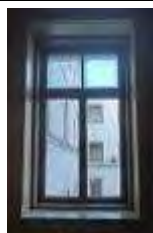
glavno stopnišče, podest v tretje nadstropje

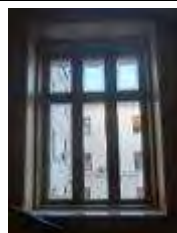
glavno stopnišče, polkrožno zaključeno okno

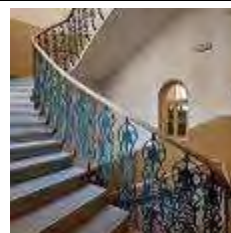
glavno stopnišče, vrata na hodnih v 2 nadstropje

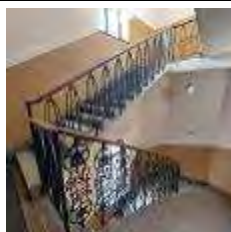
glavno stopnišče, dvokrilno okno

glavno stopnišče, trokrilno okno

stransko stopnišče, ograja, notranje okno

stransko stopnišče, različna ograja

stransko stopnišče 3 nadstropje

stransko stopnišče, 1 nadstropje

stransko stopnišče pred knjižnico, 2 nadstropje

razpravna dvorana, soba št. 30

razpravna dvorana,
soba št. 30

pogled z balkona proti
delu namenjenemu za
sodnikav

balkon s kovinskimi
detajli

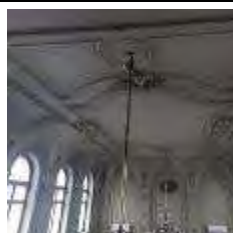
razpravna dvorana 30,
pogled z balkona

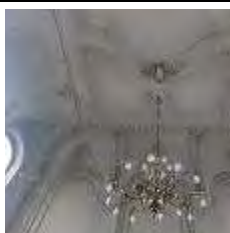
pogled na balkon,
izhod iz dvorane, uro

pohištvo, stranke

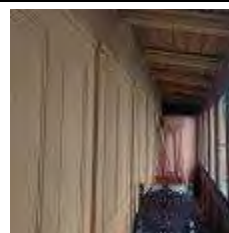
detajl stropa

detajl stropa, lestene

razpravna dvorana 30,
desno

loža s pohištvom

vhod na ložo

odprta dvojna vrata na
ložo

paneli, radiatorji

klop

kovinska vratca

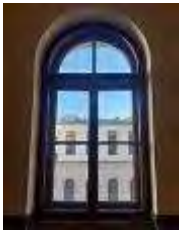
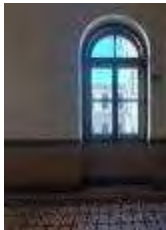

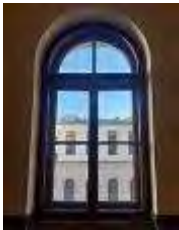
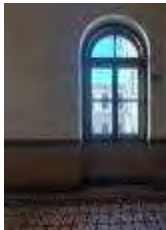

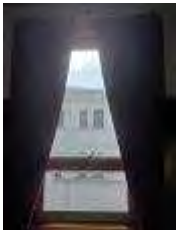

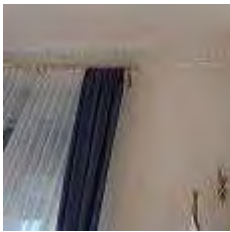

obešalnik, paneli,
stenska luč

Vrhovno sodišče, 2 nadstropje

hodnik

hodnik, detajl stena, strop, lesteneec, ploščice, klopi	hodnik, ploščice, vrata, detajl stropa, luči	hodnik, ploščice, vrata, detajl stropa in stena	hodnik, ploščice, vrata	hodnik, prehod, dvojna vrata
				
hodnik, okna, vrata, ploščice, strop	hodnik, vhodi na stopnišče	hodnik, dvigal	hodnik, vrata, detajli stena	hodnik, detajl stropa, lestenci o
				
hodnik, dvojna vrata	hodnik, panel	hodnik, detajl ploščic	hodnik, ploščice	hodnik, detajl stropa
				
hodnik, detajl ploščic ob steni	hodnik, vrata pisarne	hodnik, vhod v razpravno dvorano	hodnik, vrata v pisarno	hodnik, vrata v pisarno z lesenim opažem
				
hodnik, vrata v pisarno	hodnik, polkrožno zaključeno okno	hodnik, polkrožno zaključeno okno		
				
prostori				
				
konferenčna dvorana	konferenčna dvorana, prevajalec	konferenčna dvorana, detajl stekla	konferenčna dvorana, vhod	pisarna 1, lesteneec

				
pisarna 1, detajl stropa, stenska svetila	pisarna 1, lončena peč	pisarna 2, lestene	pisarna 3, vrata iz pisarne, leseni detajli	pisarna 3, sef
				
pisarna 3, stavbno pohištvo	razpravna dvorana	razpravna dvorana, pohištvo	razpravna dvorana, detajl stropa, lestene	razpravna dvorana, lestene, klopi, ura, paneli
				
razpravna dvorana, detajl stropa	razpravna dvorana, lestene, ura, detajl stropa			

Višje sodišče v Ljubljani, 1. nadstropje

hodnik

				
hodnik, tla, oboki, lestene	hodnik, vrata, lestene	hodnik, ploščice, vrata, oglasna deska	hodnik, ploščice, prehod, okno	hodnik, obok
				
hodnik, vhod v razpravno dvorano	hodnik, vrata iz stopnišča	hodnik, vrata, oboki, tla	hodnik	hodnik, obok 1

hodnik, detajl vrat

hodnik, vrata

hodnik, vrata v pisarno

hodnik, vrata v
servisne prostore,
detajl stene

hodnik, vrata v pisarno
1

hodnik, vrata v pisarno
z opažem, prehod

hodnik, vrata v pisarno
z opažem

hodnik, polkrožno
zaključeno okno

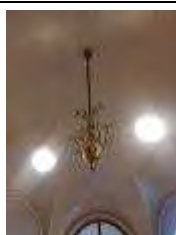
hodnik, polkrožno
zaključeno okno z
roleto

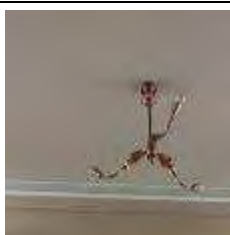
hodnik, ploščice2

hodnik, klop, opaž

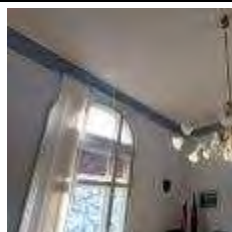

hodnik, lestenec

hodnik, lestenec 1

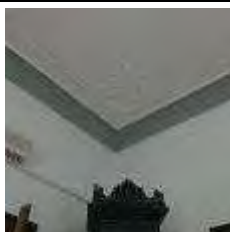
prostori

pisarna 1, lestenec,
okna, roleto

pisarna 1, lončena peč

pisarna 1, detajl stropa
z vrhom lončene peči

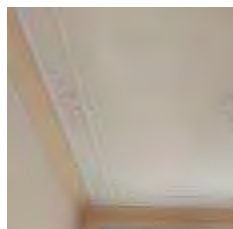
pisarna 1, venec
lestenca, okno z leseno
roleto

pisarna 1, tajnica,
polkrožno zaključeno
okno

pisarna 2, lončena peč

pisarna 2, detajl stropa

pisarna 2, lestenec

pisarna 2, detajl vrat

pisarna 2, okno,
trokrilno, polkrožni
zaključek

				
pisarna 2, okno	pisarna 2, opaž	razpravna dvorana, pogled	razpravna dvorana, del za sodnika	razpravna dvorana, del za sodnika in priče
				
razpravna dvorana, opaž, pohištvo	razpravna dvorana, pogled od zadaj	razpravna dvorana, stranke, ozadje	razpravna dvorana, stranke, notranja stena	razpravna dvorana, stranke
				
razpravna dvorana, panel, ura, lestene	razpravna dvorana, detajli strop, stena, vrata	razpravna dvorana, lesen strop, lestene	sejna konferenčna soba, okna	sejna konferenčna soba, okna, panel
				
sejna konferenčna soba, okno, detajli iz lesa	sejna konferenčna soba, pohištvo, opaž	sejna konferenčna soba, detajl stropa 1	sejna soba, pohištvo	sejna soba, omare
				
sejna soba, paneli	sejna soba, predverje, lončena peč	sejna soba, vhod		

Okrožno sodišče v Ljubljani

Okrožno sodišče v Ljubljani, 3. nadstropje

hodnik, klopi

hodnik, vrata, klopi, lestene

hodnik pred stopniščem

hodnik, vhod v pisarno 1

hodnik, dvokrilno okno

hodnik, vhod v pisarno

hodnik, vrata v sanitarije

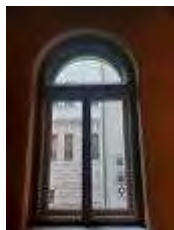
Okrožno sodišče v Ljubljani, pritličje

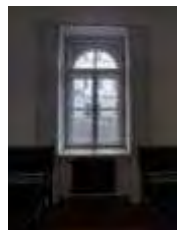
pritličje, hodnik, ploščice, izdelovalec

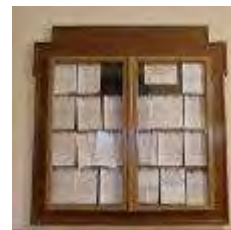
pritličje, hodnik, vhod v pisarno

pritličje, hodnik, okno s polkrožnim zaključkom, detail stekla 1

pritličje, hodnik, okno s polkrožnim zaključkom na zunanji strani

pritličje, hodnik, oglasna deska

pritličje, hodnik, dvigalo

prostori

pritličje, razpravna
dvorana 28

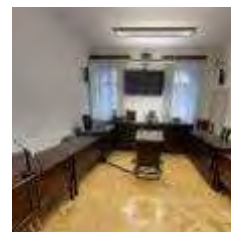
pritličje, razpravna
dvorana 28, pohištvo,
paneli

pritličje, razpravna
dvorana 28, , niša

pritličje, razpravna
dvorana 28, , vhod

pritličje, razpravna
dvorana 9

7. Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 19, 23, Murska Sobota

MP, Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 19, 21, 23, Murska Sobota			Zap. št. OJS: 484
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA (Slomškova 19 in 23), NE (Slomškova 21)			
Šifra katastrske občine: 105	Številka stavbe: 5935 (nova 10460)	Leto izgradnje: 1911	stavba
EŠD: 76797, Murska Sobota - Sodna palača (Slomškova 19) (karta) 6798, Murska Sobota - Hiša Slomškova 23		Režim: spomenik dediščina - stavbna dediščina	Odlok Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 6774, Murska Sobota - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok

EŠD: 30895, Murska Sobota - Arheološko najdišče Mestno jedro	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	
---	--	---	--

1. Identifikacija enote

EŠD:	6797
Ime:	Murska Sobota - Sodna palača
Povezane enote:	EŠD: 30895, Murska Sobota - Arheološko najdišče Mestno jedro EŠD: 6774, Ljubljana - Murska Sobota - Mestno jedro
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	palača
Opis:	Enonadstropna vogalna stavba ima štiri trakte, ki oklepajo dvorišče. Glavna, severna fasada je šestosna in ima stranski osi poudarjeni z rizalitoma. Stavba je bila zgrajena 1909-1911 (načrti F. Jablonszky) in je lep primer secesijske arhitekture.
Datacija:	prva četrtina 20. stol., 1909-1911
Naselje:	Murska Sobota
Občina:	Murska Sobota
Opis lokacije:	Slomškova ulica 19 (prej Kidričeva ulica 9-11). Stavba stoji v osi Slovenske ulice.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt) :	Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Murska Sobota
Predpis:	Uradne objave, št. 8/91-58, 9/92 (popravek), 11/92-69, 5/98-260
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS, OE Maribor
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Murska Sobota, Uradne objave, št. 8/91-58, 9/92 (popravek), 11/92-69, 5/98-260
- Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo RS, dostopno: situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Murska Sobota, Uradni list Republike Slovenije št. 54 / 12. 8. 2016

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov

Murska Sobota - Sodna palača (EŠD 6797) je razglašena kot **spomenik lokalnega pomena** (Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Murska Sobota, Uradne objave, št. 8/91-58, 9/92 (popravek), 11/92-69, 5/98-260).

Dodatnega varstvenega režima se ne da razbrati iz konkretnega akta o razglasitvi, Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08 in nadaljnje spremembe) zato določa za posamezne spomenike naslednje dodatne pravne režime varstva (134. člen).

Za **posamezne spomenike** predpisuje varovanje vseh zunanjih značilnosti, kot so gabariti, zasnova pročelij, tlorisni razporedi, značilni naravni in umetni materiali ter konstrukcijske značilnosti, ustrezna namembnost, značilna pojavnost v prostoru, arheološke plasti in razmerja spomenika in posebej njegovo vplivno območje. Če je kot spomenik zavarovan zgodovinski park ali vrt, se varujejo parkovna ali vrtna zasnova, način zasaditve, oblikovani naravni elementi, objekti in pritikline, namenjeni uporabi in olepšanju.

Murska Sobota - Sodna palača (EŠD 6797) leži na območju **Murska Sobota - Mestno jedro (EŠD 6774)**, ki je naselbinski spomenik. Po ZVKDS-1 (134. člen) se varujejo morfološka zasnova in parcelacija naselja, javni prostori in njihova oprema, ulične fasade in strehe v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti, gabariti, meje in silhete naselja.

Murska Sobota - Sodna palača (EŠD 679) leži na območju arheološkega najdišča **Murska Sobota - Arheološko najdišče Mestno jedro (EŠD 30895)**. Za izvedbo predhodne arheološke raziskave na območjih kulturnih spomenikov je treba pridobiti soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine.

Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali rabo, ki dejansko ali potencialno lahko poškodujejo arheološke plasti, spreminjajo arheološki kontekst ali spreminjajo okoljske dejavnike, pomembne za njihovo ohranitev.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta²³

1. Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 19, Murska Sobota

Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 19, Murska Sobota

zunanjščina

Slomškova 19, Murska Sobota

fasada z vhomom

vhodna vrata

stranska fasada

notranjščina

vhodna veža

dvoriščna fasada

vhodna vrata

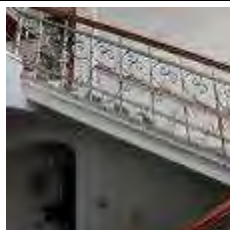
vhodna vrata,
ploščice, tlak
stopnic

prostor

okno v pisarni

stopnišča in hodniki

stopnice z ograjo

stopnice in okna na
stopnišču

detajl stropa

stopnice v klet

²³ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

stavbno pohištvo

vrata v pisarno

vrata v pisarne

detajl vrat

vrata s steklenimi
detajli

stranski izhod

2. Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 23, Murska Sobota

Okrožno sodišče v Murski Soboti, Slomškova 23, Murska Sobota

zunanjščina

Slomškova 23, Murska Sobota

sprednja in stranska
fasada

detajl stranske
fasade

dvoriščna fasada

dvoriščna fasada

dvoriščna fasada

prostori

obok na mansardi v
arhivu

stopnišča in hodniki

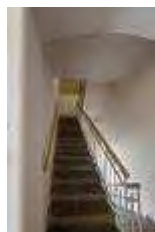
stopnišče z obokom

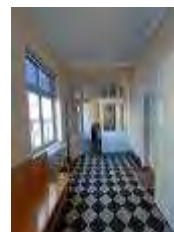
hodnik

stransko stopnišče

stopnice na mansardo v arhiv z obokom

hodnik, ohranjena tla

stavbno pohištvo

vrata v pisarno

vrata na hodniku

vrata na hodniku

vrata v pisarno

okno, obnovljeno od znotraj

vrata, okno na dvoriščni fasadi

okno, obnovljeno od znotraj

8. Okrožno sodišče v Novem mestu, Jerebova ulica 1,2, Novo Mesto

Okrožno sodišče v Novem mestu, Jerebova ulica 1,2, Novo Mesto			Zap. št. OJS: 489
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 1456	Številka stavbe: 683	Leto izgradnje: 1899	stavba
EŠD: 14405, Novo mesto - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 492, Novo mesto - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 493, Novo mesto - Arheološko najdišče Mestno jedro-Kandija	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	

1. Identifikacija enote

EŠD:	14405
Ime:	Novo mesto - Sodišče
Povezane enote:	EŠD: 492, Novo mesto - Mestno jedro EŠD: 393, Novo mesto - Arheološko najdišče Mestno jedro-Kandija
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	sodišče, zapor, vojašnica, spominska plošča
Opis:	Monumentalno klasicistično oblikovano nadstropno stavbo so kot vojašnico pričeli graditi 1794 in jo v 2. polovici 19. stol. povečali v štiritraktno z notranjim dvoriščem. V njej so poleg sodišča tudi zapori. Spominska plošča zapornikom NOB (1961).
Datacija:	zadnja četrtna 18. stol., 1794, druga polovica 19. stol., tretja četrtna 20. stol., 1961, druga svetovna vojna
Naselje:	Novo mesto
Občina:	Novo mesto
Opis lokacije:	Jerebova ulica 1, 2. Stavba stoji na severnem robu historičnega jedra Novega mesta, na lokaciji mestnega obzidja, nad reko Krko.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt):	Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto
Predpis:	Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108, 29/2019-49
Vplivno območje:	
Pristojna strokovna služba:	ZVKD Novo mesto
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto, Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108, 29/2019-49
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto, Uradni list Republike Slovenije št. 101 / 10. 12. 2009

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov²⁴

Stavba **Novo mesto - Sodišče (EŠD 14405)** je razglašen kot **spomenik lokalnega pomena** (Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto, Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108, 29/2019-49).

Z spomenik velja varstveni režim za stavbe in varstveni režim za spominske objekte in kraje ter naslednje določilo, da se ohranja se spominska plošča.

Varstveni režim za stavbe

Za stavbe velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti) (foto npr.: sprednja fasada, del),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli, vključno z reklamnimi panoji, izveski in svetili, ki morajo biti v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objektov) (foto npr.: karakteristična fotografija; desna stranska fasada; leva stranska fasada, detajl strehe),
- funkcionalna zasnova notranjsčine in pripadajočega zunanjega prostora, - sestavine in pritikline (npr. notranje dvorišče),
- stavbno pohištvo (foto npr: kovinska vhodna vrata; glavno stopnišče, podest; pritličje, vrata v razpravno dvorano)
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- celovitost dediščine v prostoru,
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje,
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela,
- spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- posegati v okolico objekta zaradi njegove boljše predstavitve,
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitet ter ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti.

Varstveni režim za spominske objekte in kraje

²⁴ Za ponazoritev omejitve do dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. V kolikšni meri je potrebno upoštevati omejitve, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

Varstveni režim za spominske objekte in kraje predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- avtentičnost lokacije,
- fizična pojavnost objekta,
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

Prepovedano je:

- spomenik poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo spomenika,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- na spomenik nameščati reklamne panoje, izveske in svetila.

Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. avtentičnejše stanje;
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela;
- spremeniti oz. dopolniti namembnost objekta, če ni možno zagotoviti prvotne funkcije in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta;
- spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta;
- posegati v okolico objekta zaradi njegove boljše predstavitve.

Za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali vplivno območje je v skladu z 28., 29., 30 in 31. členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Splošni varstveni režim za nepremične kulturne spomenike

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenika, to je uporabe spomenika na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njegovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja spomenika, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev spomenika za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenika,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena spomenika ter njegove materialne substance,
- dovoljeni so posegi v spomenik, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njegove varovane vrednote,

- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena,
- za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali vplivno območje je v skladu z 28., 29., 30 in 31. členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Novo mesto - Sodišče (EŠD 14405) leži na spomeniškem območju **Novo mesto - Mestno jedro (EŠD 492)** (Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto, Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108, 29/2019-49). Za območje velja varstveni režim za naselja in njihove dele in naslednja določila, ki določajo ohranjanje varovanih vrednot, kot so:

- naselbinska zasnova in zgodovinski značaj (prepoved sprememb naselbinske zasnove mestnega jedra in morfoloških značilnosti posameznih območij
- parcelacijska in komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja)
- odnosi med posameznimi stavbami in odnos med stavbami ter,

Varstveni režim za arheološka najdišča

Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- poglobljati dna vodotokov,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma so dovoljeni posegi v arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo. Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta²⁵

zunanjščina

Okrožno sodišče v
Novem mestu

kovinska vhodna vrata

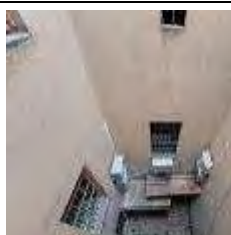
sprednja fasada, del

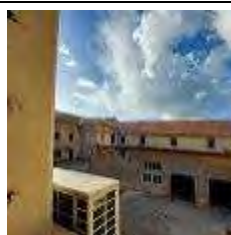
leva stranska fasada

leva stranska fasada

jašek

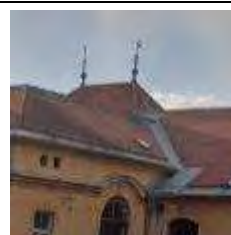
notranje dvorišče

desna stranska fasada

desna stranska fasada

detajl strehe

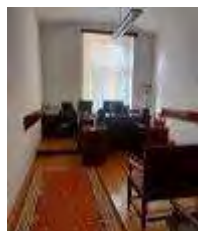
notranjščina

vhodna veža

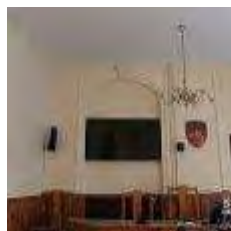

lesena notranjost vhodnih vrat

prostori

razpravna dvorana 1

razpravna dvorana 2,
štukature na steni

razpravna dvorana 1,
strop, vrata

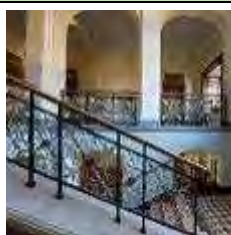
razpravna dvorana 2,
lončena peč

razpravna dvorana 2,
detajl stena

²⁵ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

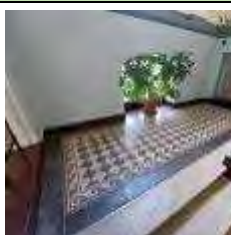
stopnišča in hodniki

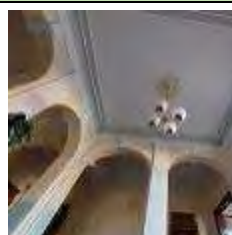
glavno stopnišče,
podest

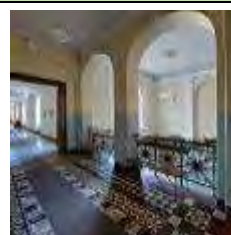
glavno stopnišče,
ograja

glavno stopnišče,
ploščice

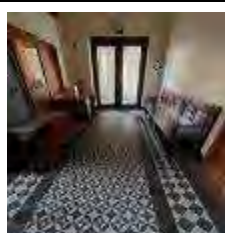
glavno stopnišče,
oboki, strop, lestene

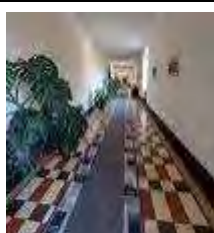
glavno stopnišče,
hodnik in stopniščna
ograja, arkadni strop

stransko stopnišče

hodnik pritličje,
ploščice

hodnik, ploščice

3

hodnik pritličje, ploščice ploščice, oboki

stavbno pohištvo

pritličje, vrata v razpravno
dvorano

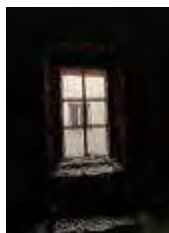
pritličje, vrata v pisarno,
ploščice

vrata v zemljiško knjigo

vrata v pisarno

okno na podstrešju

trokrilno obnovljeno okno

9. Okrajno sodišče v Piranu, Tartinijev trg 1, Piran

Okrajno sodišče v Piranu, Tartinijev trg 1, Piran			Zap. št. OJS: 492
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2630	Številka stavbe: 683162	Leto izgradnje: 1910	del stavbe
EŠD: 7182, Piran - Palača Tartinijev trg 1 (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 513, Piran - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: nasebinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 24978, Piran - Arheološko najdišče Piran mesto	Zvrst: arheološka najdišča Tip: arheološka dediščina	Režim: arheološko najdišče	

1. Identifikacija enote

EŠD:	7182
Ime:	Piran - Palača Tartinijev trg 1
Povezane enote:	EŠD: 513, Piran - Mestno jedro EŠD: 24978, Piran - Arheološko najdišče Piran mesto
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	palača
Opis:	Sodna palača iz leta 1894 je delo arhitektov G. Mosa in E. Nordia. Zgrajena je na mestu Fontika in zastavljalnice in ima ohranjene njune najkvalitetnejše arhitekturne elemente.
Datacija:	prva četrtina 14. stol., 1301, druga četrtina 17. stol., 1633, 1638, zadnja četrtina 19. stol., 1891-1894
Naselje:	Piran
Občina:	Piran
Opis lokacije:	Tartinijev trg 1. Jugozahodna stranica glavnega mestnega trga.
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt):	Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Piran
Predpis:	Uradne objave (Primorske novice), št. 26/83-379, 3/2009
Vplivno območje:	
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS OE Piran
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti in dokumenti, ki omejujejo posege v objekt zaradi statusa pod varstvom kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Piran, Uradne objave (Primorske novice), št. 26/83-379, 3/2009.
- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine, Območna enota Piran, 2008
- Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov

Piran – Palača Tartinijev trg 1 (EŠD 7182) je spomenik lokalnega pomena. Dodatnega varstvenega režima ne da razbrati iz konkretnega akta o razglasitvi, za te primere Zakon

o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08 in nadaljnje spremembe) določa za posamezne vrste nepremičnih spomenikov naslednje dodatne pravne režime varstva (134. člen) (Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine).

Za **posamezne spomenike** velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje varovanje vseh zunanjih značilnosti, kot so gabariti, zasnova pročelij, tlorisni razporedi, značilni naravni in umetni materiali ter konstrukcijske značilnosti, ustrezna namembnost, značilna pojavnost v prostoru, arheološke plasti in razmerja spomenika in posebej njegovo vplivno območje.

Piran – Palača Tartinijev trg 1 (EŠD 7182) leži na območju **Piran - Mestno jedro (EŠD 513)**, ki je **naselbinski spomenik**, kjer se po ZVKDS-1, 134. člen varujejo morfološka zasnova in parcelacija naselja, javni prostori in njihova oprema, ulične fasade in strehe v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti, gabariti, meje in silhete naselja.

Piran – Palača Tartinijev trg 1 (EŠD 7182) leži na območju arheološkega najdišča **Piran - Arheološko najdišče Piran (EŠD 24978)**. Za izvedbo predhodne arheološke raziskave na območjih kulturnih spomenikov je treba pridobiti soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine. **Arheološka najdišča** se varujejo se pred posegi ali rabo, ki dejansko ali potencialno lahko poškodujejo arheološke plasti, spreminjajo arheološki kontekst ali spreminjajo okoljske dejavnike, pomembne za njihovo ohranitev.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta²⁶

zunanjščina

Okrajno sodišče v Piranu

glavna fasada

vhod s portalom,
balkon

desna stranska fasada,
vrata, portal

desna stranska fasada

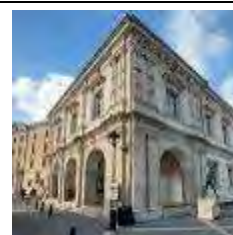
desna stranska fasada,
okna

slepa fasada

glavna fasada, detajl

glavna in leva fasada

glavna, desno

leva stranska fasada

leva stranska fasada,
arkade

notranjščina

vhodna veža

vhodna vrata

vrata v vložišče

stopnice, ohranjen
tlak, ograja

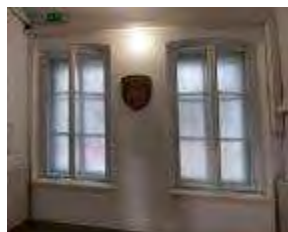
stopnišče in vhod na
sodišče

²⁶ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

stopnišča in hodniki

nadvratno okno na vratih v prenovljene prostore

dvokrilna okna na stopnišču

stavbno pohištvo

notranji vhod na sodišče

vrata v pisarno

vrata z nadvratnim oknom

10. Okrožno in delovno sodišče Ptuj, Krempljeva 7, Ptuj

Okrožno sodišče na Ptuj, Krempljeva 7, Ptuj			Zap. št. OJS: 495
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 400	Številka stavbe: 1154	Leto izgradnje: 1250	stavba
EŠD: 6560, Ptuj - Hiša Krempljeva 7 (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 580, Ptuj - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok
EŠD: 583, Ptuj - Grad	Zvrst: stavbe Tip: profana stavbna dediščina	Režim: vplivno območje spomenika	Odlok

1. Identifikacija enote

EŠD:	6560
Ime:	Ptuj - Hiša Kremljeva 7
Povezane enote:	EŠD: 580, Ptuj - Mestno jedro EŠD: 583, Ptuj - Grad
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	dvor, sodišče
Opis:	Dvonadstropna dominantna stavba je bila zgrajena v 16. stol. na mestu nekdanjega Spodnjega svobodnega dvora, ki je omenjen v 14. stol. Nad rustikalno oblikovanim renesančnim portalom je napis, notranjost obokana in okrašena z nekaj štukaturami.
Datacija:	14. stol., 16. stol., sredina 18. stol., zadnja četrtina 18. stol., 1786, zadnja četrtina 19. stol., 1870
Naselje:	Ptuj
Občina:	Ptuj
Opis lokacije:	Kremljeva ulica 7. Hiša stoji ob vogalu Kremljeve ulice, Vodnikove ulice in Minoritskega trga.
Režim varstva:	kulturni spomenik lokalnega pomena
Razglasitev (akt) :	Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ptuj
Predpis:	Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 35/89-181, Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 1/2008-2, 7/2009-61, 9/2010-51, 12/2010-86
Vplivno območje:	NE
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS, OE Maribor
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ptuj, Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 35/89-181, Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 1/2008-2, 7/2009-61, 9/2010-51, 12/2010-86
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 10/15, 8/16, 8/16 - obvezna razlaga, 1/17, 2/17 - obvezna razlaga, 4/17 - obvezna razlaga, 13/17 - obvezna razlaga, 14/17, 19/17 - obvezna razlaga (pod zaporedno številko uradne objave 106), 19/17 - obvezna razlaga (pod zaporedno številko uradne objave 107), 14/19 - lokacijska preveritev, 2/20 - lokacijska preveritev, 3/20 - lokacijska preveritev, 6/20 - lokacijska preveritev (pod zaporedno številko uradne objave 40), 6/20 - lokacijska preveritev (pod zaporedno številko uradne objave 41), 9/20 - lokacijska preveritev, 4/21 - lokacijska preveritev, 13/21)
- Odlok o razglasitvi Gradu Ptuj za kulturni spomenik državnega pomena, Uradni list RS 81-3847/1999

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov

Dodatnega varstvenega režima se ne da razbrati iz konkretnega akta o razglasitvi, Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08 in nadaljnje spremembe) zato določa za posamezne spomenike dodatne pravne režime varstva (134. člen).

Ptuj - Hiša Krempljeva 7 (EŠD 6560) je spomenik lokalnega pomena. Po ZVKDS-1 (134. člen) za **posamezne spomenike** velja dodatni pravni režim varstva: varovanje vseh zunanjih značilnosti kot so gabariti, zasnova pročelij, tlorisni razporedi, značilni naravni in umetni materiali ter konstrukcijske značilnosti, ustrezna namembnost, značilna pojavnost v prostoru, arheološke plasti in razmerja spomenika in posebej njegovo vplivno območje.

Ptuj - Hiša Krempljeva 7 (EŠD 6560) leži na območju **Ptuj - Mestno jedro (EŠD 580)** je razglašen za spomenik lokalnega pomena. Po ZVKDS-1 (134. člen) se za **naselbinske spomenike** varujejo morfološka zasnova in parcelacija naselja, javni prostori in njihova oprema, ulične fasade in strehe v

Ptuj - Hiša Krempljeva 7 (EŠD 6560) leži na vplivnem območju kulturnega spomenika državnega pomena **Ptuj – Grad (EŠD 583)**.

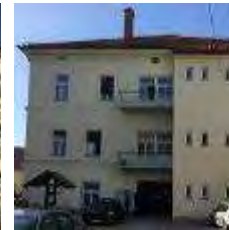

Vplivno območje gradu obsega območje, oddaljeno 300 m od zarisanega območja gradu ter ves odprti prostor v širši okolici, na katerem bi načrtovali objekte ali uporabo, ki bi s svojo velikostjo, obliko ali funkcijo lahko negativno vplivali na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Za vsak poseg v urbano in stavbno strukturo na področju mestnega jedra, ne glede na to ali gre za posamični spomenik ali za stavbo, ki je sama po sebi samo del kulturne

dediščine, je na področju mestnega jedra potrebno soglasje pristojne službe za varstvo naravne in kulturne dediščine. Za vsak večji poseg je potrebno narediti konservatorski program.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta²⁷

zunanjščina				
				
Okrožno sodišče na Ptuju	glavna fasada	stranska in glavna fasada levo	stranska fasada	dvoriščna fasada
				
stranska fasada	zaščiteno drevo na notranjem dvorišču	vodnjak na notranjem dvorišču	balkona na dvoriščni fasadi	vhodna vrata s portalom
				
okna z lesenimi roletami	stranska in glavna fasada desno			
notranjščina				
vhodna veža				
				
zadnja vhodna vrata	sprednja notranja vhodna vrata			

²⁷ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

prostori

razpravna dvorana

detajl stropa v pisarni predsednice sodišča

detajl stropa v pisarni predsednice sodišča

detajl stropa v pisarni predsednice sodišča

detajl stropa v pisarni predsednice sodišča

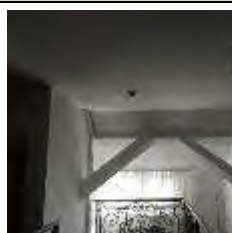
stopnišča in hodniki

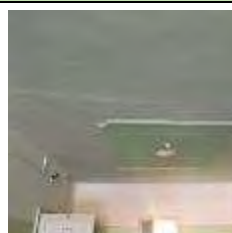
stropni oboki v pritličju

stopnišče, vhod s portalom

mansarda, detajl stropa, ograja

detajl stropa na hodniku

detajl okna na stopnišču

stavbno pohištvo

vrata v pritličju v razpravno dvorano

vrata v pritličju

Vrata v pisarno

vrata, štukature, portal, 2. nadstropje

dvokrilno okno z roletu

11. Okrajno sodišče v Radovljici, Gorenjska cesta 15, Radovljica

Okrajno sodišče v Radovljici, Gorenjska cesta 15, Radovljica			Zap. št. OJS: 496
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 2156	Številka stavbe: 653	Leto izgradnje: 1905	stavba
EŠD: 5474, Radovljica - Sodišče (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 598, Radovljica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok

1. Identifikacija enote

EŠD:	5474
Ime:	Radovljica - Sodišče
Povezane enote:	EŠD: 598, Radovljica - Mestno jedro
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	objekt
Gesla:	zapor, sodišče
Opis:	Zidana dvonadstropna stavba grajena v historicističnem slogu z elementi secesijskega oblikovanja.
Datacija:	prva četrtina 20. stol.
Naselje:	Radovljica
Občina:	Radovljica
Opis lokacije:	Gorenjska cesta 15. V zahodnem delu mestnega jedra.

Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt):	Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Radovljice za kulturni in zgodovinski spomenik
Predpis:	Uradni vestnik Gorenjske, št. 11/87-160
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS OE Kranj
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Občine Radovljica, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Kranj, februar 2008
- Odlok o Strategiji prostorskega razvoja občine Radovljica z urbanistično zasnovo Radovljica – Lesce, Deželne novice, Uradne objave, št. 159, 1. junij 2012

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov

Radovljica – sodišče (EŠD 5474) je razglašen **kot spomenik lokalnega pomena**. Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Občine Radovljica, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Kranj, februar 2008 opredeljujejo, da se pri stavbni dediščini zlasti varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti), gradivo (substancia) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.),
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb),
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin. V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik.

Ker se dodatnega varstvenega režima ne da razbrati iz konkretnega akta o razglasitvi, Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08 in nadaljnje spremembe) določa za posamezne vrste nepremičnih spomenikov naslednje dodatne pravne režime varstva (134. člen).

Za **posamezne spomenike** velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje varovanje vseh zunanjih značilnosti, kot so gabariti, zasnova pročelij, tlorisni razporedi, značilni naravni in umetni materiali ter konstrukcijske značilnosti, ustrezna namembnost, značilna pojavnost v prostoru, arheološke plasti in razmerja spomenika in posebej njegovo vplivno območje. Če je kot spomenik zavarovan zgodovinski park ali vrt, se varujejo parkovna ali vrtna zasnova, način zasaditve, oblikovani naravni elementi, objekti in pritikline, namenjeni uporabi in olepšanju.

Radovljica – sodišče (EŠD 5474) leži na območju **Radovljica - Mestno jedro (EŠD 598)**, ki je naselbinski spomenik. Po ZVKDS-1 (134. člen) se za **naselbinske spomenike** varujejo morfološka zasnova in parcelacija naselja, javni prostori in njihova oprema, ulične fasade in strehe v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti, gabariti, meje in silhuete naselja.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta²⁸

zunanjščina

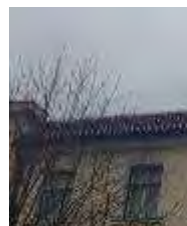
Okrajno sodišče v Radovljici

vhod s portalom

glavna fasada

detajl na strehi

dvoriščna fasada,
parkirišče

desna stranska fasada

leva stranska fasada

dvoriščna fasada, parkirišče

²⁸ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

notranjščina

vhodna vrata, ploščice,
detajl stene

vrata, ploščice, obok

dvojna vrata

prostori

razpravna dvorana

stopnišča in hodniki

hodnik, ploščice, vrata

hodnik, vrata na
sodišče

stopnišče

vrata, ploščice

izhod na notranje
dвориšče

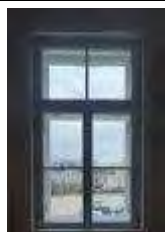
stavbno pohištvo

vrata v pisarno

dvojna vrata

dvokrilno okno

dvokrilna vrata

oglasna tabla

dvojna vrata v prostore zemljiške knjige

12. Okrajno sodišča v Slovenski Bistrici, Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica

Okrajno sodišča v Slovenski Bistrici, Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica			Zap. št. OJS: 502
Stavba pod varstvom kulturne dediščine po Prilogi B D-SEPS: DA			
Šifra katastrske občine: 753	Številka stavbe: 1960	Leto izgradnje: 1904	del stavbe
EŠD: 6922, Slovenska Bistrica - Sodna palača (karta)		Režim: spomenik	Odlok
EŠD širših območij KD, na kateri stoji nepremičnina			
EŠD: 660, Slovenska Bistrica - Mestno jedro	Zvrst: naselja in njihovi deli Tip: naselbinska dediščina	Režim: spomenik	Odlok

1. Identifikacija enote

EŠD:	6922
Ime:	Slovenska Bistrica - Sodna palača
Tip dediščine:	profana stavbna dediščina
Obseg:	skupina objektov
Gesla:	palača, sodišče, zapor, park
Opis:	Dvonadstropna samostoječa stavba, zgrajena 1904 v neobaročnem slogu, sekundarno povezana s pokritim hodnikom s stavbo nekdanjih zaporov. Poslopji stojita sredi manjšega parka.
Datacija:	prva četrtina 20. stol., 1904
Naselje:	Slovenska Bistrica
Občina:	Slovenska Bistrica

Opis lokacije:	Kolodvorska ulica 10, 12
Režim varstva:	spomenik
Razglasitev (akt):	Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica
Predpis:	Ur. l. RS, št. 23/2013-852, 17/2014-565, 55/2015-2342, 62/2017-2961, 79/2019-3647
Pristojna strokovna služba:	ZVKDS OE Maribor
Datum podatka:	27. 07. 2023

2. Akti, ki omejujejo posege v objekt varstva kulturne dediščine

- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica, Uradni list RS, št. 23/2013-852)
- Odlok o sprejetju prostorskih ureditvenih pogojev za celotno območje Občine Slovenska Bistrica-1, uradno prečiščeno besedilo, Uradni list RS, št. 34 / 2015-1417

3. Omejitve za posege zaradi varstvenih režimov²⁹

Slovenska Bistrica – Sodna palača (EŠD 6922) je razglašena za **spomenik lokalnega pomena** (Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica, Uradni list RS, št. 23/2013-852).

Varstveni režimi za objekt Slovenska Bistrica – Sodna palača:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti ter nepozidane okolice (foto npr.: glavna fasada, vhod; detajl desne fasade leva in dvoriščna fasada);
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov (foto npr.: ploščice; lončena peč; stopnišče);
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

²⁹ Za ponazoritev omejitve do dodane so izbrane fotografije potencialno varovanih elementov stavbe za varovane sestavine spomenika in /ali posamezne varstvene režime. V kolikšni meri je potrebno upoštevati omejitev, zahteva strokovno preveritev ZVKDS ob izdaji kulturnovarstvenih pogojev za določen poseg.

Zavarovano območje je namenjeno trajni ohranitvi kulturnih in arhitekturnih vrednot, povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika, predstavitvi kulturnih vrednot, učno-demonstracijskem delu in znanstveno-raziskovalnem delu, javni namembnosti.

Sodna palača v Slovenski Bistrici (EŠD 6922) leži na območju spomenika **Slovenska Bistrica – Mestno jedro (EŠD 660)** (Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica, Ur. l. RS, št. 23/2013-852).

Varstveni režimi za Slovenska Bistrica – Mestno jedro:

- varovanje kulturnih, urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- strokovno vzdrževanje in ohranjanje vseh neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine;
- podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja;
- prepoved novogradenj, nadzidav in adaptacij, razen z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele;
- sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohranjati v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve;
- posegi v zaščiteni namembnosti, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni;
- grajski park se varuje v kompoziciji vrtnoarhitekturne zasnove, njegove strukturne poteze, kulturne sestavine (grajeni objekti, skulpture) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vsa vegetacija, topografija – relief).

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečevanju pričevalnosti urbanističnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot;
- učno-demonstracijskemu delu in znanstveno-raziskovalnemu delu;
- stanovanjski, kulturni, poslovni, storitveni dejavnosti

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

- Za funkcijo spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče in vplivno območje so potrebni predhodni kulturno-varstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturno-varstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

4. Fotografije potencialno varovanih elementov objekta³⁰

zunanjščina

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici

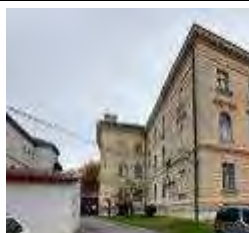
glavna fasada, vhod

vhod

leva stranska fasada

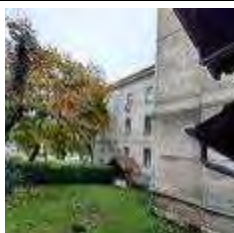
leva in dvoriščna fasada

dvoriščna fasada

dvoriščna fasada

dvoriščna fasada

dvoriščna fasada,
vložišče

vhod, napušč, glavna
fasada

dvoriščna fasada

stranska desna
fasada, okno

detajl desne fasade

notranjščina

vhodna veža

vhodna vrata, ploščice

detajl stene

ploščice

³⁰ Fotografije so bile posnete na terenskem ogledu in so samo potencialno, po presoji avtorjev, elementi varstva dediščine.

prostori

razpravna dvorana 1

razpravna dvorana 1,
lončena peč

razpravna dvorana
2, lončena peč

stopnišča in hodniki

stopnišče, ograja,
ploščice, detajl stene

stopnišče, ograja,
ploščice, detajl stene,
okno

stopnišče

hodnik, različne ploščice

hodnik, ploščice

hodnik pred stopniščem, ploščice

stavbno pohištvo

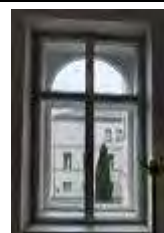
okno, ni obnovljeno

vrata v pisarno

dvokrilna vrata na
hodnik

okno s polkrožnim
zunanjim zaključkom

vrata v pisarno

dvokrilna vrata na hodnik

8 Omejitve za posege v prostor v stavbe kulturne dediščine zaradi varstvenih režimov

Pravni režimi varstva temeljijo na zakonu o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) in pravilniku o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah. Naj povzamemo ključna določila:

- Za posege v območju spomenika in v vplivno območje spomenika je treba pridobiti **kulturnovarstveno soglasje**.
- Podlaga za izdajo kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja je **akt o razglasitvi**. Kulturnovarstveno soglasje za poseg v dediščino je treba pridobiti tudi, če to določa **prostorski akt** oziroma **akt o določitvi varstvenega območja dediščine**.
- ZVKD-1 določa vsebinska merila za odločanje o tem, kdaj se lahko **predlagani poseg dovoli**. Pri odločanju je treba pretehtati **razloge za poseg z razlogi za ohranitev kulturne dediščine** v obstoječi obliki. Kot posebno okoliščino v prid odobritve posega se šteje, če predlagani posegi omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev kulturne dediščine.
- Eden od mogočih posegov v kulturno dediščino je tudi njeno **uničenje oziroma odstranitev**. Raziskava in odstranitev spomenika ali dediščine, ki ni arheološka ostalina, je dopustna le, če se ugotovi dotrajanost ali poškodovanost spomenika ali dediščine, ki je ni mogoče odpraviti z običajnimi sredstvi, ali če spomenik ali dediščina ogroža varnost ljudi in premoženje, in če je bil spomenik pred tem ponujen v prodajo po ceni, ki upošteva njegovo stanje.

Varstveni režimi

V Sloveniji je kulturna dediščina glede na vrednotenje razvrščena na registrirano nepremično kulturno dediščino, varstvena območja dediščine, kulturne spomenike lokalnega pomena in kulturne spomenike državnega pomena. Odloki o razglasitvi spomenikov kulturne dediščine in prostorski akti definirajo dediščino kot spomenik, opredeli se lokacija, vrednote, vsebina in obseg ter varstveni režim. **Varstveni režimi so pravila**, ki na podlagi družbenega pomena spomenika in vrednotenja definirajo omejitve in določajo ukrepe za izvedbo varstva.

Varstveni režimi predstavljajo prvi nivo zaščite kulturne dediščine. Drugi nivo zaščite je prepoznavna **definicija vrednot materialnih substanc**. Njeno prepoznavo lahko izdajo zgolj **konservatorska stroka**. Osnoven vidik varstva varstva kulturne dediščine je nadzor nad posegi vanjo. **Poseg** definira ZVKDS-1 kot »...vsa dela, dejavnosti ali ravnanja, ki posegajo v videz, strukturo, notranja razmerja, uporabo kulturne dediščine, ali ki kulturno dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo....« (3. člen). Zakon določa, da je za vsak poseg treba predhodno pridobiti **kulturnovarstvene pogoje** in **kulturnovarstveno soglasje** ZVKDS. Gre za izdajo dokumentacije, ki je potrebna pri vzdrževalnih delih, za izdajo soglasja za projektno dokumentacijo, oz. pridobitev mnenja,

če gre za izdajo gradbenega dovoljenja. V primeru obsežnejših prenov spomenikov se s kulturnovarstvenimi pogoji lahko predpiše tudi konservatorski načrt.

V nadaljevanju povzemamo potencialne zahteve in omejitve pri prenovah objektov pod spomeniškim varstvom. Poudarjamo, da gre za **potencialne omejitve**, saj se le-te kulturnovarstveni pogoji **določijo za konkreten poseg glede na vrsto nameravanega posega in stanja stavbe**. Zato lahko podamo zgolj nabor možnih omejitev. V nadaljevanju najprej povzamemo splošne usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine z načeli in priporočili. Nato so podane usmeritve za ohranjanje in varovanje elementov spomenika: posegi v konstrukcijo objekta, notranjščina (notranji ometi, notranji beleži, notranji tlaki, stopnišče, okna, žaluzije, rolete, karnise, vrata, pohištvo, svetila in ostala premična oprema, instalacije), zunanjščina (streha in odvodnjavanje, fasada, zunanje površine).³¹

Viri za izdelavo splošnih usmeritev ohranjanja in varovanja kulturne dediščine, usmeritev za ohranjanje in varovanje elementov stavbe kulturne dediščine ter omejitve za zagotavljanje dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe zaradi varstvenih režimov so bili, med drugim, kulturnovarstveni pogoji, mnenja in soglasja, ki jih je prejelo Ministrstvo za pravosodje (cca 55 dokumentov).

---

³¹ Viri:

8.1 Splošne usmeritve ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

Pri načrtovanju prenove spomenika naj se upošteva naslednja načela:

- Uporablja se načelo minimalnega poseganja v objekt, ki pomeni izbor rešitev in izvedb, ki na najmanjši možni način posegajo v originalne sestavine.
- Rekonstrukcije se izvajajo tam, kjer o rekonstruiranih delih obstajajo materialni dokazi. Sodobni dodatki so dovoljeni v primerih, ko smotrno dopolnjujejo ohranjene kakovosti in zasnovo objekta in ko izhajajo iz potreb investitorja.
- Uporabljajo naj se materiali in tehnologije, ki so identične originalnim, če pa to ni možno pa uporaba gradiv, ki ne poškodujejo ali negativno vplivajo na gradivo spomenika.
- Teži se k reverzibilnosti izvedenih posegov: spremembe na objektu mogoče brez poškodb na objektu odstraniti in zamenjati z novimi.

Poleg teh načel se pri prenovah stavb kulturne dediščine priporoča naslednje:

- Izvajalec naj sodeluje z odgovornim konservatorjem, ki naj z ekipo izvaja konservatorski nadzor del in je prisoten na rednih operativnih in koordinacijskih sestankih. Vsi nepredvideni posegi na objektu se naj rešujejo in usklajujejo s projektantom in izvajalcem. Zaželeno je, da se izvaja nadzor neposredno na objektu.
- Vsa dela (raziskovalna, projektantska, gradbena, obrtniška, hortikultura, konservatorsko restavratorska) naj izvajajo ustrezno usposobljeni izvajalci, ki imajo reference na objektih kulturne dediščine s primerljivimi lastnostmi kot stavba, ki je predmet prenove.
- V primeru negativnih vplivov uporabljenih materialov in tehnologij na varstvene elemente ali objekt je izvajalec del dolžan dela zaustaviti in poiskati primernejše rešitve (npr. premočno tresenje, kemijske reakcije).
- Pred izvedbo posamičnih del je potrebno pripraviti vzorce (npr. ometov, barvnih tonov, tlakov), ki naj jih potrdi odgovorni konservator ob uvedbi v delo.
- Pred izvedbo posamičnih del je potrebno izvesti preizkusne metode čiščenja (umetni kamen, les), ki naj jih potrdi odgovorni konservator.
- Po zaključenih delih naj izvajalec izdelava načrt vzdrževanja objekta, v katerem je potrebno predvideti način vzdrževanja, priporočene materiale. Načrt je potrebno poslati v potrditev odgovornemu konservatorju.
- Pred začetkom del je potrebno zaščititi varovane elemente, da ne pride do poškodb. Zaščita mora biti narejena na način, da poškodbe niso možne. Pregled zaščite naj potrdi odgovorni konservator.

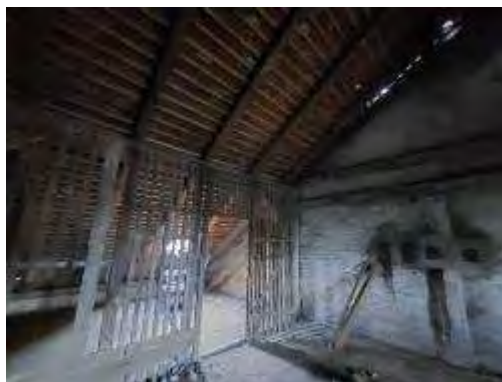
8.2 Usmeritve za ohranjanje in varovanje elementov stavbe kulturne dediščine

Posegi v konstrukcijo objekta

Pred posegov v konstrukcijo objekta je za informacijo o stanju konstrukcij in temeljev potrebno pridobiti mnenje statika ali/in gradbenika, ki ima reference del na objektih kulturne dediščine.

Primeri omejitev:

- Pri posegih v objekt se na ohranja konstrukcijske elemente objekta (nosilne konstrukcije, medetažne konstrukcije, ostrešje, streha).
- Dopustni so le posegi statične sanacije, ki ne vplivajo na varovane lastnosti spomenik.
- Dopustne so preureditve oz. odstranitve morebitnih sekundarnih predelav, s katerimi je okrnjena izvirna podoba.
- Dopustne so rekonstrukcije uničenih ali odstranjenih elementov, s katerimi bo vzpostavljena izvirna podoba.
- Statična sanacija naj se izvede na način, da se ohranjajo obstoječe konstrukcije zgradbe (stropi, stene) in da se ne spreminja oz. posega v varovane elemente zunanjščine (fasada, streha) in notranjščine.
- Morebitni posegi na fasadi, z namenom ojačitve objekta, morajo biti izvedeni podometno.
- Detajlne statične rešitve in načine poseganja v nosilno konstrukcijo je potrebno uskladiti z odgovornim konservatorjem.
- Potrebne ukrepe za ojačitev konstrukcij naj se minimalizira v skladu z varnostnimi zahtevami, ki so še sprejemljive.
- V sklopu projekta statične sanacije naj se izvede sondiranje in pregled stanja temeljev.
- Za podrobnejše kulturnovarstvene pogoje naj se ZVKDS predloži poročilo statika, o pregledu nosilne konstrukcije, izdelavi katastra poškodb in meritvah morebitnih deformacij ter strokovno mnenje o potrebnih ukrepih za statično sanacijo objekta.

Gabariti, tlorisna zasnova

Gabariti objekta in tlorisna zasnova naj se ohranjata v prvotni zasnovi.

Primeri omejitev:

- Dovolj se manjše spremembe v smislu vzpostavitve prvotnega stanja, spremembe odobri odgovorni konservator.

NOTRANJŠČINA

V notranjščini so običajno varovani elementi zasnova prostorov objekta, hodniki, stopnišča, notranja oprema, stavbno pohištvo in dekorativni elementi kot so štukature, poslikave, dekoracije in podobno.

Notranji ometi

Notranje omete se ohranja, pred posegom se jih sondira. Končni izgled po prenovi (struktura, nivo) naj bo enak kot pri originalnem ometu.

Primeri omejitev:

- Prepovedano je brušenje ometov ali kitanje celotnih površin notranjih sten z namenom, da se doseže ravno in gladko površino sten.
- Ohraniti je potrebno zaokrožene vogale na stikih stena strop in oble vogale okenskih špalet in ostalih vogalov sten.
- Vse napeljave morajo biti izvedene podometno.
- Obstoječe poškodbe in poškodbe, ki nastanejo med delom (instalacije, preboji), se sanira in prilagodi originalnemu ometu.
- Kitanje se izvede z ometom na apneni osnovi.
- Neavtentično okrasje se odstrani.

Notranji beleži

V vseh prostorih naj se pred posegi v stene / strope izvede sondiranje beležev.

Primeri omejitev:

- Ohranijo ali predstavljivo naj se prikažejo prvotni opleski in naslikani šablonirani vzorci oz. poslikave.
- Štukaturno okrasje in druge zgodovinske prvine je treba ohraniti.

Notranji tlaki

Vsi notranji tlaki se ohranjajo. Morebitne poškodbe je treba sanirati v enakem materialu, strukturi in barvi kot je original.

Primeri omejitev:

- V primeru posegov v zemeljske plasti na območjih, bogatih z arheološko dediščino, so lahko zahtevane arheološke raziskave.
- Ohranja se prvotna tla, prenova sledi navodilom ZVKDS.
- Pragove se ohranja oz. če je nujno potrebno, se jih lahko nadomesti z novimi, identičnimi.
- Parket in leseni pod se ohranja.
- Na mestih poškodb se tlak nadomesti z novim na način, da se novi vstavki vizualno poenotijo z originalom (obrabljenost, barva, način obdelave).
- Betonski tlak se ohranja.
- Opečnat tlak se samo sčisti in ohranja.
- V primeru, da bo zaradi statične sanacije potrebna odstranitev opek, se te pred odstranjevanjem označi in fotodokumentira, po sanaciji pa vrne na prvotno mesto.
- Keramične ploščice se ohranja.

Stopnišče

Stopnišče se ohranja v materialu, izgledu in izvedbi.

Primeri omejitev:

- Poškodbe v ometu se obdela do izenačitve z originalom.
- Pritrdilne matice stopniščne ograje se nadomesti z novimi, ki so identične originalu.
- Kovinske dele ograje so pobarva z originalno barvo.
- Držalo ograje naj bo replika prvotnega.
- Pritrdila za prečke, ki držijo stopniščno preprogo, naj se ohranijo.
- Ohranja se keramične ploščice.

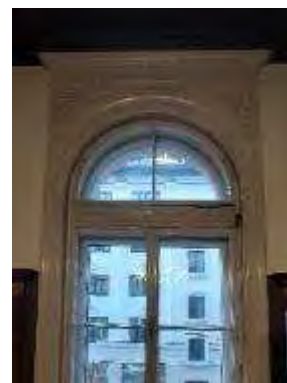

Okna

Ohranja se stara okna. Okna se prenavlja v originalnih oblikah, dimenzijah, materialih in barvah. Okna se zamenja le v primeru poškodb, ki jih ni mogoče sanirati. Ohranja se prvotne žaluzije, rolete, karnise.

Primeri omejitev:

- Novo okno mora povzeti potrebno obliko, profilacijo, dimenzije in delitev obstoječih oken.
- Vse poškodovane dele stavbnega pohištva, arhitekturnih poudarkov in dekorativnih elementov, okenske police, šivane vogale, dekorativne delilne vence in simse, ipd., je potrebno popraviti v enaki profilaciji (na podlagi preliminarnih raziskav).
- V primeru potrebne zamenjave se okna rekonstruira po predlogi ohranjenih originalih.
- Ohranja se originalno stavbno okovje (kljuke, vodila). V kolikor ni ohranjenega okovja, se manjkajoče nadomesti z novim, ki po videzu čim bolj ustreza originalnemu.
- Okenska zasteklitev se ohranja. V primeru, da je vzorčasta zasteklitev poškodovana oz. manjka, se jo nadomesti s primerljivim. Vzorec stekla mora potrditi odgovorni konservator.
- Vgradnja energetske varčnih zasteklitev je dovoljena le, če za to niso potrebne bistvene predelave obstoječih oken in če to ne spremeni njihovega zunanjšega izgleda. Tudi v tem primeru je treba ohraniti vzorčasta stekla in jih vgraditi na zunanjo stran novih zasteklitev.
- Sistem rolet se ohranja in popravi zatikanje.
- Izvede se obnova vseh sestavnih delov. V kolikor kateri sestavni deli manjkali, se jih nadomesti z novimi, identičnimi originalu.
- Mehanizmi karnis se ohranjajo. Nove lesene karnise se naredi po vzoru ohranjenih.

Vrata

Ohranja se prvotna vrata. Nova vrata se prenavlja v originalnih oblikah, dimenzijah, materialih in barvah. Vrata se zamenja le v primeru poškodb, ki jih ni mogoče sanirati.

Primeri omejitev:

- Vrata so lesena in se jih ohranja.
- Potrebno je čiščenje in obnova vratnih kril.
- Stavbno okovje je se nadomesti z novim, historične oblike.
- Vzorec novih vrat mora potrditi odgovorni konservator.

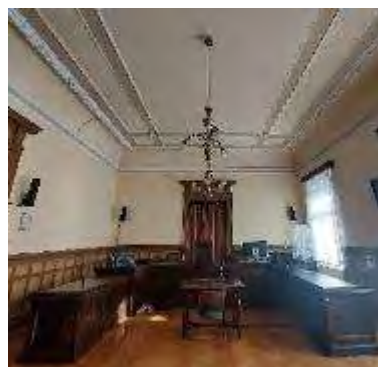

Pohištvo, svetila in ostala premična oprema

Za ohranjeno pohištvo in premično opremo je zadolžen pristojen muzej. Pri prenovah se ga ustrezno zaščiti.

Primeri omejitev:

- Originalne lestence v sobah se ohrani.
- Nova svetila določi projektant v sodelovanju z odgovornim konservatorjem.
- Lahko se namesti ustrezne rabljene lestence ali replike starinskih, ki jih odobri konservator.
- Električna napeljava do npr. stropnih svetilk mora biti izvedena podometno.

Instalacije

Strojne, električne in druge instalacije oz. njihovo posodobitev je potrebno izvesti v minimalnem obsegu, na mestih, kjer ni posebej varovanih elementov oz. jih je potrebno v čim večji možni meri razpeljati podometno (pod ometi, tlaki, obrobnimi letvami tlaka ipd). Za potrebe posodobitve instalacij naj se uporabijo obstoječi jaški, vertikalne povezave (dimniške tuljave, kanale ipd.). Preferira se podzemni dovod za instalacije.

Primeri omejitev:

- Novo centralno ogrevanje naj bo izvedeno na način, da se čim manj posega v varovane elemente in da so morebitne nove instalacije skrite podometno.
- Lončene peči se ohranja. Zaželeno je, da vsaj kakšna peč ostane v funkciji in da jo je možno zakuriti.
- Pri sanaciji električnih in strojnih inštalacij ni dovoljeno dodatno posegati v stavbno substanco.
- Nove inštalacije morajo biti izvedene tako, da ne prizadenejo videza vež in stopnišč.
- Notranje napeljave je potrebno izvajati na trasah obstoječih vodov s čim manj posegi.
- Vse potrebne dodatne preboje je potrebno izvajati na mestih, kjer ni varovanih prvin, kot so štukaturno okrasje, leseni opaži ...) z minimalno invazivnimi posegi (rezanjem utorov). Na stopniščih in hodnikih umeščanje nadometnih vodov ni sprejemljivo.
- V prostorih, kjer so se ohranjene zgodovinske prvine, kot so leseni in poslikani stropi, štukature, leseni opaži..., vgradnja nadometnih vertikalnih in drugih vodov ni dopustna.
- V primeru potrebnih posegov v lesene stenske ali stropne opaže (npr. demontaža, obnova; montaža), lahko te izvajajo zgolj referenčni restavratorji.
- Klimatske naprave morajo biti izvedene brez zunanje enote, oziroma tako, da zunanja enota se posega v ulično fasado stavbe.
- Vse obstoječe zunanje enote klime se po možnosti namesti na podstrešje, instalacije na fasadi se izvede podometno, v kolikor je le-to mogoče.

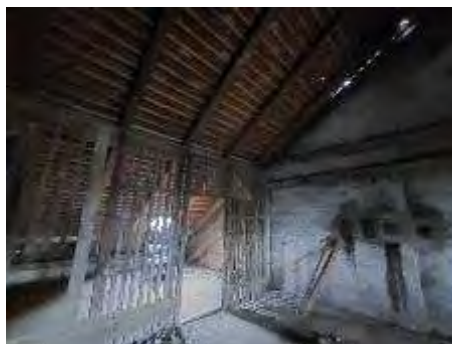
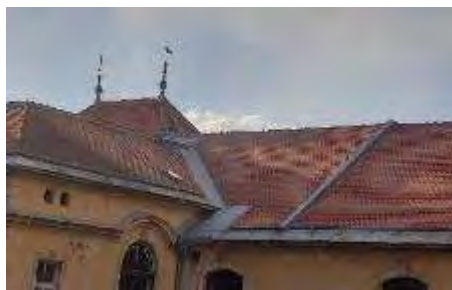
- Električne, telefonske in druge instalcijske omarice se v notranjosti namestijo na manj vidna mesta in ne na hodnikih ali stopnišču. Lokacije instalcijskih omaric potrdi odgovorni konservator.
- Vsa nova dodatna oprema (kamere, senzorji,) mora biti izbrana smiselno in diskretno umeščena v prostor.

ZUNANJŠČINA

Streha in odvodnjavanje

Pri načrtovanju posega je potrebno ohranjati zunanji gabarit strehe (višina slemena, višina kapa, naklon strešin), vključno z značilnimi detajli strehe.

- Naklon in oblika strešin naj bo v pojavnosti enaka izvorni.
- Naklon strehe, odkapi, kolenčni zidovi in ostali elementi strehe morajo ostati nespremenjeni.
- Dimniki ter drugi strešni arhitekturni, funkcionalni ali okrasni elementi, kot so stolpiči, frčade vseh vrst, strešne line, železne konice, zastavice in snegolovi so sestavni del stavbe, zato jih je treba varovati v njihovi originalni obliki, tudi če ne služijo več svojemu namenu.
- Nove frčade morajo biti izdelane po vzoru obstoječih.
- Nova strešna kritina mora biti v svoji vizualni in materialni pojavnosti enaka obstoječi. Uporablja se materiale, ki se po velikosti, obliki in barvi ujemajo s prvotno kritino.
- Elemente strešne konstrukcije se menja samo po potrebi, v kolikor ne opravljajo več svoje nosilne funkcije.
- Na strehi ni dovoljeno spreminjanje oblike, velikosti in položaja frčad ali nameščanje novih strešnih oken.
- Žlebovi se namestijo na mestu obstoječih. Vzorec pločevine za žlebove in žlote mora potrditi odgovorni konservator.
- Dovoljeni so linijski snegolovi.

Fasada

Fasada velja za najpomembnejši varstveni element stavbe, zato se njena podoba ohranja v vseh detajlih in materialih.

Primeri omejitev:

- Na fasadi se ohranja razporeditev okenskih in vratnih odprtin.
- Pred natančnimi navodili glede prenove s strani ZVKDS je potrebno sondiranje fasade in vseh detajlov na fasadi.
- Finalni oplesk fasad objekta mora biti enak obstoječemu, ohraniti je potrebno čim več originalnega ometa, barve fasade in elementov določi ZVKDS.
- Vse poškodovane dele okenskih obrob, arhitekturnih poudarkov in dekorativnih elementov, okenske police, šivane vogale, dekorativne delilne vence in simse, ipd., je potrebno popraviti v enaki profilaciji (na podlagi preliminarnih raziskav).
- Dekoracijo na fasadi, ki je močno poškodovana, se nadomesti z odlitki po vzoru ohranjene dekoracije, na podlagi preliminarnih raziskav.
- Zasteklitve balkonov na ulični strani niso sprejemljive.
- Rekonstrukcija fasadnega okrasa mora biti čista replika originalnega okrasa, v primeru ko jih ni mogoče obnoviti, jih je treba nadomestiti z natančnimi replikami v enakih materialih.
- Vse dekorativne kovinske detajle in okraske je potrebno očistiti, prenoviti in ustrezno zaščititi.
- Zunanjih elektro, telefonskih in drugih instalcijskih omaric ni dovoljeno nameščati na izpostavljene dele fasade. Za ta namen se lahko uporabi stranska ali dvoriščna fasada.
- Posebno pozornost naj se nameni stiku fasade s tlemi. Stik naj bo narejen na način, da bo prehod vlage iz tal v omet fasadnega podstavka čim manjši (ustrezna drenaža, pravilen naklon okoliškega terena).
- Vse instalcijske napeljave morajo biti izvedene podometno. Na fasado ni dovoljeno nameščanje elementov klimatskih naprav.
- Preboje morebitnega prezračevalnega sistema (zračniki) ali drugih instalcijskih sistemov naj se ne dela na fasadi.
- Projektna dokumentacija mora vsebovati tudi navodeila glede morebitnih obvestilnih panojev in svetil na fasadi. Detajle je potrebno uskladiti z odgovornim konservatorjem.
- Okenske police morajo biti v izvedbi, materialu, videzu in detajlih enake originalu.

Zunanje površine

Pohodne in dovozne površine okoli stavbe se ohranja.

Primeri omejitev:

- Pri načrtovanju in izvedbi je treba posebno pozornost nameniti naklonom zunanjih površin v neposredni okolici stavbe in učinkovitemu odvajanju površinskih meteornih vod proč od objektov.
- Morebitne poškodovane ali manjkajoče elemente v zunanjem prostoru se nadomesti z identičnimi replikami ali ev. obstoječimi ohranjenimi.

8.3 Omejitve za zagotavljanje dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe zaradi varstvenih režimov

Vključujoča in trajnostna družba vsem prebivalcem omogoča sodelovanje in uživanje družbenih, gospodarskih in kulturnih dobrin. Zgodovinske stavbe in kraji so pomembna dobrina, edinstven in nenadomestljiv vir, ki odraža bogat in raznolik izraz preteklih družb ter je sestavni del lokalne, regionalne in nacionalne kulturne identitete. Zgodovinske stavbe in kraji, ki so sami po sebi pomembni zaradi svoje vrednosti kot kulturna dediščina, so pomembni tudi zaradi svoje uporabe kot kraji, kjer ljudje delajo, živijo, uživajo v vsakodnevnih dejavnostih in javnih storitvah.

Uspešno izboljšanje dostopa do zgodovinskih stavb in krajev predpostavlja celostno in uravnoteženo obravnavo potreb tako po ohranjanju elementov varstva dediščine, kot dostopnosti za funkcionalno ovirane ljudi. V Sloveniji se premalo zavedamo, da je dostopno in vključujoče grajeno okolje predpogoj za zagotavljanje dostopnih storitev. V primeru izvajanja javnih storitev zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Zakon o izenačevanju možnosti invalidov, 2010) uvaja termin **primerna prilagoditev**, ki pomeni potrebne zakonodajne, upravne in druge ukrepe, ki ne nalagajo nesorazmernega bremena, kadar so v posameznem primeru potrebni, da se invalidom na enaki podlagi kot drugim zagotovi uživanje ali uresničevanje pravic in svoboščin. Za sodišča tako velja, da morajo urediti dostopnost svojih storitev – se pravi urediti dostopnost stavbe in dejavnosti. Gre za ukrep, ki omogoča, da se v stavbah kulturne dediščine, zaradi omejitev varstva, lahko ponudi enakovredno storitev, četudi okolje kdaj ne more biti popolnoma dostopno po standardih.

V poročilu obravnavamo dostopnost za funkcionalno ovirane osebe. Velika skupina ljudi, med katere sodijo invalidi in osebe, ki so ovirane začasno ali trajno na področjih razumevanja, komunikacije, zaznavanja in premikanja. Govorimo o osebah s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, z govorno-jezikovnimi motnjami, z avtizmom, motnjami v duševnem razvoju, slepe in slabovidne osebe, gluhe in naglušne osebe, gibalno ovirane osebe, dolgotrajno bolne osebe (Lipec-Stopar M et al., 2009).

Pri zagotavljanju dostopa do storitev sodišč, ki so v stavbah kulturne dediščine gre za uravnoteženje principov varstva dediščine s principi zagotavljanja dostopa za vse. V tujini zagato rešujejo z implementacijo univerzalnega oblikovanja, ki lahko zagotovi, da se doseže cilj izboljšanja dostopa ob hkratnem ohranjanju pomembnih varovanih elementov stavbe kulturne dediščine. Naj povzamemo glavna izhodišča univerzalnega oblikovanja (Center for Universal Design, 1997):

1. Enakovredna uporaba - oblikovanje je uporabno za ljudi z različnimi zmožnostmi.
2. Prilagodljivost uporabe - prilagoditev širokemu razponu posameznikovih želja in zmožnosti
3. Enostavna in intuitivna uporaba - uporaba zasnove je enostavna za razumevanje.
4. Zaznavne informacije - zasnova uporabniku učinkovito sporoča potrebne informacije.

5. Dopustnost napak - zasnova zmanjšuje nevarnosti in škodljive posledice naključnih ali nenamernih dejanj.
6. Majhen fizični napor - zasnovo je mogoče uporabljati učinkovito in udobno.
7. Velikost in prostor - zagotovljena sta ustrezna velikost in prostor za pristop, doseg, manipulacijo in uporabo.

Pri urejanju dostopnosti se moramo držati **načel ohranjanja varovanih elementov stavb kulturne dediščine**. Po najboljših močeh si je treba prizadevati, da se čim bolj zmanjša škoda na izvornih materialih, strukturi in elementih, ki prispevajo k dediščinskemu pomenu stavbe. Vodilna načela pri prenovi dediščine so splošna oblika, material, zaključki in skladnost s splošnimi arhitekturnimi podrobnostmi in filozofijo prvotne zasnove. Spremembe morajo biti, kolikor je mogoče, reverzibilne, zlasti če vključujejo spremembo prvotnega stavbnega tkiva (The Burra Charter, 2013). Pri načrtovanju vsake podrobnosti je treba upoštevati opredelitev, katera sprememba je najbolj estetska ali neinvazivna. Končni rezultat mora biti vizualno združljiv z obstoječim stavbnim tkivom. Skratka, če povzamemo:

- v vseh fazah postopka slediti nasvetom konservatorske stroke,
- zaščititi posebno kulturno vrednost kraja,
- spodbujati minimalne posege,
- ustrezno evidentirati vse prenove/predelave,
- spoštovati vse predhodne predelave,
- popravljati in ne nadomeščati historičnega tkiva,
- spodbujati čitljivost novih del,
- uporabljati ustrezne materiale in metode dela,
- zagotavljati enostavno reverzibilnost prenov/predelav.

V nadaljevanju povzemamo **načela pri zagotavljanju dostopnosti stavb kulturne dediščine** z vidika zagotavljanja dostopnosti za funkcionalno ovirane osebe. Omejitve so strukturirane v sedmih sklopih: dostop in parkirišča, vhod, vertikalne in horizontalne komunikacije, označevanje, sanitarni prostori, razpravna dvorana, informacijski pult in območje za varnostni pregled. Vsak sklop najprej definiramo, potem naštejemo usmeritve varstva kulturne dediščine in potencialne elemente, ki jih lahko urejanje dostopnosti zadeva. Nabor omejitev in elementov varstva ne more biti dokončen, saj je odvisen od konkretne stavbe z varovanimi elementi in konkretnega posega.

Na tem mestu ne povzemamo standardov dostopnosti, ker to ni predmet tega projekta.

Dostop in parkirišča

Parkirna mesta morajo biti na dostopni dovozni poti in čim bližje dostopnemu vhodu v stavbo. Dovožna pot mora biti utrjena, dovolj široka in brez ovir.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- Neustrezen prvotni tlak na dovozni poti se utrdi.
- Varovane elemente ob dovozni poti se v največji meri ohranja.
- Parkirno mesto naj ne zakriva varovanih prvin stavbe.

Potencialno varovani elementi:

talna površina dovozne poti, avtentično urbano pohištvo na dovozni poti, kamniti robniki

Vhod

Vhod v sodišče naj bo jasno in nedvoumno označen, osvetljen, vrata naj se enostavno odprejo. Primarno naj bo dostopen glavni vhod.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- Varstvene omejitve pri posegih za zagotavljanje dostopnega vhoda izhajajo predvsem iz zasnove in značaja fasade in neposredne okolice stavbe. Vsaka stavba ima svoje značilnosti, ki jih je treba pri preučevanju sprememb za dostop v največji možni meri upoštevati.
- Pred izbiro glavnega vhoda za stranke in pred prenovami je pomembno, da se preuči notranjo razporeditev stavbe, povezavo vhoda z javnimi prostori. Na podlagi načrtovanih notranjih vertikalnih in horizontalnih komunikacij se odloči o posegih, ki bi bili potrebni za zagotovitev dostopnosti. Teži se k temu, da se ohranja arhitekturni značaj in celovitost. Razmisliti je treba tudi o tem, ali naj bo rešitev začasna ali trajna. Pomembno je, da se te odločitve sprejmejo v okviru načrta - strategije urejanja dostopnosti za celotno stavbo.
- Kadar so vhodna vrata v stavbe kulturne dediščine večja in težka, se priporoča vgradnja avtomatskega odpiranja vrat.
- Če je mogoče, naj se zgradi položno klančino, da ne potrebujejo ograje.
- Pri prenovi dvigala ali klančine naj se ohranja arhitekturne značilnosti vhoda (npr. simetrija vhoda).
- Dvižne ploščadi naj bodo subtilne in naj ne posegajo v varstvene elemente.

- Nove klančine in ograje naj bodo iz kompatibilnega materiala kot fasada/obstoječa ograja.

Potencialno varovani elementi:

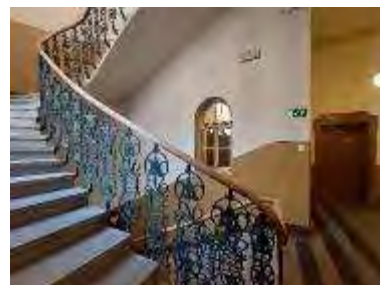
vhodna vrata, dominantna stopnišča na vhodu brez ograj, arhitekturni elementi ob vhodu, fasada, portik, arhitrav, kamniti ali ometani podstavki in nizi, ki potekajo vzd olž roba zemljišča do glavnih vhodnih vrat, kovane in litoželezne ograje, fasada

Vertikalne komunikacije

Za urejanje dostopnosti med nadstropji ali nivoji je nujno načrtovanje dostopa za stavbo v celoti, glede funkcionalnosti in rabe prostorov. Celovit pristop ne rešuje le vprašanja dostopa vertikalnih komunikacij do javnega dela (vhod v sodišče z varnostno kontrolo, hodnike do razpravnih dvoran in razpravne dvorane, vložišče, blagajno, vpisnike, javni del zemljiške knjige), ampak tudi vsaj delno interni del sodišč.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- Klančine so na splošno primernejše od dvigal, zlasti pri majhnih spremembah nivoja ali kadar je na voljo dovolj prostora za vgradnjo.
- Klančine so lahko stalne, odstranljive ali prenosne. Stalna klančina bo postala sestavni del stavbe, zato mora biti skrbno načrtovana in izdelana kakovostno. Odstranljivo klančino je možno zlahka odstraniti ali zamenjati, ko je na voljo alternativna rešitev. Prenosna klančina je običajno lahka in se pogosto lahko zloži za lažji prevoz in shranjevanje. Vse klančine morajo biti zasnovane tako, da se ne posega v stavbno tkivo in da je možna reverzibilnost (odstranjeni varovani elementi se morajo evidentirati in shraniti).
- Čeprav je klančina, ki omogoča reverzibilnost, najprimernejša z vidika varstva dediščine, je v nekaterih primerih mogoče zagotoviti visokokakovostno zasnovo in izvedbo in z nepovratnim posegom doseči sprejemljivo trajno rešitev.
- Ograje naj bodo pritrjene na novo konstrukcijo (klančino), ne na stavbo. Pri pritrjevanju na zid/tla si je treba prizadevati, da so dela reverzibilna in da se, če je mogoče, pritrjujejo na obstoječe spoje. Pritrditev ne sme poškodovati varovanih elementov.
- Na splošno je zaželeno, da nova ograja ne zakriva arhitekturnih podrobnosti stavbe.
- Če okoliščine to dopuščajo, je treba zagotoviti oprijemala na obeh straneh stopnic ali klančine. Pri širokih stopnicah je včasih zaradi manjšega učinka bolje namestiti eno samo oprijemalo na sredini stopnišča.
- Dvigala pogosto posegajo v strukturo stavbe. V zadnjih letih je tehnologija napredovala in je možna vgradnja dvigala z minimalnimi posegi na stavbo. Jame in

odprtine za jaške dvigal je treba skrbno umestiti, da se prepreči izguba ali poškodba stavbne konstrukcije, drugih struktur, arheoloških ostankov ali okrasnih površin.

- Najbolje je, če lahko novo dvigalo služi za različne namene, kar povečuje verjetnost, da bo uporabljeno in sprejemljivo za vse.

Potencialno varovani elementi:

stopnišča in ograje, talne površine stopnišč in podestov, štukature in poslikave stropov, sten, struktura in tloris stavbe, gabariti, fasada, elementi v okolici stavbe

Horizontalne komunikacije

Za urejanje dostopnosti po nadstropjih je nujno načrtovanje dostopa za stavbo v celoti, glede funkcionalnosti in rabe prostorov. Celovit pristop ne rešuje le vprašanja dostopa horizontalnih komunikacij do javnega dela (vhod v sodišče z varnostno kontrolo, hodnike do razpravnih dvoran in razpravne dvorane, vložišče, blagajno, vpisnike, javni del zemljiške knjige), ampak tudi vsaj delno interni del.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- Dostopnost prostorov in hodnikov naj se zagotavlja, ne da bi odstranili ali posegali v varovane elemente.
- Ohranja se kljuge in držala. Alternativne rešitve za zamenjavo stavbnega okovja vključujejo tehnike, kot so puščanje vrat odprtih med običajnim delovnim časom, namestitvev električnega odpiranja vrat, senzorji, kartice s ključi itd.
- Vratne odprtine se naj ne širi. Kadar se temu ni mogoče izogniti, naj se nova vrata in prehodi oblikuje skladno z materiali in detajli prvotnih vrat. Notranja vrata zagotavljati najmanjšo efektivno svetlo širino, ki je čim širša, vendar ne manjša od 750 mm.
- Ohranja se hierarhija in zgodovinski značaj razpravnih dvoran, pomembnih prostorov, vključno z vhodi, preddverji, atriji, primarnimi hodniki in stopnišči.
- Prvotna talna površina se ohranja, toda če je občutljiva se jo zaščiti.
- Pragove se poravna v skladu s standardi za dostopnost. Pri tem se čim manj posega v varovane elemente stavbe. Uporabi se materiale, ki so enaki ali vizualno podobni obstoječim.

Potencialno varovani elementi:

talna površina, kljuge, vrata, dekorativni elementi po prostorih, dekorativne prvine sten in stropov

Označevanje

Orientacija in označevanje prostorov vključuje informacijo o sodišču, razpravah, smerokaze za prostore (npr. kje se nahajajo razpravne dvorane, predavanja, sanitarni prostori idr.), označevanje prostorov, nadstropij ter protipožarna opozorila.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- Oznake in napisi naj ne uničijo varovanih elementov stavbe.
- Zaželeno je, da se varovanih elementov ne prekriva.
- Izvirnih napisov in oznak se naj ne spreminja, odstranjuje ali poškoduje.

Potencialno varovani elementi:

ometi, beleži, štukature, vrata

Sanitarni prostori

Na sodišču morajo biti vsaj ene sanitarije dostopne. Tudi pot do njih mora biti dostopna in označena. Priporoča se, da so sanitarije dostopne po standardih dostopnosti. V sanitarijah se priporoča vgradnja previjalne mize in police za odlaganje pripomočkov.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- V stavbi naj bodo vsaj ene sanitarije dostopne za invalide.
- Kadar tloris ali stavbna struktura ne omogoča večjih posegov (premikov sten, nivojev), se lahko uredi sanitarije za oba spola.

Potencialno varovani elementi:

tloris, stavbno tkivo, talne površine, stavbno pohištvo, ometi

Razpravna dvorana

Uveljavilo se je načelo, da naj bo vsaj ena razpravna dvorana dostopna. Z vidika opredelitve funkcionalno oviranih ljudi je nujno, da se uredi dostopnost vseh treh delov dvorane. Tako dela, ki je namenjen sodišču (sodnik, zapisničarka), dela, ki je namenjen strankam (zagovornica, obdolženi, priča, tožilec) in dela, ki je namenjen javnosti. Dvorana naj bo dostopna za gibalno in senzorno ovirane ljudi.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- Vsaj ena razpravna dvorana naj bo dostopna.

- Pri urejanju dostopnosti se upošteva, da so lahko funkcionalno ovirani ljudje stranke, javnost in zaposleni.
- Pri urejanju dostopnosti naj se ne posega v varovane elemente stavbe. Kadar je to neizogibno, naj se upošteva načelo reverzibilnosti.
- Talne obloge naj se zaščitijo pred obrabo.

Potencialno varovani elementi:

talne površine, pohištvo, omet, dekorativne prvine na stenah, stropih

Informacijski pult in območje za varnostni pregled

Informacijski pult in varnostni elementi naj bi bili postavljeni ob dostopen vhod, ki je primeren za komunikacijo na različnih višinah. Namesti se indukcijska zanka. Ob informacijskem pultu se lahko postavi taktilno karto sodišča in informacije v različnih formatih.

Usmeritve za ohranjanje in varovanje stavbe kulturne dediščine

- Zaščita talnih oblog ob vhodu.
- Kontrola dostopa mora biti dostopna za invalidske vozičke, otroške vozičke in osebe s pripomočki za hojo.
- Talne površine se zaščitijo.

Potencialno varovani elementi:

talne površine, vrata, ometi, dekorativne prvine na stenah, stropih

9 Posodobitev NEPIS s podatki o varstvenih režimih

Med cilji projekta je bil tudi posodabljanje evidence NEPIS (nepremičninski prostorski informacijski sistem Ministrstva za pravosodje) z opisi in fotografijami potencialno varovanih elementov stavb kulturne dediščine. Ta del projekta je izvajal Geodetski inštitut, ki so tudi vzpostavili NEPIS na Ministrstvu za pravosodje. Vnos podatkov je izvedel na podlagi podatkov, ki jih je posredoval Urbanistični inštitut Republike Slovenije.

Nepremičninski informacijski sistem NEPIS

Ministrstvo za pravosodje je upravljelec prostorsko razpršenega nepremičnega premoženja, ki ga uporabljajo pravosodni organi (sodišča, tožilstvo in državno odvetništvo). Z namenom vzpostaviti celovito in kakovostno zbirko podatkov o nepremičninah v upravljanju ministrstva, ministrstvo razvija informacijski sistem NEPIS, ki povezuje pravosodne organe, podatke o nepremičninah v upravljanju ter dodatne podatke, povezane z upravljanjem (npr. investicije, najemi, itd.).

Stavbe v upravljanju so pogosto predmet kulturne dediščine, kar zahteva dodatne aktivnosti v različnih procesih upravljanja. Informacijski sistem se že povezuje z osnovnimi podatki, iz sistema pravnih režimov varstva kulturne dediščine eVrd, na podlagi evidenčnih številke dediščine (EŠD).

Pri tem velja, da ima lahko ena stavba več številke EŠD. Nepremičninska osnova vodenja podatkov so identifikatorji stavb, kot jih vodi Geodetska uprava RS.

Program projektov eProstor, je sestavljalo pet projektov, povezanih s prostorom. Eden izmed njih je bil Informacijska prenova nepremičninskih evidenc, s katero je Geodetska uprava RS vzpostavila enotno informacijsko rešitev, ki bo omogočala sodobno delovanje nepremičninskega sistema ter povezovanje z drugimi sistemi v državi preko identifikatorjev nepremičnin.

Nepremičninski informacijski sistem NEPIS že upošteva nove podatkovne strukture in informacijske načine povezovanja.

Podatkovna struktura v NEPIS se v celoti prilagaja strukturi podatkov katastra nepremičnin (upoštevanje načina delitve in povezovanja podatkov), ravno tako pa uvaja svoje/dodatne podatkovne strukture, ki sledijo ustaljenemu načinu povezovanja.

Dodatno informacijska rešitev uvaja novo prostorsko enoto »prostor«, ki predstavlja dejanski prostor v stavbi. Vsak prostor pripada natanko enemu delu stavbe.

Za posamezni prostor se poleg geometrije vodijo atributi:

- enolični identifikator prostora,
- enolični identifikator dela stavbe, ki mu prostor pripada,
- enolični identifikator stavbe, ki mu pripada del stavbe,
- oznaka prostora (govoreča oznaka prostora, po navadi zapisana pred vhodom, ni obvezen podatek),

- raba prostora (šifrant MP),
- površina prostora (izračunan podatek).

Nadgradnje informacijskega sistema NEPIS 2022-2023:

Plan nadgradenj, daje večjo vlogo posameznemu prostoru (najmanjši enoti vodenja), s čimer bo omogočeno tudi vodenje ostalih podatkov na posamezen prostor.

9.1 Metodologija vnosa podatkov v NEPIS

Izhodišča:

- Vsi podatki zajeti v nalogi bodo prikazani tudi v NEPIS.
- Podatkovna struktura se (smiselno) prilagodi predvideni strukturi zajema podatkov.
- Glede na količino in strukturo podatkov bo izbrana optimalna rešitev vodenja (samo povezovanje, delni prevzem, itd.).
- Vnos podatkov se deli na dva dela:
  - inicialni vnos podatkov naloge 2.3.
  - spremembe podatkov skozi vzdrževanje.
- Inicialni vnos podatkov naloge 2.3. (določeni izbrani objekti, za katere bo izdelan podrobnejši popis) se izvede enkratno.
- Spremembe podatkov skozi vzdrževanje: vzpostavi se spletne servise preko katerih bo omogočen pregled vzdrževanih podatkov.

Povezovanje podatkov kulturne dediščine:

Podatke je mogoče povezovati na stavbo, del stavbe ali prostor. Za stavbe in dele stavbe se uporablja identifikatorje:

- Stavba: številka katastrske občine, številka stavbe.
- Del stavbe: številka katastrske občine, številka stavbe, številka dela stavbe.
- Prostor: enolični identifikator prostora v okviru stavbe.

Struktura zapisa podatkov:

Struktura zapisa podatkov se v celoti prilagodi modelu zajema.

Formati zapisa:

Predlagamo zapis v tabelarični obliki (z identifikatorji za povezave) ali objektni zapis v formatu json.

9.2 Vnos podatkov o objektih MP KD v NEPIS

Evidence NEPIS so bile dopolnjene s podatki objektov MP KD, kot jih je posredoval Urbanistični inštitut Republike Slovenije. Glede na stopnjo varstva dediščine se zapisi po objektih lahko razlikujejo.

Seznam stavb

Podatki opisov objektov o kulturni dediščini so zbrani za 12 stavb. Preko identifikatorjev katastra nepremičnin (šifre katastrske občine in številke stavbe oz. dela stavbe) so pridobljeni podatki kulturne dediščine povezljivi z nepremičninami, ki se vodijo v informacijski rešitvi za upravljanje nepremičnin Ministrstva za pravosodje.

Tabela 7: Seznam stavb z identifikatorji katastra nepremičnin, naslovi ter identifikatorji za povezavo s pridobljenimi podatki kulturne dediščine.

KO_ID	KO_Ime	št. stavbe	MPKD_ID	Naziv	Naslov
1737	Tabor	303	MPKD00473	Okrožno sodišče v Ljubljani	Miklošičeva 28, Ljubljana
400	Ptuj	1154	MPKD00495	Okrožno sodišče na Ptuj	Krempljeva 7, Ptuj
184	Gornja Radgona	516	MPKD00442	Okrajno sodišče v Gornji Radgoni	Kerenčičeva ulica 3, 9250 Gornja Radgona
166	Lendava	1090	MPKD00463	Okrajno sodišče v Lendavi	Glavna ulica 9, Lendava
1300	Brežice	279	MPKD00432	Okrajno sodišče v Brežicah	Cesta prvih borcev 48, Brežice
753	Slovenska Bistrica	1960	MPKD00502	Okrajno sodišča v Slovenski Bistrici	Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica
6230	Piran	162	MPKD00492	Okrajno sodišče v Piranu	Tartinijev trg 1, Piran
1535	Črnomelj	231	MPKD00440	Okrajno sodišče v Črnomlju	Trg svobode 1, Črnomelj
1456	Novo mesto	683	MPKD00489	Okrožno sodišče v Novem mestu	Jerebova ulica 1,2, Novo Mesto
2156	Radovljica	653	MPKD00496	Okrajno sodišče v Radovljici	Gorenjska cesta 15, Radovljica
105	Murska Sobota	10460	MPKD00484	MP, Okrožno sodišče v Murski Soboti	Slomškova 19, Murska Sobota
105	Murska Sobota	10460	MPKD00484_1	MP, Okrožno sodišče v Murski Soboti	Slomškova 23, Murska Sobota
1737	Tabor	354	MPKD00470	Okrožno sodišče v Ljubljani	Tavčarjeva 9, Ljubljana

Vhodni podatki za vnos

Podatki za inicialni vnos v sistem so zbrani v tabelarični obliki datoteki MPKD_UIRS_202403.xls. Prva tabela vključuje osnovne podatke objektov, identifikatorje katastra nepremičnin in kulturne dediščine.

Tabela 8: Seznam osnovnih atributov o objektih, identifikatorji katastra nepremičnin in kulturne dediščine.

EID_Stavba	Enolični identifikator stavbe po GURS
KO_ID	Šifra katastrske občine po GURS
KO_Ime	Ime katastrske občine po GURS
št. stavbe	Številka stavbe po GURS
MPKD_ID	Enolični identifikator objekta MP KD
Naziv	Naziv objekta MP KD
Naslov	Naslov objekta MP KD (hišna številka/dodatek k hišni številki, ulica, občina)
Stavba/del	Podatek o tem, ali se elementi kulturne dediščine nanašajo na stavbo ali del stavbe
Izgradnja	Leto izgradnje stavbe po D-SEPS
EŠD	Enolična evidenčna številka dediščine po Registru nepremične kulturne dediščine
EŠD_Ime	Ime dediščine po Registru nepremične kulturne dediščine
Evrđ_Rezim	Varstveni režim po Pravni režimi varstva kulturne dediščine eVRD
EŠD_Dod	Dodatna(e) EŠD po Registru nepremične kulturne dediščine, ki so vezane na objekt
Evrđ_Rezim_Dod	Dodatni Varstveni režim(i) po Pravni režimi varstva kulturne dediščine eVRD, ki so vezani na dodatne EŠD
Datum	Datum pregleda objekta (zajema podatkov)
Opomba	Opomba

Vir za polja KO_ID, KO_Ime, št. stavbe je eEidenca stavb v lasti in uporabi oseb ožjega javnega sektorja Ministrstva za okolje, podnebje in energetiko (poslovna raba, površina večja od 250 m²), Stanje na dan: 30. 4. 2023.

Druga tabela predstavlja podrobne podatke za vsak objekt. Atributi o elementih objekta so:

Tabela 9: Podrobni podatki o elementih kulturne dediščine objekta

MPKD_ID	Enolični identifikator objekta MP KD
Foto_ID	Enolični identifikator fotografiranega elementa v objektu MP KD
Sklop	Podatek o tem, ali se element nanaša na zunanjščino ali notranjost objekta
Tema	Tema elementa (npr. fasada, stopnišče, stavbno pohištvo)
Foto_opis	Kratek opis elementa (npr. stranska fasada, vhodna vrata)
Foto	Ime fotografije (Element_ID.jpg)
Opomba	Opomba, dodatni opisi elementa ali prostora

Poleg tabelarične oblike je pripravljen prikaz podatkov v dokumentu NEPIS_Pregled_Objektov.pdf.

Posebnosti:

- Za stavbo Okrožno sodišče v Murski Soboti ima glede na Evidenco OJS 1 zapis, po RKD pa gre za 2 stavbi, zato so morajo biti podatki MPKD00484 in MPKD00484_1 prikazani ločeno (za vsak EŠD).

Struktura prikaza podatkov

V informacijski rešitvi se prikažejo podatki obeh vhodnih tabel ter fotografije z opisi, pri prikazu podatkov upoštevamo:

- Vsak objekt ima določeno karakteristično fotografijo, ki se v NEPIS pokaže najprej.

- Za vsak objekt so strukturirani podatki na način, da je izpisan MPKD_ID, Sklop ter Tema in vsebina fotografije (Foto_opis) ter opomba.
- Prikazano je tudi ime fotografije (kontrolni namen).

Razvoj aplikacije in vključitev podatkov v aplikacijo

Geodetski inštitut je v sklopu uvoza preveril obstoj identifikatorjev in določil EID vsake stavbe.

Razvoj aplikacije je prilagojen prikazovanju večjega števila fotografij za vsak objekt oz. EŠD identifikator.

Aplikacija je dopolnjena v rubriki Kulturna dediščina. Podatki, pridobljeni v ciljno raziskovalnem projektu, so dostopni preko povezave v stolpcu Detajlni podatki.

Lokacija stavbe/kulturne dediščine EŠD	Zgradba	Opis stavbe	Pregled podatkov EŠD	Ustrezni podatki	Ara
1001	1001-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1002	1002-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1003	1003-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1004	1004-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1005	1005-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1006	1006-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1007	1007-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1008	1008-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1009	1009-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1010	1010-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1011	1011-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]
1012	1012-01-01-01-01	Vilijemski stolp v Ljubljani	[Pregled]	[Podatki]	[Ara]

Slika 1: Pregled podatkov kulturne dediščine

Slika 1: NEPIS

Preko povezave iz stolpca Detajlni podatki dostopoma do okna z zavihkoma o osnovnih podatkih ter pregleda fotografij.

Kulturna dediščina stavb v lasti RS, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov

×

Osnovni podatki

Fotografije

Naslov:	Trg svobode 1, Črnomelj
Stavba/del:	stavba
Izgradnja:	1958
EŠD:	9849
Ime EŠD:	Črnomelj - Komenda
EVRD režim:	spomenik
EŠD dodatno:	87
EVRD režim dodatno:	spomenik
Datum:	29. 11. 2023
MPKD_ID:	MPKD00440
Opomba:	

Zapri

Slika 2: Pregled osnovnih podatkov kulturne dediščine v sklopu ciljno raziskovalnega projekta Kulturna dediščina stavb v lasti Republike Slovenije, v upravljanju Ministrstva za pravosodje in v uporabi pravosodnih organov iz NEPIS

10 Viri in literatura

Literatura

- Arhitekturna politika Slovenije: Arhitektura za ljudi. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo, 2017
- English Heritage. Easy Access to Historic Buildings. Swindon: English Heritage, 2004
- European cultural heritage (Volume I). Intergovernmental co-operation: collected texts. Strasbourg Cedex, Council of Europe Publishing, 2002
- European cultural heritage (Volume II). A review of policies and practice. Strasbourg Cedex, Council of Europe Publishing, 2002
- Gigliarelli, E. et al. Methodology for the energy renovation of Heritage buildings using BIM: Guidelines for the development of an Energy Efficient Heritage Building Information Model (EE-HBIM). Roma: Consiglio Nazionale delle Ricerche: Istituto/Dipartimento di Scienze del Patrimonio Culturale, 2022
- Lipec-Stopar M., Bračun Sova R., Vodeb V. Dostopen muzej: smernice za dobro prakso. Ljubljana: Skupnost muzejev Slovenije, 2009
- Peskar R., Šantej B. (ur.). Kriteriji in merila za opredelitev VOD (varstvenih območij dediščine). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino, 25. junij 2018
- Petzet, M. Principles of preservation: an introduction to the international charters for conservation and restoration 40 years after the Venice Charter. V: International Charters for Conservation and Restoration. Monuments and Sites, München: ICOMOS, 2004
- Pirkovič, J. Arheološko konservatorstvo in varstvo nepremične kulturne dediščine: učbenik za predmet Arheologija za javnost. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2012
- Pirkovič, Jelka, Šantej, Borut. Pravno varstvo nepremične kulturne dediščine v Sloveniji = Tutela giuridica del patrimonio culturale immobile in Slovenia. (Vestnik, 25) Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije = Istituto per la tutela dei beni culturali della Slovenia, 2012.
- Pravilnik o konservatorskem načrtu za prenovo, Uradni list RS, št. 76/10
- SIST EN 16883:2017, Ohranjanje kulturne dediščine – Smernice za izboljšanje izboljšanje energetske učinkovitosti zgodovinskih stavb
- Splošne smernice Ministrstva za kulturo za načrtovanje po predpisih s področja urejanja prostora, 2016. Dostopno na: <https://www.gov.si/teme/varstvo-dediscine-v-prostorskih-in-razvojnih-dokumentih/>
- Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine z izhodišči za njeno celostno ohranjanje za Prostorski plan Slovenije 2000–2020. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino, 2003
- Vendramin, M. et al. Smernice za energetska prenovo stavb kulturne dediščine. Ministrstvo za infrastrukturo: Ministrstvo za kulturo, Ljubljana, 2016
- Vodeb V., Bračun Sova R. Muzeji, javnost, dostopnost. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 2011
- Zupančič M., Kavčič M., Deanovič B. Enotna metodologija za pripravo konservatorskega načrta. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo, 2007

Pravne podlage

- Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenovе stavb. Dostopno na: <https://www.energetika-portal.si/>
- Gradbeni zakon, Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr., 65/20, 15/21 – ZDUOP in 199/21 – GZ-1
- Pravilnik o arheoloških raziskavah, Uradni list RS, št. 3/2013
- Pravilnik o konservatorskem načrtu za prenovu, Uradni list RS, št. 76/10
- Pravilnik o registru kulturne dediščine, Uradni list RS, št. 66/2009
- Pravilnik o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah, Uradni list RS, št. 102/10
- Priročnik pravnih režimov varstva. 2008, dopolnjeno 2009 in 2011. RS Ministrstvo za kulturo. Dostopno na: https://gis.gov.si/MK_eVRDpredpis/P_11_11_02.htm
- Republika Slovenija. Ustava Republike Slovenije, 1991
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 46/97
- Splošne smernice Ministrstva za kulturo za načrtovanje po predpisih s področja urejanja prostora, 2016. Dostopno na: <https://www.gov.si teme/varstvo-dediscine-v-prostorskih-in-razvojnih-dokumentih/>
- Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine z izhodišči za njeno celostno ohranjanje za Prostorski plan Slovenije 2000–2020. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino, 2003
- Zakon o izenačevanju možnosti invalidov, Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17
- Zakon o varstvu kulturne dediščine, Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16

Mednarodne konvencije in dokumenti

- Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES, Uradni list Evropske unije, L 315, 14. 11. 2012, str. 1–56
- Evropska konvencija o krajini (MEKK, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 74/2003),
- Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/1999, 24/1999) - t. i. Malteška konvencija,
- Evropska kulturna konvencija (Uradni list RS, št. 7/1993),
- Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje: Priporočila Odbora ministrov za države članice o Evropski strategiji kulturne dediščine za 21. stoletje (CM/Rec(2017)1).
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/Strategija_21_SvetEvrope_2017-06-11.pdf
- Konvencija o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Uradni list RS, št. 7/1993),
- Konvencija o varovanju podvodne kulturne dediščine (MKVPKD, Uradni list RS-MP, št. 1/2008),

- Konvencija o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Uradni list RS, št. 7/1993) – t. Granadska konvencija,
- Konvencija o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Uradni list RS, št. 7/1993),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 7/1993),
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56, Uradni list RS, št. 102/2003),

Spletni viri

- Digitalne vsebine kulturne dediščine Slovenije. Dostopno na: <http://www.eheritage.si>
- Register nepremične kulturne dediščine. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo. Dostopno na: <https://geohub.gov.si/ghapp/iskd/>
- Geografski informacijski sistem kulturne dediščine (GisKD). Dostopno na: <https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/>
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVRD). Dostopno na: <https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/?showLayers=MK EVRD 6832;GH ZK KO 4077>
- Priročnik pravnih režimov varstva. 2008, dopolnjeno 2009 in 2011. Ministrstvo za kulturo. Dostopno na: <https://gis.gov.si/MK eVRDpredpis/P 11 11 02.html>
- <http://www.zvkds.si>